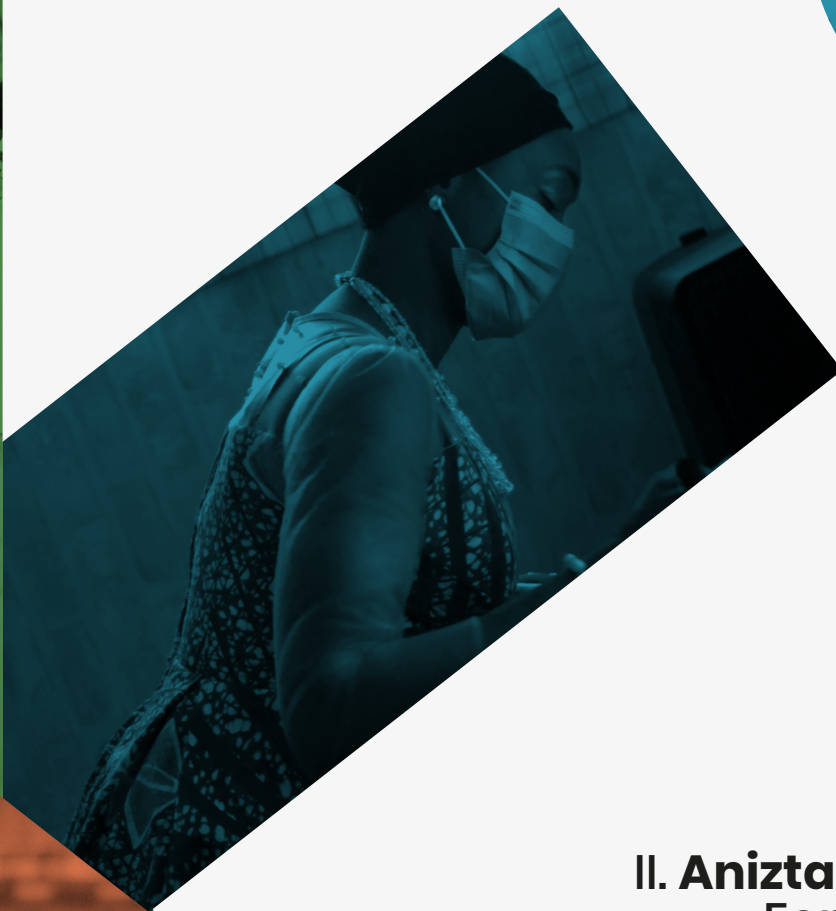

II. Aniztasuneko Foru Plana

—
Eskubide Berdintasuna

KREDITUAK:

Dokumentua idaztea. 2022ko otsaila.

Gipuzkoako Foru Aldundia.

Giza Eskubideetako eta Kultura
Demokratikoko Zuzendaritza Nagusia.

Itziar Eizaguirre Irureta

Ana Belén Santos

María Sancho

Baketik Fundazioa

Argazkiak: Oihana Marco

ESKERRAK:

Plan honetan lagundu duten erakunde,
instituzio eta pertsona guztiei..

Diseinua eta maketazioa: www.tga.eus

HITZAURREA

Ion Gambra Ibarzabal,
Giza Eskubideetako eta Kultura
Demokratikoko zuzendaria.

Aldaketa historikoen garaia bizi dugu, non krisiak gainjartzen diren, ziurgabetasun, desberdintasun eta zaugarritasun handiagoa sortuz. Han eta hemen gertatzen dira zatiketa geopolitikoko prozesuak, diskurtso politikoak eta jarrera xenofobiko eta supremazistak, polarizazio soziala, erakundeen deslegitimazioa eta abar. Gero eta ezegonkortasun handiagoko testuinguru horretan, erantzun kolektiboen bidezko konponbide sistemiko eta globalak behar dira, non giza eskubideetan oinarritutako ikuspegiak zentzu osoa hartzen duen, eta alternatiba bidezko eta eraginkorrak eraikitzeak esparru ona den. Erakundeen ikuspegitik, ezinbestekoa da giza eskubideak bermatzea ongizate eta zuzenbide estatuaren oinarri gisa. Horrenbestez, askotariko subjektu politikoak sartzeak eta aitortzeak gobernagarritasuna eta bake soziala ere bermatuko ditu, justizia sozialeko mekanismoen bitartez. Demokrazia garatu eta sakontzeko, beharrezkoa da, ahal den neurrian, desberdintasun testuinguruetan gertatzen diren indarkeria horiek saihestea, arintzea eta ezabatzea, logika inklusiboen eta lankidetzazko gobernantzaren bidez. 2030 Agendak eta haren 16. helburuak honako hau dio: «garapen jasangarrirako gizarte baketsuak eta inklusiboak sustatzea, guztioi justiziarako sarbidea erraztea, eta erakunde eraginkorrak eta inklusiboak sortzea maila guztietan». Erakundeek behar bezala egokitu behar dute hainbat erronkatara eta neurri handi batean migrazio prozesuetatik datozen erreferentziazko subjektuen aldaketara.

Gipuzkoako Foru Aldundia ikuspegi zehatz batetik abiatzen da, European desberdintasunik txikiena duen lurraldea izan nahi baitu, hemen bizi diren pertsona guztiek eskubide guztiak izango dituzten bizitza bat garatzeko erantzukizun partekatua bere gain hartzen saiatuz, eta, ondorioz, aniztasuna diskriminazio arrazoi bihurtzea saihestuz. Foru Aldundiaren hasierako premisa abiatzen da gizarte plural batetik, aniztasunetan interseksionala den gizarte batetik, eta Gipuzkoan bizi diren pertsona guztien eskubideak erabat baliatzeko bermetik. Horrela, plan honek erabat onartzen ditu Giza Eskubideetan Oinarritutako Ikuspegia osatzen duten printzipioak, hala nola unibertsaltasuna, interdependentzia eta zatiezintasuna, diskriminaziorik eza, parte-hartzea eta jabekuntza, kontuak ematea eta gardentasuna.

Lan hau Gipuzkoan giza eskubideen arloan gobernantza sistema bat antolatzeke borondatearen emaitza da, elkarren artean baterako ekintza plan bat sortu duten pertsona eta erakunde askoren parte-hartze aktiboaren bidez. Parte-hartzaile guztien eta beste askoren artean entzute aktiboko egituren bidez elkarriketa antolatzeke irekitako bideak sinergiak sustatzea eta sarean lan egitea ahalbidetu dezan nahi dugu, modu koordinatuan, guztion artean ekintza zabaltzeko ahal izateko eta, batez ere, partekatzen dugun espazio honetan desberdintasunak murrizteko ideia errealtate bihurtzeko.

Aurkibidea

Hitzaurrea 03

Glosarioa 11

Abiapuntua 21

1.1 Testuinguru orokorra 21

1.2 Aniztasuna eta diskriminaziorik eza Gipuzkoan 22

- Pertsona migratzaile eta gutxiengo etnikoen eskubideak 23
- Pertsona desgaituen eskubideak 25
- LGBTIQ+ pertsonen eskubideak 26
- Zeharkako alderdiak:
genero ikuspegia, gazteak eta askotariko diskriminazioak 27

1.3 Lege esparrua eta aniztasuna jorratzeko garatutako ekintzak 28

- Lege esparrua eta tresnak aniztasunaren
eta diskriminaziorik ezaren inguruan 28
- Agenda 2030 eta Garapen Jasangarriko Helburuak 31
- Foru Aldundia eta Gipuzkoako I. Aniztasuneko Plana 34

Aniztasuneko Foru Planaren Ikuspuntua 40

2.1 Kontzeptu gakoak 42

- Aniztasunaren ikuspuntua:
eskubide eta diskriminaziorik ezaren printzipioan oinarritua 42
- Aniztasuna jorratzeko beste eredu batzuen ikuspuntu osagarria 43
- Lankidetzazko gobernantza, ezinbesteko eraikuntza
kolektiboa gizarte-eragileekin eta instituzioetako eragileekin 44

2.2 Aniztasuneko Planaren printzipio orientatzaileak 45

- Ikuspuntua: aniztasuna ardatz nagusi modura 45
- Aniztasunaren ikuspuntuaren printzipioak 46

2.3 Gipuzkoan Giza Eskubideen Gobernantza Sistemari esku-hartzea bideratzeko gakoak 49

- Txertatzeko prozesuaren alderdi giltzarriak 49

Deliberazio parte-hartzailerako prozesua

57

3.1 Etabaida sortzeko abiapuntua: ikerketa aplikatua	59
3.2. Aniztasuneko Plana eratzeko deliberazio parte-hartzailerako prozesua	61
• 1. Informazio-fasea (2021eko maiatza-uztaila)	61
• 2. Etabaida-fasea (2021eko azaroa)	63
• 3. Itzulketak-fasea (2022ko urtarrila-otsaila)	64

Ekintza plana: ikuspuntutik ekintzara

67

4.1. Zertarako? II. Aniztasuneko Planaren estrategia	68
4.2. Nork? Rolak eta gobernantza	72
• Aniztasunaren Sarea	73
• Elkarbizi - Aniztasunerako Udalerrien Sarea	74
• Gipuzkoako Foru Aldundia/ Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza	75
4.3. Nola? II. Aniztasuneko Planeko erronketatik ekintzetara.	77
I. ERRONKA. PERTSONA ETA HERRITARRAK AKTIBATZEA	80
• Erronka	80
• Diagnosiaren gakoa	80
• Ahalmenak	81
• Helburuak, lido estrategikoak eta Ekintzak	83
II. ERRONKA. LANKIDETZAZKO GOBERNANTZA	84
• Erronka	84
• Diagnosiaren gakoa	84
• Ahalmenak	86
• Helburuak, lido estrategikoak eta Ekintzak	87
III. ERRONKA. INSTITUZIOEN ARTEKO ARTIKULAZIOA ANIZTASUNEAN	88
• Diagnosiaren gakoa	88
• Ahalmenak	90
• Helburuak, lido estrategikoak eta Ekintzak	91

II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa

93

5.1. Printzipioak eta metodologia 94

5.2. Jarraipen eta ebaluaziorako mekanismo eta tresnak 95

- Emaizten esparrua: II. Aniztasuneko Planaren adierazleak 96
- Emaizten monitorizazioari buruzko aldizkako txostenak 96
- Jarraipena egin eta lurraldeko eragileekin erkatzeko saiok 97
- Azken kanpo ebaluazioa 98
- Laguntzaren beste neurri osagarri batzuk 100

Eranskinak

103

1. Eranskina

105

I. ERRONKA

Nola bultzatu pertsonaren eta herritarren aktibazioa Aniztasunaren ikuspuntuan 108

II. ERRONKA

Nola egin gizarte zibil antolatuen eta udalerrien egiazko parte-hartze baterantz aniztasunaren ikuspuntuaren barnean 116

III. ERRONKA.

Nola bultzatu instituzioen artikulazioa aniztasunaren esparruan 128

2. Eranskina

139

1. Ikusizko laburpena 139

2. Tokiko erakundeen eta gizarte zibileko erakundeen parte-hartzea eta ordezkagarritasuna 140

3. Partaidetza-tailerren plangintza 141

4. Erakunde parte-hartzaileen balioespena 141

5. Itzulketa-fasea - Itzulketa-matrizea 144

6. Lantaldeetan parte hartu duten erakundeen zerrenda 145

7. Parte-hartze prozesuaren dokumentazioa 149

3. Eranskina

151

- 1. Zer da Emaizen esparru bat? 151
- 2. Zertarako balio du? 151
- 3. Zertan datza? 152
- 4. II. Aniztasuneko Planerako adierazleen esparrua 157
- 5. Adierazleen fitxa 162

Glosarioa

Aniztasunari buruzko politika publikoetan erabili ohi diren definizio batzuek esanahi zabalak izan ditzakete eta sakon eztabaidatu eta ikertzekoak izan daitezke.

Hori dela eta, **II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasuna** izenekoaren Glosarioan testuan zehar aipatzen diren kontzeptu gako batzuen definizio bat eskaintzeko ahalegina egiten da, dokumentu honetan hura errazago ulertu eta interpretatze aldera. Haatik, garrantzitsua da nabarmentzea kontzeptu horien esanahia zabalagoa izan daitekeela beste argitalpen espezializatu batzuetan.

Haren definiziorako Europa mailako instituzio eta organismo ezberdinen erreferentziazko eskuliburu eta txostenak behatu dira, nazio, eskualde eta foru mailako dokumentu programatikoak behatzeaz gainera.

Gizarte-eragileak

II. Planaren esparruan, gizarte-eragileak hartzen ditugu Gipuzkoako lurraldean, oro har, gizarte-ekintzen garapenerako eta, zehazki, aniztasunaren esparruan, lanean ari diren erakundeak (besteak beste, gizarte zibileko erakundeak eta toki zein udal entitateak).

Elkarteak

‘Gizarte-eragileen’ sinonimoa, irabazi asmorik gabeko orotariko erakunde pribatuak barne hartzen dituena, gizarte zibileko erakunde mota ezberdinak barne, esate baterako, GKE erakundeak, fundazioak, elkarrekin edota unibertsitateak.

Herritartasun aktiboa

II. Plan honen esparruan, herritartasun aktiboaren kontzeptuak, herritarren parte-hartze eta ahalduntzea bultzatzen duten gizarteetan¹, beren komunitateetan irtenbide eta ekintzak eraikitzeke eginkizun nabarmen eta aktiboa betetzen duten pertsonen multzoari egiten dio erreferentzia.

Herritartasun aktiboa errealitate bat zein lortu edo hobetzeko helburu bat izan daiteke.

II. Plan honetan, zehazki, parte-hartze zibikoa bultzatu nahi da pertsona guztien aniztasunaren ikuspuntutik, diskriminatuak izan daitezkeen eta parte hartzeko aukera gutxiago izan ditzaketen pertsonengan arreta berezia ipiniz (ikus lehenetsitako taldeak), berdintasun eta erantzukizun berdina bultzatze aldera. Horretarako, II. Plan honetan, helburu horri so, zenbait ekintza planteatzen dira informazio/ezagutza, trebetasun eta abaguneak uzatu ahal izateko.

Diskriminazioa²

Diskriminazioa dago egoera berean diren pertsona edo pertsona-taldeek tratatu ezberdina jasotzen duten egoera eta kasu guztietan, edo egoera ezberdinean diren pertsona edo pertsona-taldeek tratatu bera jasotzen dutenean.

Esparru juridikoan, diskriminazio-egoera horiek gure ordenamenduek «babestutako arrazoitza» hartzen dira. Ez diskriminazioaren printzipioak ez ditu tratatu aldetiko ezberdintasun guztiak debekatzeko, baizik eta arrazoi babestuen ondoriozko diskriminazioak soilik. Ezaugarri babestuak sexuari, arraza- edo etnia-jatorriari, adinari, desgaitasunari, erlijio edo sinesmenei eta orientazio sexualari buruzkoak dira.

Jurisprudentzian diskriminazio³ mota ezberdinak identifikatu ohi dira:

- Zuzeneko diskriminazioa, legeriak “babestutako arrazoiak” baten ondorioz pertsona batek beste batekin alderatuz horren aldekoa ez den tratatu bat jasotzen denean ematen dena.
- Zeharkako diskriminazioa, itxuraz neutroa den xedapen batek ezaugarri bereko pertsonen edo pertsona multzoen artean batentzat desabantaila bat dakarrenean ematen dena⁴.

¹ Europar Batasuneko erreferentzia programatikoetan oinarrituta, besteak beste: 2021/692 Erregelamendua (EB), Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren, Herritarren, Berdintasun, Eskubideak eta Balioak programa ezartzekoa; EU (2020): “EU citizenship 2020 report. Empowering citizens and protecting their rights” eta European Commission- Migration and Home Affairs Glossary.

² Europar Batasunaren eta Europako Kontseiluaren Oinarritzako Eskubideen Agentzia (FRA) oinarritzat hartuta (2019): Diskriminazioaren aurkako Europako legeria eskuliburua.

³ Idem (47-60. or.).

Gainera, berezko izaera dela medio, diskriminazioaren kontzeptuak hertsiaigoak diren beste zenbait kontzeptu barne har ditzake, esate baterako, Arraza Diskriminazioa mota guztiak Desagerrarazteari buruzko Nazioarteko Konbentzioan aipatzen den “arrazaren ondoriozko diskriminazioa”; Emakumearen aurkako Diskriminazio Modu Guztiak Desagerrarazteari buruzko Konbentzioan aipatzen den “emakumearen kontrako diskriminazioa”; eta pertsona desgaituen Eskubideei buruzko Konbentzioan aipatutako “desgaitasunaren ondoriozko diskriminazioa”, besteak beste.

Aniztasuna

II. Plan honetan, Gipuzkoako lurraldeko gizarte-errealitatean dagoen aniztasuna jorratuko dugu, gure gizarte garaikideetan pertsona ezberdinen pluraltasuna (askotarikotasuna) eta ugaritasuna balioan jartze aldera. Ezberdintasuna desberdintasun edo diskriminazioaren sinonimotzat hartzea eta, horrenbestez, egoera bidegabe eta legez kanpokoak justifikatzeko balia dadila ekidinez.

Horrela, Aniztasuna askotarikotasun edo pluraltasunaren ikuspegitik II. Planaren gainean egindako irakurketaren begiradapean aintzatetsi behar dela uste dugu. Berez duen izaera orokorra dela medio, adiera espezifikoak barne hartzen ditu, esate baterako, “Kultura aniztasunaren” kontzeptua, ⁴kultura aniztasunari buruzko UNESCO erakundearen Adierazpen Unibertsalean aipatua.

Aniztasunak

Abiapuntutzat hartu behar dugu esparru juridikoan eta politika publikoen esparruan Aniztasunen kontzeptuaren inguruan ez dagoela definizio adosturik.

II. Plan honetan “aniztasunak” direla ulertzen dugu Gipuzkoako lurraldean eman daitezkeen diskriminazio forma bakoitza, eta esparru juridikoan “arrazoi babestutzat” hartzen direnak (ikus diskriminazioaren kontzeptua).

II. Plan honen esparruan, aniztasunak kontzeptua lengoaia juridikotik harago ulertzen dugu, pertsonen arteko alde egokiak modu apropos eta positiboan ikusarazteko asmoz eta diskriminazio-arriskuan diren pertsona-talde ezberdinetara zuzendutako esku-hartzea lehentasunezkoztat joz:

- Pertsona migratzaileen eskubideak
- Gutxiengo etnikoen eskubideak
- Pertsona desgaituen eta dibertsitate funtzionala duten pertsonen eskubideak
- LGBTIQ+ pertsonen eskubideak

II. Plan honetan, era berean, diskriminazio-egoeren interseksionalitatea jorratzen da, II. Planean zeharkako eta diskriminazio ugari modura islatzen dena.

4 1. artikulua. Kultura aniztasunari buruzko Adierazpen unibertsala. UNESCO erakundearen Konferentzia Nagusiko 31. bilkuran hartua. Parisen, 2001eko azaroaren 2an “Kulturak molde desberdinak hartzen ditu espazioan eta denboran zehar. Aniztasun hori gizateria osatzen duten gizatalde eta gizarteak bereizten dituzten identitateen originaltasun eta pluralismoan ikusten da. Kultura aniztasuna sormenaren, berrikuntzen eta elkartrukeen iturria da eta, ildo horretatik, nahitaezkoa gizakiontzat, aniztasun biologikoa izaki bizidunentzat bezain beste. Beraz, gizaki guztion ondarea da, eta errekonozimendu eta babesa jaso behar du, oraingo eta geroko belaunaldien onurarako”.

Eskubideetan oinarritutako ikuspunturako hurbilketa ugari dago eta haren definizioak ere asko dira.

II. Planak eskubideen berdintasunaren zeharkakotasuna du xede, diskriminazio modu ezberdinak esparru, prozesu eta maila guztietatik jorratuz politika publikoen eta horietako ekintzen barnean. Horrenbestez, eskubideetan oinarritutako ikuspuntua giza eskubideak aitortu eta baliatzea bermatzeko politika publikoak eratzeke kontzeptuzko esparrua da (esparru metodologiko zein etikoa barne dituen).

Hauek izango dira ikuspuntu horren baitako ekintzaren printzipio gidariak⁵:

- Giza eskubideak artatu, sustatu eta babestera bideratua, gizakia edozein iritz tekniko edo politikoren gainetik dagoela dioen printzipioa babestuz.
- Estaldura unibertsala, eta politika hautakorren egoeran ekitatea indartzearen aldeko joera izan behar dute unibertsaltasuna bermatzea ahalbidetzeko tresna gisa (diskriminazio positiboa).
- Eskubideen eskagarritasuna bermatzea, horiek gizarteratzearen aldeko posizio etikoak direla ulertuta.
- Lege- eta instituzio-esparruan pertsona eta gizatalde eskatzaileen eskubide espezifikoak jasotzen direla zehaztea. Horrenbestez, herritartasuna orokorra (berdintasun formala) zein espezifiko (aniztasuna aitortu eta errespetatuz) izan behar da.
- Giza eskubideen aitorten juridiko progresiboan oinarrituta egotea (hala botere publikoen aldetik nola gizartearen aldetik).
- Parte-hartzea eta ahalduntzea⁶ giza eskubideak egiaz erabiltzen direla bermatzeko.
- Gardentasuna, jarraipena eta kontu-ematea etengabeko ikaskuntza eta hobekuntza logika baten barnean.

Erakundeak

Gizarteko erakunde mota ezberdinak barneratu asmo dituen kontzeptua: besteak beste, publikoak, pribatuak, gizarte zibileko erakundeak, enpresak, erakunde publikoak, unibertsitateak, kultura erakundeak, sindikatuak.

Aniztasunaren ikuspuntua

Aniztasunaren Ikuspuntuak II. Plan honetako esparru metodologikoari egiten dio erreferentzia, giza eskubideen nazioarteko legerian eta beste ordenamendu juridiko batzuetan (Europakoak, Estatukoak, Euskadikoak eta Foru mailakoak) aipatutako diskriminaziorik ezaren eskubide eta printzipioetan oinarritua.

Aniztasunaren ikuspuntuaren printzipio gidariak xehetasun gehiagoz deskribaturik ikusteko jo Aniztasuneko II. Plana. Eskubide berdintasuneko kapitulura.

⁵ Giza Eskubideen Goi Heziketaren alorreko egile ezberdinetan oinarrituta. Giza Eskubide eta Goi Heziketako Sarea (2014): Giza Eskubide eta Politika Publikoen Eskuliburua.

⁶ Giza Eskubideetan Oinarritutako Ikuspuntua eguneroko jardunetan txertatzea. Repensar hoy y hablar del mañana. Bar-rondo, M. eta Martínez de Bringas, A. 2011. IPES

Lankidetzazko gobernantza

Kontzeptu honek Aldundiaren 2020-23 Plan Estrategikoan planteatzen den lankidetzazko gobernantzaren ideia bereganatzen du: Etorkizuna Eraikiz eredu⁷.

Plan Estrategikoan deskribatzen denez, *“Gobernantza irekia eta lankidetzazkoa gobernuek “politika egiteko” aurkeztu duten proposamen bat da, duela zenbait hamarkada indartsu agertu zena. Politikaren eta gizartearen artean dagoen harreman mota aldatzeko asmoz sortu zen, demokrazia ordezkatzailen eraginez ohiko bihurtu den harreman mota hori, hain zuzen. (...) Munduan kontzeptu horren inguruko esperientzia, interpretazio eta aplikazio asko daude. Batzuen eta besteen artean antzekotasunak eta desberdintasunak daude, baina, guztiak gobernuen eta gizarte zibilaren arteko harreman eta lankidetzazko modu berriak ezartzean oinarritzen dira batez ere. (...) Etorkizuna Eraikiz ereduaren helburua da guztiok elkarrekin Gipuzkoako lurraldeak etorkizunean izango dituen erronkak hautematea, horiei aurre egiteko modua diseinatzea, ingurune errealean ezar litezkeen erantzunak esperimentatzea, askotariko eragileekin lankidetzaz, eta emaitzak Gipuzkoako Foru Aldundiaren politika publikoetan txertatzea”*.⁸

Lehentasunezko Taldeak

II. Plan honetan aniztasunaren ikuspuntutik planteatutako helburuak lortzeko ekintza jakin batzuei erreparatzeko pertsonen taldeak identifikatzen dira.

Lehentasunezko talde horiek zenbait irizpideren arabera identifikatu dira: i) diskriminazio-arriskuan diren pertsonen taldeak; ii) aktibismoan aritzeko eta aniztasunaren ikuspuntua sustatzeko gaitasun handiagoa duten pertsonen taldeak.

Eskubide berdintasuna

Berdintasuna eta diskriminaziorik eza giza eskubideen nazioarteko araudietan oinarritutako printzipio dira. Pertsona oro da giza eskubideen titular. Horrek berekin dakar pertsona orok balio eta duintasuna duela giza espeziaren parte izate hutsagatik, berezko ezberdintasun edo ezaugarrien ondorioz bere eskubideak erabiltzetik salbuetsi ezin daitekeelarik.

Berdintasun eta diskriminaziorik ezaren printzipioak zuzenbidezko estatuaren oinarrietan aurkitzen dira. Giza eskubideen arloko nazioarteko legerian eta Espainiako Konstituzioan, eta erkidegoko zein foru mailako legerietan, pertsona guztiak legearen aurrean eta haren arabera berdinak direla, eta legeko babes bera izateko eta arrazoi ezberdinen ondoriozko diskriminazioaren kontra babestuak izateko eskubidea dutela aitortzen da.

Adierazleak

Adierazleak lorpena neurtzeko bitarteko sinple eta fidagarri bat ematen duten aldagai kuantitatibo edo kualitatiboak dira. Neurketa bat da (ez emaitza bat, ez eta helburu bat ere).

Aldagai horiek informazioa ematen digute datu moduan, gizarte-errealitate konplexuen gaineko neurketak dira eta aldaketa neurtzeko erabiltzen dira, izan ere, ezarritako helburu bat lortzetik (adibidez, Plan honetako ekintzen emaitza) zenbateraino gauden gertu adierazten duen neurri kuantitatibo edo kualitatibo bat da. Nabarmendu behar da adierazleak errealitate zabalago batera hurbilketa egiteko deskribapen modura baino ezin daitezkeela erabili, izan ere, errealitate konplexuak “irudia handiaren ikuspegi bat ematen diguten leiho txiki” horien bidez hautematen saiatzen gara.

7 Gipuzkoako Foru Aldundia (2020): 2020-23 Plan Estrategikoa.

8 Etorkizuna Eraikiz Eredua (<https://www.gipuzkoa.eus/es/web/etorkizunaeraikiz/modelo>)

Interseksionalitatea

Ez dago interseksionalitatea definitzeko bakarra den modurik. II. Planaren baitan, genero-berdintasuneko politiketako estrategietatik zein diskriminazio modu ezberdinei (esate baterako, kultura jatorriaren ondoriozkoa, gaitasun ezberdinak izatearen ondoriozko) aurre egiteko estrategietatik garatutako interseksionalitatearen kontzeptua gaineratzen dugu.

II. Planean zehar kontzeptu hori erabiltzen da “aitortzeko diskriminazio modu ezberdinek ez dutela modu independentean jarduten, baizik eta elkarlotuta daudela eta harreman eta diskriminazio modu ugari batzen dituen jazarpen eta pribilegioen sistema konplexu bat sortzen dutela. Horrela, tradizionalki kultura aniztasunari lotuta dauden aldagai ugari daudela aintzatetsi behar da (esate baterako, etnia, jatorrizko kultura, erlijioa edo jaiotze-herrialdea), elkarrekin gurutzatzen direnak eta homogeneoak ez direnak. Eta horiek, aldi berean, beste aldagai batzuekin elkartzen direla (adibidez, adina, sexua, posizio sozioekonomikoa, egoera administratiboa, etab.). Sekzio arteko begiradaren xedea errealitate horiek ez ahanzte da diskriminazioen aurka adostasunez lan egiteko; eta, zentzu horretan, bazterketen arteko erlazioak identifikatzea giltzarri da horiek gainditu eta desagerrarazteko”.⁹

Monitorizazioa eta Ebaluazioa (M&E)

Jarraipen/monitorizazio eta ebaluaziorako (M&E) sistemak ebidentziak eta datuak bildu, prozesatu eta egiaztatzeko modu sistematikoak eta tresnak dira.

Monitorizazioak “zer egiten ari da esku-hartzea (gaineratzen diren ebidentzia eta intsumoetatik pixkanaka eskuratzen diren emaitzetara) eta nola ari da aurreratzen” galderari erantzuteari erreparatzen dion bitartean, ebaluazioa “zein neurritan ari da esku-hartzea espero diren efektu eta inpaktuak lortzen (edo lortzeari uzten)” galderari erantzuten saiatzen da.

Monitorizazioa Plana txertatzen den bitartean barne kudeaketa eta gogoeta garatzeko tresna bat da eta ebaluazioa ikaskuntzara eta emaitzei begirako kudeaketara bideraturik dago.

Udalerriak

II. Plan honetan udalerriak hitza Gipuzkoako lurraldeko tokiko Udal / Erakundearen sinonimo modura erabiltzen da.

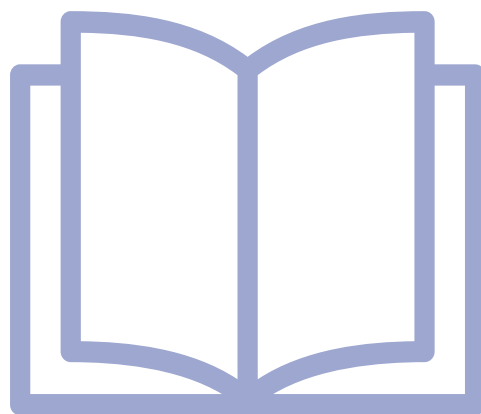
II. Aniztasuneko Plana txertatzeko lurraldeko eragile ardatz gisa hartzen dira, aniztasunaren ikuspuntu gaineratzen duten tokiko politika publikoak bultzatzen dituzten heinean eta horretarako herritarren parte-hartze aktiboa kontuan izaten duten neurrian, eta baita gizarte zibileko erakundeak eta lurralde horretako instituzioak ere (esate baterako, ikastetxeak edota kultura instituzioak).

Diskriminaziorik eza

Diskriminaziorik ezaren printzipioak egoera berean diren pertsona edo pertsona-taldeek tratatu ezberdina jasotzea, edo egoera ezberdinean diren pertsona edo pertsona-taldeek tratatu bera jasotzea dakarten kasuak debekatzen ditu.

Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsalak¹⁰ diskriminaziorik ezaren printzipioa berresten du eta gizaki guztiak aske eta duintasun eta eskubide berdinekin jaiotzen direla eta pertsona orok, inolako bereizketarik gabe, Adierazpen horretan aldarrikatzen diren eskubide eta askatasun guztiak dei ditzakeela aldarrikatzen du.

Giza eskubideen nazioarteko esparru juridikoan, zein beste lurralde maila batzuetako (Europakoa, Estatukoa, autonomia erkidegokoa eta foru mailakoa) ordenamenduan diskriminazio modu espezifikoetara aurre egiteko tresnak jasotzen dira.

¹⁰ Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsala, 1. artikulua. «Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela; eta ezaguera eta kontzientzia dutenez gero, elkarren artean senide legez jokatu beharra dute». //7. artikulua «Gizon-emakume guztiak berdinak dira legearen aurrean eta denek dute, bereizkeriarik gabe, legeko babes izateko eskubidea. Denek dute Aldarrikapen hau hausten duen edozein bereizkeriaren aurka eta bereizkeria horren eragilearen aurka babes berbera izateko eskubidea».

LENGOAIA INKLUSIBOA ETA GENERO-INKAKTUA

Genero ikuspegiari dagokionez, nahitaez bete beharreko araudia hainbat mailatan egituratzen da; hala, honako hauek dira funtsezko erreferentziak: Espainiako Konstituzioaren 9.2 eta 14. artikulua, 30/2003 Legea, urriaren 13koa, Gobernuak egiten dituen arau xedapenetan genero eraginaren balioespena jasotzeko neurriei buruzkoa; 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Genero indarkeriaren aurka oso-osoko babes emateko neurriei buruzkoa; eta 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22koa, Emakumeen eta gizonen berdintasun eragingarriari buruzkoa. Autonomia Erkidegoari dagokionez, nabarmentzekoa da 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa. Lege horrek Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioentzako, foru eta udal administrazioak barne, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko eskumen esparrua ezartzen du. Gipuzkoako Foru Aldundiaren eskumen eremuan, kontuan hartuko dira emakumeen eta gizonen berdintasunerako martxoaren 9ko 2/2015 Foru Arauan xedatutakoaren arabera sartu beharreko funtsezko alderdiak. Araudi horri jarraiki, honako printzipio hauek aplikatuko zaizkio II. Planari: tratu berdintasuna; aukera berdintasuna; aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea; genero ikuspegia txertatzea; ekintza positiboa; sexuaren arabeko rolak eta estereotipoak desagerraraztea; ordezkaritza orekatua eta koordinazioa eta lankidetzak. Era berean, Gipuzkoako Foru Aldundiaren xedapen orokorren proiektuak, prestatu eta tramitatzekeko prozesuan, genero eraginaren alde aurreko ebaluazio txostenarekin batera aurkeztuko dira. Planak ikuspegi intersektionala jasoko du esku hartzeko lehentasunezko kolektiboetara zuzendutako esku-hartzeetan.

“II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasuna” planeko parte-hartze prozesuan parte hartu duten gizarte-eragileek eskatuta, Plan horren azken bertsioak berrikusi dira lengoaia inklusiboari erreparatuz.

Lanketa horretarako hainbat ikuspuntu eta ikuspegi daude. Kasu honetan, eskuliburu ezberdinetan jasotako gomendioak hartu dira erreferentzia modura. Erreferentziazko iturri nagusia Bartzelonako Udalak eratutako Komunikazio Inklusiboko Gida da. Testuaren berrikuspen horretan gaztelaniaz “los/las”, “los trabajadores y trabajadoras” erako formak eta “os/as” erako amaierak behin eta berriz errepikatzea ekidin da, kontzeptu inklusiboen alde eginez. Helburua dokumentu hori irisgarria, lurraldean dauden aniztasun guztiak errespetatuko dituen, eta harekin interesa duten pertsona guztientzat ulergarria izatea da.

Existen diferentes enfoques y perspectivas para esta labor. En este caso, se ha tomado como referencia las recomendaciones incluidas en diferentes manuales. La fuente principal de referencia es la Guía de Comunicación Inclusiva elaborada por el Ajuntament de Barcelona¹¹. Esta revisión textual se ha evitado la repetición extensiva de “los/las”, “los trabajadores y trabajadoras” y terminaciones “os/as” optando por conceptos inclusivos. El objetivo es que el documento sea accesible, respetuoso con todas las diversidades presentes en el territorio y comprensible por todas las personas que tengan interés en el mismo.

¹¹ Komunikazio inklusiboko gida. Bartzelonako Udala. Eskuragarri esteka honetan <https://ajuntament.barcelona.cat/guia-convivencia-inclusiva/pdf/guiaInclusiva-es.pdf>

1

Abiapuntua

1.1 Testuinguru orokorra

Azken hamarkadetan komunitate ezberdinetako pertsonen eskubideak aitortzeari dagokionez aurrerapausoak eman direla eta giza eskubideen nazioarteko legezko esparruan diskriminazio modu espezifikoetara aurre egiteko tresnak jasotzen direla baieztatu dezakegu. Baina egia da, era berean, talde jakin batzuen eskubideak babesteari dagokionez egindako aurrerapausoak arriskuan daudela, eta indarrean diren bermeak ezerezean geratzeko arrisku larria dagoela berriki nazioartean izandako aldaketa sozial eta politikoen ondorioz.

COVID-19 gaixotasunak sorrarazitako krisiak aurrekaririk gabeko erronka ekarriko du mundu mailan. Herrialde guztietako osasun-sistemak kolapsatu egin dira mundu mailako larrialdi baten aurrean. Baina, horrez gain, krisi honek osasun-sistemetatik harago doazen ondorioak ekarri ditu, herritarren artean gizarte- eta ekonomia-arrakalak areagotu eta sakonduz. Antonio Guterres Nazio Batuetako idazkari nagusiak adierazi zuen moduan, *“... koronabirusak ez du diskriminatzen, baina haren ondorioek bai, zerbitzu publikoen prestazioan ahuldade sakonak eta horietara iristea eragozten duten egiturazko desberdintasunak azaleratuz”*.

Diskriminazioaren aurkako borroka eguneroko guda bat da mundu osoan milioika laguntzetan, zalantzarik gabe. Nazioarteko instituzio ugari diskriminazioa eta oinarritzko eskubideetara iritsi ezina elkarlotuta daudela eta hainbat taldetan ematen dela ari dira erakusten. Diskriminazio etnikoa, migratzaileen aurkakoa, erlijio-komunitateen aurkakoa, sexuaren ondoriozkoak, adinaren ondoriozkoak (hala adin aurreratua duten pertsonen artean nola haur eta gazteen artean), gaitasun ezberdinak dituzten pertsonak edota LGBTI+ pertsonak diskriminazio-egoerei aurre egin behar izaten diete egunero eta, horren ondorioz, beren eskubideak ezin dituzte erabili eta ezin dute parte hartu gizarte- eta bizitzako arlo askotan baldintza berdinetan. Europako politika publiko eta Europako Batzordeko txosten ugarian diskriminazio horren existentzia azpimarra dezaketen arlo asko jorratzen dira.

1.2 Aniztasuna eta diskriminaziorik eza Gipuzkoan

Gipuzkoan, munduan zeharreko lurralde guztietan bezala, pertsona guztiek beren eskubideak erabiltzeko ez dituztela aukera berdinak ikus dezakegu: diskriminazioa edo irisgarritasun eta parte-hartze falta arlo sozial, kultural eta politikoetan oraindik errealitatea da beste herrialde batzuetatik migrazio-prozesuak burutu dituzten, beste jatorri bat duten edo gure ingurunean gehiengoa ez den etnia batekin identifikatzen diren pertsona askorentzat. Gaitasun ezberdinak dituzten pertsonak, sarritan, diskriminazio-egoerei aurre egin beharrean izaten dira eta gaur egun oraindik genero-identitatea edo orientazio sexuala edo gizon edo emakume izatea egunerokotasunean beren eskubideak erabiltzeko dagokionez desberdintasun-errealitateak sorrarazten dituzten elementuak dira.

Horrela, aniztasuna gizarte osoari berez dagokion zerbait eta berezko balio bat izanik, sarritan egoera diskriminatzaileak sorrarazten ditu, giza eskubideak guztiz erabiltzearen kontrakoak direnak eta identifikatu egin behar direnak. Gainera, egoera horiei aurre egin behar zaie, bai instituzioen aldetik, eta baita gizarte osoaren aldetik ere.

Gipuzkoan dagoen aniztasunari heltzeak ikuspuntu ugariatik begiratu eta horiek integratzea dakar: lurraldean dauden aniztasun ugariatatik eratorritako diskriminazioak aztertzea ez da zeregin erraza, are gehiago kontuan izaten baldin badugu, adibidez, diskriminazio horiek gainjarri egin daitezkeela edo une jakin batzuetan baino agertu ez arren, modu adierazgarrian agertzea gerta daitezkeela. Abiapuntua ulertze aldera, pertsonak aurre egin beharreko desberdintasun-egoerei erantzuna emateko Plan bat izatearen garrantzia ulertzeko lagungarri izan daitezkeen zenbait datu eman nahi ditugu.

Pertsona migratzaile eta gutxiengo etnikoen eskubideak

Gipuzkoako 2019ko Barometroko emaitzek erakusten dutenez, 2008az geroztik, Gipuzkoako gizarteak bertan bizi diren atzerritarren inguruan duen pertzepzioa dimentsioz gainera da: lurraldean egiaz dagoen atzerritar kopuruaren ia bikoitza dagoela uste da (atzerritarrak % 17,3 direla diote, egiaz % 9,5 direnean)¹. Gainera, Gipuzkoako gizarteak, oro har, irizten duenez, migratzaileak dira gure usadio eta tradizioetara egokitzeko eginahala egin behar dutenak (eredu asimilazionista dekantazioz). Ongi jakina denez, Gipuzkoako gizartean migratzaileen gainean dauden estereotipo edo zurrumurru nagusiak dira “babes-sistemaz aprobetxatzen direla” edo “matxismoa areagotu egiten dutela”. Haatik, demografiari helduz, hamarkada hauetan izan diren migrazio-fluxuak dira Gipuzkoan bizi den populazio osoa mantentzea ahalbidetu dutenak eta bertan bizi den populazio autoktonoaren jaitsiera (19.137 pertsona gutxiago 1998az geroztik) orekatu dute. Are gehiago, Gipuzkoako herritarren % 68aren arabera, beste talde etniko batzuetako migratzaile atzerritarrek Euskadiko bizitza kulturala aberastu egiten dute.

Pertsona migratzaileekiko irakurketa negatiboago horren aurrean, Gipuzkoako herritarren % 60 baino gehiagok uste duenez, migrazioak onura ekonomikoak dakartza. Baina, egiaz, oro har, gizarte modura ez gara konturatzen alokairuzko etxebizitza bat eskuratu eta lanpostu bat lortzeko orduan jatorri atzerritarra duten biztanleek zer-nolako zailtasun eta eragozpenak aurkitzen dituzten². Are gehiago, Gipuzkoan, gizartearen gehiengoak uste du eskubide unibertsalak, hezkuntza (% 72,5) eta osasuna (% 60,0), eta, ondorioz, eskubide horiek eskuratzeko aukera irekita egon beharko litzatekela migratzaile guztientzat, haien egoera erregularra izan zein ez.

Gure arreta eskatzen duen beste talde bat etxean eta zaintzan lan egiten duten emakume atzerritarrak dira, Europa hegoaldeko herrialdeetan zaintzen antolaketaren irtenbideari dagokionez oso proportzio adierazgarria. Haatik, etxeko zerbitzuetan lan egiten duten emakume atzerritarren zaurgarritasun-egoera beren lan-baldintza eskasen eta soldata oso urrien ondorio da, generoarekin lotutako alderdiek eta egoera administrazioa erregularizatzeko orduan dituzten zailtasunak areagotua³.

1. Ikuspegi (2019): Gipuzkoako Barometroa - Jatorri atzerritarra duten biztanleen inguruko pertzepzioak eta jarrerak. 2019- GFA eta Immigrazioaren Euskal Behatokia -

2. Berdin Sarea (2018): Jatorri atzerritarra duten biztanleek alokairuzko etxebizitza bat eskuratzeko izaten dituzten eragozpenak (2018); (2020): Arraza eta etniaren ondoriozko diskriminazioa enplegua lortzeko garaian Gipuzkoan.

3. SOS Arrazakeria: Jatorri atzerritarra duten etxeko langileak: Egoera sozial eta lanekoa, eta diskriminazioa zaintzen esparruan.

Bestalde, pertzepzio negatiboko errealitate hori ijitoen aurka ere ematen da espresuki: Gipuzkoako herritarren arabera, ijitoa izateak zailtasunak dakartza berdintasun-baldintzetan tratatua izateari dagokionez. Modu horretan, ez da soilik jatorria desberdintasun bat sorraz dezakeena, baizik eta “etnia edo kultura ere diskriminazio-zantzuekin lotuta dago gure ingurunean. Berez, zailtasun gehien duen taldea dela uste da, erlijio musulmana praktikatzen duten pertsonen, beste atzerritar batzuen eta baliabide urriko pertsonen zein transexualen aurretik”⁴. Haatik, datuek agerian uzten dutenez, herritar gehienek (% 86,8) baieztatzen du etnia ijitoko pertsonak gainerako herritar guztien eskubide berdinak dituztela.

4. Begirune Fundazioa (2020): Ijitoen inguruko pertzepzioak eta jarrerak Gipuzkoan

Pertsona desgaituen eskubideak

“Pertsona desgaituen eskaerei dagokienez bizitza independentearen eredia bultzatzeko premia da alderdirik nabarmenena, modu horretan, beren bizitza-proiektua nola, non eta norekin garatuko duten libreki erabaki ahal izateko. Horrek horretarako beharrezkoak diren laguntzak izatea eskatzen du, etxebizitzarekin lotutakoak, diru-sarrera duinekin lotutakoak, laguntza pertsonalari buruzkoak edo laguntza-produktuen ingurukoak”⁵. Modu horretan, beharrezkoa zaien laguntza emateko politika eta proiektuetatik harago, bermatzen dena da beren giza eskubideen eskaera bat bultzatu eta horiek erabili ahal izatea eta beren bizitzari buruzko erabakiak hartu ahal izatea bultzatzea.

Desgaitasun edo dibertsitate funtzionalen bat duten pertsonek jadanik bizitako egoerez gain, *“Covid-19 gaixotasunak sorrarazi duen pandemiak gizarte osoan osasun, gizarte eta ekonomia arloetan krisi larri bat ekarri du berekin, bereziki eragin duena kolektibo zaugarrienetan, esate baterako, pertsona desgaituen kasuan, non eskubideak urratzearekin, diskriminazioarekin eta gizarte-bazterkeriarekin lotutako egoerak ekar ditzaketen faktoreak ematen baitira”⁶*. Errealitate berri horrek erakutsi duenez, Gipuzkoan dibertsitate funtzionala edota desgaitasunen bat duten pertsonen gehiago parte hartzea ahalbidetuko duten gobernantza-formulak aintzatesteko premia berehalakoa da.

Lurralde honetan, gutxienez, 66 elkarte daude dibertsitate funtzional edo desgaitasunen bat duten pertsonen gizarteratze eta eskubideen alde lan eginez. Elkarte horiek, pertsona migratzaileen eskubideen aldeko elkarrekin batera, aniztasun arloko elkarten sarea osatzen dute (bien artean, lurraldean eskuratutako datuen % 70 lortu da⁷).

Beharrezkotzat jotzen da araudiak hainbat gaitasun dituzten pertsonen bizitzan aldaketa ukigarriak eta aldaketa adierazgarriak ekar ditzan lan egiten jarraitzea, eta baita gizartean funtsezkoak diren alderdi ezberdinen inguruko aukera askea bermatzeko zein baldintza berdinetan parte hartzea ahalbidetzeko laguntza-sistemak izateko ere⁸.

5. Elkartu Federazioa (2020): Covid-19. Pertsona desgaituen egoerak eta premiak.

6. Ibid.

7. Baketik (2021): Gipuzkoan aniztasun arloan eta diskriminaziorik ezaren inguruan ari diren eragileak mapan kokatzea

8. Gipuzkoako Foru Aldundia (2018): Aniztasuneko Bizikidetzarako I. Plana

LGBTIQ+ pertsonen eskubideak

“Orientazio homosexuala duten pertsonak eta identitate transexuala edo transgeneroa dutenak, nahiz identitate bisexual eta intersexuala duten pertsonak, diskriminazio, estigmatizazio eta bazterkeriaren biktima izan dira. Aurrerapausoak eman badira ere, agerikoak dira adierazpen homofobo eta ukaziozkoak, eta pertsona horiek beren identitate sexu-afekziozkoa edo beren genero-identitatea askatasunez eta berdintasunez bizitzeko beharrezkoak diren baldintzak ez dira guztiz ematen oraindik⁹”.

Azken hamarkadetan, gizartearen aldetik gero eta orokorragoa den eskaera bati jarraituz, Gipuzkoako instituzioek LGBTIQ+ pertsonen eskubide espezifikoetan izandako urraketak gehiago ipini dituzte ikusgai, beren orientazio sexuala edo sexua dela medio pertsona lesbiana, gay, bisexual, transexual eta intersexualek aurre egin behar izaten dituzten diskriminazio modu ugari, elkarlotu eta larriagotuen aurka borrokatze aldera¹⁰.

Haatik, ebidentziak agerian uzten du ez direla guztiz seguru sentitzen diren bezalakoak izateko edo gustatuko litzaiekeen modura agertzeko eta, era berean, ez dute sentitzen aniztasun afekziozko eta sexuala irudikatu egiten denik gure gizartearen. Horrek, zenbaitetan, norberaren burua ezkutatzeko estrategiak ekartzen ditu zuzeneko indarkeriaren edota indarkeria sinbolikoaren aurrean babesteko¹¹. Gainera, hirigune batean, probintziako hiriburuetan edo herri txikietan bizitzearen arabera, beren errealitatea ezberdina da¹². Balizko diskriminazio hori bizitzako hainbat alderditan gauzatzen da, esate baterako, lan ingurunetan, bai lanpostu bat lortzeko garaian, eta baita lanlekuetan lankideekin harremanak izateko moduan ere.

9. Arartekoa (2014): III. Kapitulua- Euskadiko LGBTI kolektiboaren egoera / Eusko Legebiltzarrerako urteko txostena.

10. Gipuzkoako Foru Aldundia (2018): Aniztasuneko Bizikidetzarako I. Plana

11. Bizikidetza aniztasunean. LGBTI+ populazioaren errealitateen diagnostikoa Gipuzkoan (2019) - Gipuzkoako gay, lesbiana, transexual eta bisexualen elkarteak - Gehitu

12. Gehitu (2019): Bizikidetza aniztasunean. LGBTI+ populazioaren errealitateen diagnostikoa Gipuzkoan - Gipuzkoako gay, lesbiana, transexual eta bisexualen elkarteak .

Zeharkako alderdiak: genero ikuspegia, gazteak eta askotariko diskriminazioak

Diskriminazioa askotarikoa edo interseksionala izan daiteke, hau da, elkarlotutako bi elementu edo gehiagoen ondorio izan daiteke, modu horretan pertsona jakin batzuek pairatzen duten diskriminazioa areagotuz (esate baterako, atzeritar eta gazteek, migratzaile eta adin nagusikoek, etab.). Aldi berean, talde-mugak ez dira errealitate erabakigarria eta diskriminazioek eragin ezberdina dute, itxura batean, egoera berean egon daitezkeen pertsonengan.

I. Aniztasuneko Planean dagoeneko jorratu zen diskriminazio ugarietan erreparatu eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren aldetik giza eskubideetan oinarritutako aniztasunaren ikuspuntuaren aldeko apustu politikoa sendotzeko premia. Horrenbestez, diskriminazioaren dimentsioak asko eta ugariak direla ulertzen da, eta garrantzitsua dela horiek aniztasuna tenorean bizikidetzat eta eskubide berdintasuna bultzatuko dituen zeharkako ikuspuntu batetik jorratzea.

Halaber, diskriminazio-egoerak ez direla zertan iraunkorrak izan gogorarazi behar dugu. Horren harira, egoera batzuek desberdintasunak ekartzen dituzte epealdi espezifiko batzuetan (esate baterako, pertsona gazteen lan-urritasunaren errealitatea) eta, beste faktore batzuk, aldiz, iraunkorrak izan daitezke bizitza osoan zehar, baina beti diskriminaziorik sortu gabe, testuinguruaren edo pertsonaren arabera.

Horrela, halako ezaugarriak dituen Plan batean eskubideen urraketa errazen paira dezaketen taldeak identifikatzen badira ere, ezinbestekoa da pertsona bakoitzaren berezitasunak modu jarraitu batean aintzatestea.

1.3 Lege esparrua eta aniztasuna jorratzeko garatutako ekintzak

Tratu-berdintasunak eta diskriminazioaren aurkako borrokak bilakaera nabaria izan duten juridikoki, legeriaren ikuspegitik eta, baita, politika publikoko tresnak garatzeari dagokionez ere azken hamarkadetan zehar, hala nazioarte mailan nola Euskadin eta, zehazki, Gipuzkoan. Jarraian, zehatzegiak izateko asmorik gabe, instituzioen aldetiko eginahal irmotik zein gizarte garaikideetan ikuspuntu hori jorratzeko premia hautematek eratorritako jazoera horietako zenbait jasotzen dira.

Lege esparrua eta tresnak aniztasunaren eta diskriminaziorik ezaren inguruan

1948an Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsala aldarrikatu zenetik gaurdaino, nazioarteko komunitateak giza eskubideen errespetua eta defentsa bermatu eta araudi ezberdinetan islatzeko konpromisoa agertu du, edozein diskriminazio moduren aurreko ukoa agertzeaz batera.

Araudi eta tresna nagusiak Giza Eskubideen eta diskriminaziorik ezaren esparruan

Nazio Batuak

- Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsala, 217 A (III) ebazpena, 1948ko abenduak 10
- Eskubide Zibil eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 2200 A (XXI) ebazpena, 1966ko abenduak 16 (Espainiak berretsia)
- Eskubide Ekonomiko, Sozial eta Kulturalen Ituna, 2200 A (XXI) ebazpena, 1966ko abenduak 16 (Espainiak berretsia)
- Konbentzioak: Arrazaren ondoriozko diskriminazio modu guztiak desagerraraztekoa (1965), Emakumearen aurkako Diskriminazio modu guztiak desagerraraztekoa (1979), Pertsona desgaituen eskubideei buruzkoa (2006), edo Enplegu eta Okupazio arloko Diskriminazioari buruzko Hitzarmena (1958).

Europar Batasuna

- Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmena, 1950eko azaroak 4
- Zuzentarauak: pertsona guztiak berdintzeko printzipioa aplikatzeari buruzkoa, arraza edo etnia jatorria edozein izanik ere (2000/43/EB), laneko eta okupazioaren esparruko diskriminazioari buruzkoa (2000/78/EB), printzipio hau aplikatzeko Kontseiluaren Zuzentarauak osatua: pertsonen arteko tratu-berdintasunari buruzkoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo orientazio sexuala edozein izanik ere (COM(2008) 426 azkena).
- Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna (2010/C 83/02)
- 19. artikulua, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Trataturia
- Arrazakeriaren aurkako Europar Batasunaren Ekintza Plana (2020–2025)
- Estrategia: LGBTIQ pertsonen berdintasunari buruzkoa (2020–2025)
- Berdintasuna Europako Batzordearen lehentasunetako bat da eta azken urteotan Arrazakeriaren aurkako Europako Batzordearen 2020–2025 Ekintza Plana, LGBTIQ pertsonen berdintasunari buruzko 2020–2025 Estrategia, genero-berdintasunerako 2020–2025 Estrategia, Pertsona desgaituen eskubideei buruzko 2021–2030 Estrategia, eta berdintasunerako, gizarteratzeko eta partaidetzarako herritar errumaniarren Europako Batzordearen 2020–2030 esparru estrategikoa baitaratu ditu.

Estatu mailan

- Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduak 29, Hitzaurreko 9. artikulua, eta 13. artikulua.
- 4/2000 LO urtarrilaren 11koa, Atzerritarrek Espainian dituzten Eskubide eta Askatasunei buruzkoa, eta Atzerritar horiek gizarteratzekoa. Azken aldaketa 2/2009 Lege Organikoak abenduaren 11koak, hura garatzeko Erregelamendua 557/2011 Errege Dekretua, apirilaren 20koa, onartu ondoren aldatuta geratu delarik.
- 19/2007 Legea, uztailaren 11koa, kirol-ikuskizunetan egon daitekeen Indarkeria, arrazakeria, xenofobia eta intolerantziaren aurkakoa.
- 3/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, gizonen eta emakumeen berdintasun eragingarriari buruzkoa.

Foru eremuan

- 79/2004 Foru Dekretua, irailaren 14koa, Foru Aldundiko Departamentu arteko Ezgaitasun Batzordea sortzekoa (GAO, 2004ko irailak 24)
- 1/2003 Foru Dekretua, urtarrilaren 21ekoa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Ezinduen Kontseilua sortzeko araudia onartzen duena (GAO, 2003ko urtarrilak 28).
- 32/2009 Foru Dekretua, urriaren 27koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Gizarteratze Gaietako Aholku Kontseilua Sortu eta Arautzekoa (GAO, 2009ko azaroak 4)
- 45/2004 Foru Dekretua, maiatzaren 18koa, bizikidetzaren eremuan tratatu txarrak hartu eta/edo sexu askatasunaren kontrako ustezko delituak jasan dituztenentzako Laguntza Psikologikoko Programa arautzekoa (GAO, 2004ko ekainak 2)
- 58/2002 Foru Dekretua, azaroaren 5ekoa, gizartean baztertu edo marjinatu egoeran daudenak gizarteratzeko baliabideetara iristeko araudia ezartzen duena (GAO, 2002ko azaroak 14).
- 2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, emakume eta gizonen berdintasunari buruzkoa (GAO, 2015eko martxoak 16) igualdad de mujeres y hombres (BOG de 16 de marzo de 2015)
- Foru Agindua, 2013ko maiatzaren 14koa, Gipuzkoan gauzatzen diren haur eta nerabe atzerritarren aldi baterako lekualdaketen programei Foru Aldundiak onespina emateko jarduketa prozedura onartzen duena (GAO, 2013ko maiatzak 20).

Giza eskubideetan oinarritutako ikuspuntuari buruzko kontzeptuzko esparruak errealitatean azaleratzen diren desberdintasunak aztertu eta garapenak aurrera egitea eragotzi eta, sarritan, pertsona-talde batzuk atzean geratzea eragiten duten diskriminaziozko jardunak eta boterearen bidegabeko banaketak zuzentzea planteatzen du.

Logika horretatik giza eskubideak politika publikoen gida edo inspirazio-printzipio modura kokatzen dira, eskubideak gauzatzeko prozesua erraztuz eta instituzioen funtzionamendua indartuz herritarren parte-hartze aktiboaren bidez. Giza eskubideak, horrela, faktore erabakigarritzat hartzen dira agenda politikoak eraiki, txertatu, monitorizatu eta ebaluatzeari begira eta, horrenbestez, funtsezko eginkizuna betetzen dute arazo publikoak zehazteari so¹³. Horrela, berdintasuna gauza dadin botere publikoek eskubidearen eraginkortasuna bermatzera bideratutako neurriak hartu behar dituzte ezinbestez, berdintasun egiazko eta eragingarri bat bermatzera bideratutako neurriekin batera.

Agenda 2030 eta Garapen Jasangarriko Helburuak

2015ean Nazio Batuek Garapen Jasangarriko Agenda Berria onartu zuten¹⁴, Agenda 2030 izenez ezaguna. Bertan Garapen Jasangarriko 17 Helburu (GJH) eta 169 xede jasotzen dira, aipatu epean betetzekoak. Helburu horiek ekintzarako deialdi unibertsala dira, txirotasuna desagerrarazi, planeta babestu eta mundu osoko pertsonen bizitzak eta ikuspegiak hobetzeko asmoz, izan ere, "pertsona guztien giza eskubideak errealitate izatea" du xede. Esplizituki aipatzen dira Giza Eskubideen Aldarrikapen Unibertsala eta giza eskubideen nazioarteko tratatuak testu osoan zehar, nazioarteko hamar tratatu nagusien xedapenak islatuz. Gainera, beste tresna batzuekin hornitzen da, esate baterako, Garapenerako Eskubideari buruzko Adierazpenarekin.

2030 Agendak esparru osoko eta unibertsala eskaintzen du, garapen jasangarriaren ingurumen, gizarte eta ekonomia arloko dimentsioak batzen dituena; are gehiago berriki Nazio Batuek ingurumen osasuntsu baterako eskubidea giza eskubide modura aitortuta.

2030 Agenda Giza Eskubideen babesarekin hertsiki lotuta dago, eta baita *herrialdeen barnean desberdintzei aurre egiteko erabakimenarekin eta, horien*

13. Peña Guzmán, M.M. (2010). Derechos humanos y políticas públicas, Programa Andino de Derechos Humanos (PADH), 2 or.

14. Asanblada Nagusiak 2015eko irailaren 25ean onartutako Ebazpena, gure mundua Eraldatzea, Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda, hemen eskuragarri: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/development-agenda/>

artean, gizarte baketsu, bidezko eta inklusiboak eraikitzeko erabakimena-
rekin. Horretarako, pertsona zaurgarriak ahalduentzeko premia aitortzen du,
kontuan izanik *“haur guztien, gazteen eta pertsona desgaituen (horien ar-
tean % 80 baino gehiago txirotasunean bizi da), GIB/HIES birusarekin bizi di-
ren pertsonen, adin nagusiko pertsonen, herri indigenen, errefuxiatuen eta
barneko desplazatu eta migratzaileen premiak, besteak beste (23. lerroal-
dea¹⁵)*.

Giza eskubideak eta garapen jasangarria elkarlotuko dituen ikuspuntu bat
aplikatzearen ondorioz emaitzen onura bikoitza da eta giza eskubideak
gauzatzeko GJH helburuak modu eraginkorrean aplikatzea bultzatzen da.
Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza Nagusiaren
ikuspegitik, eta 2030 Agendarekin eta herritartasun demokratikoki
inklusiboaren ikuspegiarekin bat etorritik erabat, demokraziak eta herritarren
itunak instituzio legítimo eta legítimatuak behar dituztela azpimarratzen
da. Beraz, 2030 Agendak instituzionaltasunari ematen dio garrantzi oro, 16.
helburuaren bidez: *Garapen jasangarrirako gizarte baketsuak eta inklusiboak
sustatzea, guztioi justiziarako sarbidea erraztea, eta erakunde eraginkorrak
eta inklusiboak sortzea maila guztietan”*.

II. Plan honek, lehendabizikoan bezalaxe, 2030 Agendako helburuetan
ekarpena egiteari heltzen dio irmoki eta, bereziki, “inor atzean ez uzteko”
printzipioari. II. Plan honen izaera eta irismena dela medio, harremana
zuzenagoa da helburu jakin batzuekin eta xede zehatz batzuekin. Plan
honetako ekintzek zuzenean jorratzen dute 10. GJH, desberdintasunak
murriztekoa, eta zehazki, 10.3 eta 10.2 xedeak, pertsona guztien gizarte,
ekonomia eta politika inklusioa bultzatzekoa, inolako diskriminaziorik gabe.
Hori izanik bultzatu nahi den helburu nagusia, planeko ekintza jakin batzuek
GJH helburu hauetan ekarpena egitea dute xede:

15. Ikus gizarte zibilaren baterako adierazpena “Human Rights for All Post-2015”: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5123joint.statement.dec10.pdf>

1. Irudia II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasunarekin zuzenago lotutako GJHak eta xedeak.

4.7 2030erako, ikasle guztiek garapen jasangarria sustatzeko beharrezkoak diren ezagutza teorikoak eta praktikoak eskuratzen dituztela bermatzea, besteak beste, garapen jasangarrirako eta bizi-estilo jasangarriak hartzeko, giza eskubideetarako, genero berdintasunerako, bakearen eta indarkeriarik ezaren kulturaren sustapenerako, munduko herritartasunerako eta kultura aniztasunaren baloraziorako eta kulturak garapen jasangarriari laguntzeko, hezkuntzaren bidez.

5.1 Mundu guztian emakume eta neskatuen aurkako diskriminazio modu guztiekin amaitzea.

8.8 Lan-eskubideak eta lan segurua

Lan-eskubideak babestea eta lan-ingurune segurua eta babestua sustatzea langile guztientzat, migratzaileak barne, eta, bereziki, emakume migratzaileentzat eta enplegu prekarioak dituztenentzat.

10.2 2030erako, pertsona guztien gizarte-, ekonomia- eta politika-inklusioa indartzea eta sustatzea, beren adina, sexua, desgaitasuna, arraza, etnia, jatorria, erlijioa, egoera ekonomikoa edo beste edozein egoera edonolakoa izanda ere.

10.3 Aukera-berdintasuna bermatzea eta emaitzen desberdintasuna murriztea, bereziki diskriminaziozko legeak, politikak eta praktikak kenduz, eta alde horretatik egokiak diren legeak, politikak eta neurriak sustatuz.

16.7 Beharrei erantzungo dieten erabaki inklusiboak, parte-hartzaileak eta esanguratsuak hartuko direla bermatzea maila guztietan.

16.b Diskriminaziozkoak ez diren legeak eta politikak sustatzea eta aplikatzea, garapen jasangarriaren alde.

17.16 Garapen Jasangarrirako Munduko Ituna sendotzea, eta horren osagarri izango diren hainbat interesdunen arteko aliantzak ezartzea, ezagutzak, gaitasun teknikoak, teknologia eta finantza-baliabideak mobilizatzeko eta trukatzeko, herrialde guztietan, bereziki garapen-bideetan daudenetan, Garapen Jasangarrirako Helburuak lortzeko babesa emate aldera.

17.17 Esfera publikoan, publiko-pribatuan eta gizarte zibilean aliantza eraginkorrak sor daitezela sustatzea, elkarleen baliabideak lortzeko esperientzia eta estrategiez baliatuz.

Foru Aldundia eta Gipuzkoako I. Aniztasuneko Plana

Gipuzkoako Foru Aldundiak (GFA), 2020-23 epealdirako erronka modura, "Gipuzkoa eredua"¹⁶ indartu, hura ezagutarazi eta herritarrek hura defendatu eta nazioartean aitortua izan dadin lan egitea markatu du.

Urratutako bidearen oinarri sendoen gainean, Gipuzkoako Foru Aldundiak (GFA) "Gipuzkoa eredua" indartu, hura ezagutarazi eta herritarrek hura defendatu eta nazioartean aitortua izan dadin lan egitea markatu du erronka modura.

Horretarako, lurraldearen etorkizuna elkarren artean eraikitzearen alde egiten du, Plan Estrategiko honen eta Etorkizuna Eraikiz ekimenaren bidez, agenda publikoaren inguruko gogoetan eta eratze estrategikoan Gipuzkoako eragile ezberdinen parte-hartzea eta kooperazioa posible egiten duten konpromiso instituzional gisa, entzute, deliberazio eta esperimentaziorako dinamika berriak sortuz.

2020-2023 Plan Estrategikoa, Gipuzkoako Foru Aldundia

16. "Gipuzkoa Eredua" Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekimen bat da, gobernantza-sistema modura trukea eta lankidetzat ardatz dituena: (Etorkizuna Eraikiz) eta erakunde horren 2020-2023 Legealdiko Planean jasotzen da. Hauek dira ezaugarri nagusietako batzuk: lurraldearen etorkizunaren gaineko eraikuntza partekatu bat proposatzea; hainbat gizarte-eragileren parte-hartzea eta kooperazioa proposatzea; entzun, deliberatu eta esperimentatzeko espazio berriak proposatzea; agenda publiko berria eta politika publiko berriak sustatzea eta lurraldearen erronkei erantzuteko gaitasun kolektibo baten aldeko apustua egitea.

Bere **2020-2023 Plan Estrategikoan** islatuta geratzen den eran, Aldundiak etorkizuneko ikuspegi modura “Europar desberdintasun maila txikiak dituen pertsonen komunitatea izatea” ezarri du, gobernantza ireki eta lankidetzazko eredu bati helduz. Horretarako, Gipuzkoako Foru Aldundiak lehentasunezko lau ardatz finkatu ditu:

1

ETORKIZUNA eraikitzeke eginahala kolektiboa

2

LEHIAKORTASUNA eta kalitatezko enplegua

3

Gizarte-kohesio eta -integrazioa eta gizarte-**DESBERDINTASUNEN** aurkako borroka

4

LANKIDETZAZKO gobernantza

Estrategia honen barnean, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza Nagusiak, Diputatu Nagusiaren Alorra osatzen duten sei zuzendaritzetako batek, Kultura Demokratikoa indartzea ipini du helburu nagusi modura, aniztasunean bizikidetzak hobea eta gizarte bidezkoago bat lortzeko, betiere, Giza Eskubideen Nazioarteko Aldarrikapenarekin koherentzia mantenduz.

Ekintza hori 2018az geroztik garatzen da, Aniztasuneko Bizikidetzarako I. Foru Plana abiatu zenetik. Esparru programatikoa honetan, Zuzendaritzak aniztasuna ikusarazteko ez ezik, politika publikoetatik aukera-berdintasuna bultzatu eta egunerokotasunean pertsona orok gure ingurunean esparru sozial, kultural eta politikoetan baldintza berdinetan aritu eta parte-hartzeko eskubidea egiazko izan dadin egiten du lan.

2. irudia. I. Aniztasuneko. Planaren estrategia eta ekintza ikusaraztea (2018-2020)

ANIZTASUNEKO BIZIKIDETZARAKO FORU PLANA

ERABINA (EPE LUZEAN)

TRESNA BERBERAREN BIDEZ, GIPUZKOAN DAUDEN ANIZTASUN GUZTIEN AURKARERAN DISKRIMINAZIO EZA BULTZATZEN DA.

Aniztasuna eskubideen ikuspegitik jorratu dadin sustatzea (berdintasunaren eta diskriminazio ezaren printzipioa) Foru Aldundiko ekintza guztietan

Gipuzkoako herritar guztien **gizarte kohesioa, diskriminazio eza eta bizikidetza** sustatzea

EMAITZAK (OUTCOMEAK)

Biztanleria sentsibilizatuagoa dago kolektibo jakin batzuen egoerari buruz, hala nola migratzaileen, ijito herriaren, desgaitasuna duten pertsonen edo LGTBQ+ kolektiboaren egoerari buruz

Herritarrek, gizarte eragileek eta lurraldeek aktiboki parte hartzen dute aukera berdintasunean

JARDUERAK

BOST JARDUKETA EREMU NAGUSITATIK LAN EGITEN DA

1
IKERKETA

2
PREBENTZIOA ETA SENSIBILIZAZIOA

TRESNAK

Eragileak

Giza Eskubideetako Zuzendaritzaren zuzeneko ekintzak

132 PROIEKTU

ANIZTASUNEKO BIZIKIDETZAKO, GIZA ESKUBIDEETAKO ETA GIZARTEA ERALDATZEKO HEZKUNTZAKO PROIEKTUAK SUSTATZEA 6 DIRULAGUNTZA DEIALDI (UDALERRIAK ETA ELKARTEAK)

14
AZTERLAN ETA IKERKETA

SENSIBILIZAZIOKO
ETA HEZIKETA
ZIBIKOKO KANPAINAK

ERAGILEAK

10
IKERKETA
ERAKUNDE

19
UDALERRI

43
ELKARTE

DISKRIMINAZIO EZA BULTZATZEKO EKINTZAK (GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA) 2017-2019

NAHIZ ETA TALDE GUZTIEK ETA PERTSONA BAKOITZAK EZAUGARRI ZEHATZAK IZAN, PREMIA ZEHATZEN ARABERA ERANTZUN BEHARKO ZAIE.

Espazioak eta ekintzak egituratzea eta sortzea, betiere elkarren arteko ezagutzea eta onarpena ahalbidetzeko, sinergiak sortzeko (bizikidetzarako proposamen adostuak)

Koherentziaz jokatzeko Gipuzkoan dauden **edozein motako aniztasunetan** (aukera berdintasunerako politika publikoak)

Gizarte eragileek (gizarte zibilak) ekintza gehiago eta hobeak dituzte aniztasunaren, diskriminazio ezaren eta gizarteratzearen arloetan

Udalerriek aniztasunaren aldeko udal politika publiko gehiago eta hobeak bultzatzen dituzte

Aldundiak diskriminazioaren aurkako eta aniztasunaren aldeko lan sistema zeharkakoa eta koordinatua du

3

ELKARTZEKO ETA PARTE HARTZEKO GUNEEN SUSTAPENA

4

PRESTAKUNTZA

5

FORU ALDUNDIKO BARNE KOORDINAZIOA

Dirulaguntza proiektuak

Hitzarmenak gizarte zibileko erakundeekin

GFaren politika publikoei buruzko programak

4
HITZARMEN

6
GIZARTE BERRIKUNTZAKO PROIEKTU ETORKIZUNA ERAIKIZ- GIPUZKOALAB (MIGRAZIOAREN ERRONKA)

GFAREN FUNTSEZKO PROGRAMAK
(GIZA ESKUBIDEEN ETA DISKRIMINAZIO EZAREN IKUSPEGIA ZEHARKAKOTZEA)

GIPUZKOAKO SAREAK BULTZATZEA

EUSKADIKO ETA NAZIOARTEKO SAREETAN PARTE HARTZEA

GIZA ESKUBIDEETAKO ZUZENDARITZAK BESTE ERAGILE ETA SARE BATZUEKIN (BERDIN, ELKARBIZI SUSTATUTAKO JARDUNALDIAK

JARDUNALDIETAN PARTE HARTZEA

GFAREN BARNE TREBAKUNTZA

4
ALIANNTZA ESTRATEGIKO LURRALDEAN

2
GIPUZKOAKO SARE

3
EUSKADIKO ETA NAZIOARTEKO SARE

6
DEPARTAMENTU ETA
13
ZN/ORGANO ESPEZIFIKO

I. Aniztasuneko Plana txertatzeko prozesua 2020ra arte hedatu zen eta haren baitan hainbat ekintza garatu ziren bost arlotan: i) Ikerketa; ii) Prebentzioa eta sentsibilizazioa; iii) Topaketarako espazioak sustatzea; iv) Prestakuntza eta v) Foru Aldundiaren barneko koordinazioa. Behin hura amaituta, ekintzak sistematizatu eta I. Planaren barnean gauzatu ziren, gutxienez ikerketa arloko 10 erakunde, tokiko edo udal eremuko 19 erakunde eta 43 elkarterekin batera, eta ekintzak sendotu egin dira tokiko, eskualde mailako eta nazioarteko 5 saretan.

Sistematizazio horretan, beste ondorio batzuen artean, Aniztasuneko Plana Giza Eskubideak eta diskriminaziorik ezaren ikuspuntuaren zeharkakotasuna azpimarratzeko aukera aparta dela nabarmendu zen. Halaber, ikuspuntu hori estrategia parte-hartzaile eta dimentsio anitzeko baten bidez garatzeak eragin positiboa duela nabarmendu zen. Hori garatutako jardueraren maila handian islaturik geratzen da, aniztasun, gai eta ekintza mota ugari jorratuz.

Etaparen berri honetan, eta 2020-2023 Estrategiaren esparruan, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak lau lan-ildo estrategiko ezarri ditu:

- 1**
Bakearen Kultura eta Giza Eskubideak sustatzea, hala indar politikoetan nola herritarren artean, bereziki, gazteen artean.
- 2**
Giza Eskubideen inguruko jakintza eta haiekiko begirunea sustatu, horren inguruko sentsibilizazioa bultzatu eta hori guztiori hedatzea, dibulgaziorako jardueren programen, sentsibilizaziorako kanpainen, baliabide pedagogikoen edota lankidetzak-hitzarmenen bidez.
- 3**
Kultura Demokratikoko Programa martxan jartzea, modu horretan, herritarren artean balio demokratikoak sendotzeko, horrela, kritikoagoa izateaz gain inguruan duen errealitatearekiko konpromiso gehiago duen gizarte bat eraikitzeko, elkarriketaren eta eztabaidaren kultura eta ezberdinen artean adostasunak erdiesteko gaitasuna bultzatuz.
- 4**
Gipuzkoako herritarren gizarteratzea, diskriminaziorik eza eta bizikidetzak sustatzea, edozein delarik ere bakoitzaren jatorri, hizkuntza, kultura, orientazio sexual, erlijio, ideologia eta gaitasun funtzionala.

Plan honek horretan guztian ekarpena egitea du xede, begirunea aldarri hartuta eta eskubide eta aukera berdinak izango dituen herritartasun anitz, plural eta parte-hartzaile bat bultzatuz, era horretan, Gipuzkoako herritar ororen gizarte-kohesioa, diskriminaziorik eza eta bizikidetza ahalbidetuz.

2

Aniztasuneko Foru Planaren Ikuspuntua

2.1 Kontzeptu gakoak

Aniztasunaren ikuspuntua: eskubide eta diskriminaziorik ezaren printzipioan oinarritua

Aniztasunaren eta diskriminazioaren aurkako borrokaren politika publikoen esparruan termino ezberdin ugari (zenbaitetan, elkarren artean trukagarriak) erabiltzen dira, esate baterako, integrazioa, harrera, kultur aniztasuna, gizarte-kohesioa edo inklusioa. Kontzeptu horiek elkarren osagarri diren esanahiak izan ditzakete eta apur bat ezberdinak diren ekintza-ereduak ere bai, eta zenbaitetan, kontraesankorrak ere bai (esate baterako, integrazioa aldebakarreko asimilazioko prozesu modura sailkatzen denean).

I. Aniztasuneko Planetik (2018–2020), Gipuzkoako Foru Aldundia Aniztasunaren ikuspuntuaren aldeko apustu irmo bat egiten ari da eskubideetan oinarrituta, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde. Ikuspuntu hori da oraindik II. Aniztasuneko Planaren ardatz eragilea, hala bere printzipio orientatzaileei so nola ekintzak txertatzeari dagokionez.

Horrela, II. Plan honi izena ematen dioten oinarritzko bi kontzeptutan erreparatzen da: Aniztasuna eta Eskubide Berdintasuna. Bi lehentasun horiek ekintzan gako diren bi alderdi ekartzen dituzte berekin:

- Alde batetik, pertsona bakoitzak edota pertsona-talde bakoitzak ezaugarri berezi eta zehatzak dituela aitortzen da, norberaren premietan erreparatuz gizarte-ekintzaren bidez jorratu behar direnak.
- Bestalde, Foru Aldundiak diskriminazioaren aurka borrokatzeko politikak bultzatzeko helburua du, pertsona guztiek, beren aniztasunean, bere bizitza erabat garatzeko aukera berdinak izan ditzaten.

Aniztasuna jorratzeko beste eredu batzuen ikuspuntu osagarria

Aniztasunaren ikuspuntuak aniztasunari begirako beste ikuspuntu batzuk osatzen ditu, esate baterako, pertsona-talde edota kolektibo ezberdinen premietan oinarritutako ikuspuntua.

Esku-hartze eredu horren ezaugarri da lurraldean dauden aniztasun bakoitzean erreparatuz lan egitea, hau da, diskriminaziorako balizko modu ezberdinei so: gutxiengo etnikoak, pertsona migratzaileak, pertsona desgaituak edo LGTBQ+ pertsonak, besteak beste. Eta modu zabalean garatu da gizarte zibileko erakundeetatik nahiz instituzio publikoetatik (nagusiki gizarte-politika departamentuen garapenean). Eredu hori da, argi eta garbi, gehien hedatu dena, izan ere, diskriminazioa pairatzeko arriskuan den pertsona-talde bakoitzaren egoera bereziak jorratzeko eta lurraldean esku-hartze zehatzak garatzeko aukera ematen du, pertsona horien premia espezifikoak artatzeko xedez.

Gipuzkoako Foru Aldundian ziur gaude Aniztasunaren Ikuspuntua osagarri dela aniztasunaren araberako ekintza-ereduarekin (pertsona-taldeen premietan oinarritutako eredu) eta Gipuzkoan aniztasunaren alde konpromiso osoz lanean ari diren tokiko elkarte eta erakundeek banaka garatzen duten lanari balioa ematen diola.

Alde batetik, osagarria da, izan ere, aniztasuna Gipuzkoako pertsona guztiengan eta gizartean eragiten duen zeharkako errealitate gisa jorratzen da. Horrela, aniztasuna pertsona-talde jakin batzuei soilik dagokien egoera arazotsu modura ikustetik harago joatea du asmo, eta diskriminatzeko arrazoi ezberdinak jorratzea ekiditen duelako, kategoria independenteak balira bezala, elkarren arteko eraginik gabeak.

Beste alde batetik, lurraldean gizarte-eragileekin eta herritarrekin batera dagoeneko garatzen den hura balioan jarri nahi du. Helburua Aniztasuneko II. Plan hau Gipuzkoan aniztasuna sustatzeko lan egiten duten pertsona eta erakundeak ikusarazi eta batzeko gai izango den tresna izatea da, aterpe modura funtzionatzen duena.

Lankidetzazko gobernantza, ezinbesteko eraikuntza kolektiboa gizarte-eragileekin eta instituzioetako eragileekin

Aniztasunaren ikuspuntua ezinbestekoa da Gipuzkoako Foru Aldundiak ezarritako erronkak erdietsi eta 2020-23 epealdiko helburu estrategikoa, Europan desberdintasun gutxien duen lurraldea izatekoa, betetzeko eta, horrenbestez, “inor atzean ez geratzeko” konpromisoa betetzeko (Nazio Batuen 2030 Agendak aldarrikatzen duen eran), herritartasunaren printzipioaren alde eginez eta identitate anitzak ahalbidetuz.

Bestalde, Aldundiak badaki ezinbestekoa dela Gipuzkoan “aniztasunaren begirada” hori tokiko erakunde zein gizarte zibileko erakundeekin batera modu kolektiboan eraikitzea. Hori dela eta, II. Aniztasuneko Planaren nahia da gizarte-eragileen parte-hartzeari dagokionez hasitako bidean sakontzea zein lankidetzazko gobernantza eta herritartasun aktiboa ezaugarri dituen “Gipuzkoa ereduan” (Etorkizuna Eraikiz) oinarritutako aniztasunaren foru politika baterantz urratsak ematea.

3. irudia. II. Aniztasuneko Planaren ikuspuntuaren elementu gakoak

2.2 Aniztasuneko Planaren printzipio orientatzaileak

Ikuspuntu horretatik abiatuz, jarraian proposatutako esku-hartzea eta hura txertatzeko giltzarri diren alderdiak bideratzeko Printzipioak aurkezten dira.

Ikuspuntua: aniztasuna ardatz nagusi modura

- II. Plan honen ardatz nagusia da aniztasunaren ikuspuntua pertsona guztien eskubideei dagokienez bizitza asebetegarri bat bermatzen laguntzakoekintzapolitikobatgaratzeko eta aniztasun diskriminazioaren arrazoi bilakatzea ekiditeko helburuari begira ipintzea eta, hori guztia, desberdintasunen aurkako borrokaren konpromisoaren parte modura.
- Horregatik, II. Plan hau Gipuzkoan dauden aniztasun guztiei begira diskriminaziorik eza bultzatzeko ekintza ezberdinak gaineratuko dituen tresna modura planteatzen da, aterpe lanak egingo dituenak. Halere, kontuan izan behar da pertsona bakoitzak eta pertsona-talde bakoitzak ezaugarri zehatz batzuk dituela, norberaren premiak artatuz aintzatetsi beharko direnak.
- Gipuzkoako Foru Aldunditik, eta zehazki, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzatik, II. Aniztasuneko Plana lurraldeko eragileekin partekatutako lankidetzazko gobernantzaren eta erantzukizunaren ikuspegitik bultzatzen da.
- Aldundiaren 2020-23 estrategiarekin lerrokatuta, Aniztasunean “Gipuzkoa Eredua” garatu nahi dugu, Gipuzkoa “Europar desberdintasun maila apalenak izango dituen pertsonen komunitatea” izateko etorkizunera begirako estrategia honen helburuari ekarpena egite aldera.

Aniztasunaren ikuspuntuaren printzipioak

Eskubide berdintasuna

- Giza eskubideak eta pertsona guztien duintasuna errespetatzean oinarritutako ikuspuntua modu aktiboan bultzatzea “arrazaz, sexu, orientazio sexual, genero-identitate edo -adierazpen, hizkuntza, erlijio, iritzi, jatorri nazional edo sozial, egoera ekonomiko edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialaren ondoriozko bereizketarik egin gabe”, giza eskubideei buruzko nazioarteko legeriarekin eta maila nazional, eskualde mailako eta foru mailako legeekin bat etorritz.
- Gipuzkoako lurraldean diskriminazioaren aurka eta aukera-berdintasunaren alde borrokatzeko ekintza eta politikak garatzea, pertsonen gaitasunak erabat garatze aldera.
- Nazioarteko arauak, bereziki giza eskubideei buruzkoak, 2030 Agenda (eta “atzean inor ez uzteko” printzipioa), eta askatasun eta eskubideei buruzko arauak (Europa mailakoak, nazio mailakoak eta eskualdekoak) politika instituzionaleko ekintza bilakatzea Gipuzkoan.
- Orainean pertsonak eskubideak izan ditzatela bultzatzea (pertsonaz pertsona), taldeko estereotipoei eta baterako irtenbideei muzin eginez.

Aniztasuna ekiten

- Aniztasunean elkarrekin bizitzea: aniztasuna pertsona guztiei eta gizarte osoari eragiten dion errealitate bat dela dioen ideiaren arabera jardutea, pertsona-talde jakin batzuei eragiten dien egoera arazotsu bat izan beharrean. Gizarte garaikideak gizarte anitz modura definitzen dira ezinbestean, non identitate anitz dauden elkarrekin. Horrela, aniztasuna gure gizarteetako errealitate sozioekonomiko bat eta gizakion errealitate bat da eta lurraldeetarako alternatiba iraunkorrak eraikitzeko abagune berriak eskaintzen ditu.
- Pertsona anitzen arteko bizikidetzak gizarte osoa aberasten duela eta hura osatzen duten pertsona guztien giza eskubideak garatu eta bermatzeko lagungarri dela dioen begirada sustatzea.

Diskriminaziorik eza

- Diskriminaziorik ezaren printzipioak egoera berean diren pertsona edo pertsona-taldeek tratatu ezberdina jasotzea, edo egoera ezberdinean diren pertsona edo pertsona-taldeek tratatu bera jasotzea dakarten kasuak debekatzen ditu.
- Ekintza sekzioen arteko baterako balizko diskriminazio modu guztien inguruan planteatzea: diskriminazioa ohikoa da pertsona-talde askorengan, kontuan izanik beti ekintza eta politikak pertsona-talde jakin batzuen premia zehatzetara bideratuta egon daitezkeela desberdintasun eta diskriminazio-arriskua ekiditeko.
- Diskriminazio mota ezberdinak jorratzea (esate baterako, etnia, kultura edo jatorri geografiko batekoa izatearen ondoriozkoa -arrazakeria, xenofobia edo ijitoen aurkako joera-; osasun-egoeraren ondoriozkoa, dibertsitate funtzionala duten pertsonak, pertsona desgaituak edo gaixotasun mentalak dituzten pertsonak; sexuaren ondoriozkoak, orientazio sexualaren ondoriozkoak edo identitate sexualaren ondoriozkoak, besteak beste).
- Diskriminazioa sostengatzen duten egiturazko arazoak identifikatu eta talde zaugarrienen premia azaleratu berriak hautematea beste esparru batzuetan politiken koherentzia mantentze aldera.
- Gure gizartean jokabide aktiboa izateko eragozpen handiagoei aurre egin behar dieten pertsona edota taldeak ikusaraztea.

Komunitatearen ikuspuntua

- Gipuzkoako lurraldearen etorkizuna elkarrekin eraikitzen laguntzeko ekintzak bultzatzea, aniztasunean plurala izango den gizarte baten ideia indartzeko xedez, baterako erantzukizuna da, elkarkidetzak eta lankidetzaren ondorioz sortzen dena.
- Ekintza egunerokotasuneko errealitatetik jorratzea: lurraldea eta, ez horrenbeste, komunitatea -auzoa, auzotarrak, udalerria- dira aniztasunaren arragoa, bertan agertzen da berau eta bertan ematen dira, nagusiki, harremanak. Horrenbestez, funtsezkoa da esparru horietan dinamika inklusiboak sortzea, pertsonak beren ingurunearekin lotzea, pertsonak auzoko bizitzan parte har dezaten bultzatzea eta lurraldea komunitate-sareen bidez antola dadin akuilatzea.

Kapital soziala aniztasunean

- II. Plan hau Gipuzkoan aniztasun arloan lan egiten duten instituzio eta eragileekin modu kolektiboan eraikitzea da asmoa, eta lurraldean dauden eragile ezberdinek, aniztasunaren kudeaketari dagokionez, garatzen dituzten ekintzak osatu eta horiek ikusgai ipintzea.
- Aliantzak, trukea eta lankidetzak ekintza biderkatzeko elementu modura sustatzea, Gipuzkoako kapital soziala kontuan izanik, eta gizarte zibila aniztasunaren kudeaketaren inguruan antolatuta.

Aniztasunaren ikuspuntu hori Gipuzkoako Foru Aldundiaren 2020-2023 Plan Estrategikoarekin eta Eusko Jaurlaritzaren Bizikidetzak, Giza Eskubide eta Aniztasunaren Planarekin (Udaberri 2024) dago lerrokatuta.

2.3 Gipuzkoan Giza Eskubideen Gobernantza Sistemari esku-hartzea bideratzeko gakoak

Printzipio horiek ekintza bihurtu behar dira eta, horretarako, Ekintza Planari alderdi hauek izan dira kontuan, aniztasunaren ikuspuntua eta haren printzipioak esku-hartze publikoetan islatzeko modua direnak.

Txertatzeko prozesuaren alderdi giltzarriak

1. Aniztasunaren zeharkako begirada garatzea

- Aniztasunaren zeharkako ikuspuntua bultzatuko da lurraldeko eragile ezberdinengan, eta Gipuzkoako Foru Aldunditik eta Gipuzkoako lurraldeko instituzioetatik aniztasun arloan garatzen diren politiken koherentzia bultzatuko da, gizatalde jakin batzuen premiak jorratzeko politikak garatzen dituzten Gipuzkoako Foru Aldundiaren sailetan eta kultura, heziketa eta gaztedi arloko politikaren garapenean bereziki erreparatuz.
- Sekzio arteko begirada balizko diskriminazioak gainjarri edo batzea baino zerbait gehiago da. Praktikara eramanda, baterako begirada bat garatu eta desberdintasun eta diskriminazio modu ezberdinak modu independentean, kategoria egonkorak, inolako elkarreraginik ez dutenak balira bezala, gertatzen direla dioen ideia alboratzea da kontua. Interseksionalitateak pertsona-talde bakoitzaren gaineko begirada sakonago bat ahalbidetzen du, berez pertsonen artean dagoen heterogeneotasuna ulertzeko aukera emanez, pertsonen diskriminazio ugari jasan ditzaketelarik.
- Horrela, ekintza honetan ahalegina egingo da pertsonen errealitate osagarriak eta premiak kontuan izan eta horiek diskriminazioaren inguruan kokatzeko, giza eskubideen parez pare.

2. Aniztasunean herritartasun aktibo bat garatzeko prozesuak bultzatzea

- II. Planeko erronkak herritartasun aktiboaren garapenarekin eta elkar hartuta aniztasunean gobernatzearekin daude lotuta.
- Herritartasun aktiboa bultzatzeko garatutako politika publikoetatik jasotako ikasbideek¹ ekintza mota ezberdinak identifikatzeko aukera ematen dute, “aktibazio” mailetan multzokatu litezkeenak, pertsonen egoera pasiboenetatik, informazioaren hartzaille gisa, ahalduntzea edota esku-hartze aktiboa eskatzen duten mailetara arte.
- II. Aniztasuneko Planaren ekintzarako estrategiak esku-hartze ugari eskatzen ditu maila hauetako bakoitzean, informazioa eta ezagutza sortu zein parte-hartzea bultzatzeko xedez:

1. maila – Ekintza/sentsibilizaziora begira informazioa sustatzea²:

“Jendartearengan errealitate baten inguruan kontzientzia eta ulermena garatzea eta, era berean, haren ulermen eta enpatia garatzea jendarteak pertsonalki ezagutu ez izatea gerta daitekeen komunitateetako ikuspegitik garatzearen esperientziatik abiatuta”³. Ekintza horien barnean sartzen dira sentsibilizazioa eta aurretiaz dagoen ezagutza kudeatzea, informazio-fluxuak sortzea eta komunikaziorako bideak handiagoak garatzea.

2. Maila- Prozesuak babestea, baliabidea eta gaitasunak sortzea:

“Aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdiak ulertu eta jorratzeko gaitasun eta trebetasunak garatzea”. Xede diren taldetan (herritarrak, lurraldeko eragileak eta instituzio publikoetako eragileak) dauden trebetasunak indartzeko ekintza multzo bat.

3. maila – Baterako topaketa eta proiektuak sustatzea:

Entzute aktibo eta elkarrizketarako espazioak, ekintza espezifikoak, proiektu berritzaileak eta parte-hartze aktiborako ekimenak. Herritarrak proiektuaren helburuetan nahasten dituen ekintzak dira eta arazo sozialen aurreko irtenbideak eraikitzeak, erantzunak alde aurretik ezarrita egon gabe. Herritarren arteko eta, era berean, profesionalen arteko elkarrizketarako espazio horiek eztabaidarako espazioak dira, eta baita proiektu estrategiko, berritzaile edota esperimentalak garatzeko proposamenetarako espazioak ere.

1. Glosarioan aipatzen diren Europako politika publikoen programa-erreferentzietan oinarritua.

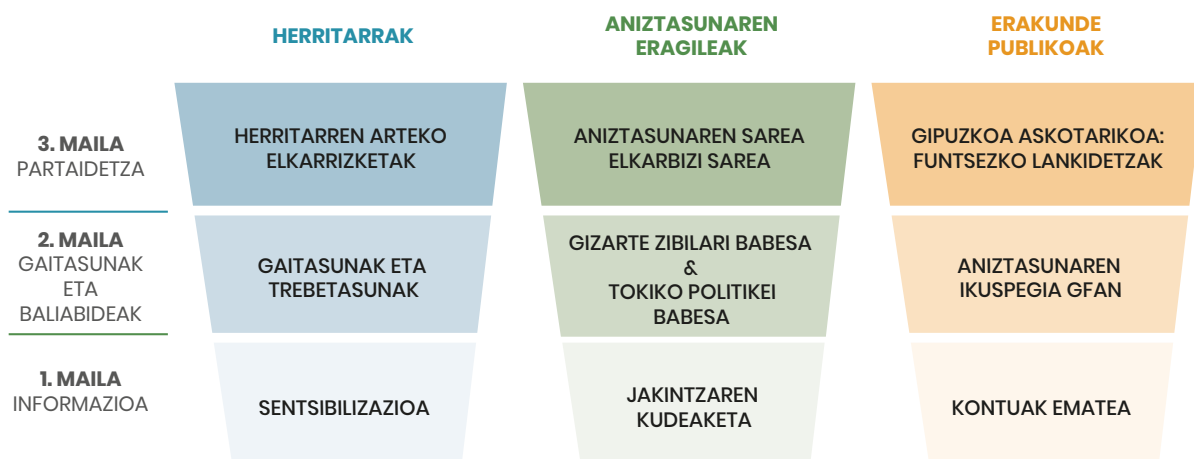
2. Hemen dago: “awareness raising”

3. DEAR Projects: Achievement & Impact (2018): A review of European Commission supported Development Education and Awareness Raising projects – DEAR Support Team for the European Commission October 2018 www.capacity4dev.eu/dear

Hurrengo irudian lankidetzazko gobernantzaren esparru batean herritartasun aktibo bat garatzeko proposamen bat dago ikusgai. Bertan, ekintzak xede taldetara daude bideratuta eta herritarrak aktibatze maila ezberdinei erantzuten dieten ekintzen inguruan daude antolatuta.

Jakina, ekintzari dagokionez maila horiek elkarlotuta daude eta, horregatik, II. Planean, oro har, modu globalean jorratzen dira. Haatik, II. Planaren estrategia zein hura osatzen duten ekintzak diseinatzeko pixkanaka herritartasun aktibora bideratzen diren esku-hartze maila horiek kontuan izan dira, Arnsteinen parte-hartzearen eskaileraren logika aintzatetsiz⁴.

4. irudia. II. Aniztasuneko Plana eta aniztasunean aktiboa izango den herritartasun baterako bertako estrategia

3. Arreta lehentasunezko taldeetan jartzea

- Aniztasunean oinarritutako lankidetzazko gobernantza baterako prozesuak garatu eta parte-hartzea bultzatzeak gizataldeen arabera bereizitako ekintza bat eskatzen du. Gizatalde horiei begira diseinatu behar dira ekintza jakin batzuk aniztasunaren ikuspuntuaren helburuak erdiesteko, izan ere, talde horiek beren premia eta gaitasun espezifikoak dituzte.
- II. Aniztasuneko Planeko ekintzaren barnean hiru xede taldetara (herritarrak, lurraldeko eragileak eta instituzioak) zuzendutako ekintzen plangintza bat taxutu du, proposatutako erronka eta helburu bakoitza jorratzeko:

4. A ladder of citizen participation. Arnstein S. "Journal of the American Institute of Planners" 35. liburukia, 4. zenb., 1969, 216-224. or.

I. Herritarrei zuzendutako ekintzak, lehentasunezko taldeetan erreparatuz

Alde batetik, diskriminazio-arriskuan dauden pertsona-taldeak: asmoa da lurraldean aniztasunak ikusgai ipintzen jarraitzea eta diskriminazio-arriskuan diren pertsonak ahalduntzea, hauei so bereziki:

- Pertsona migratzaile eta gutxiengo etnikoen eskubideak
- Pertsona desgaituen eta dibertsitate funtzionala duten pertsonen eskubideak
- LGBTIQ+ pertsonen eskubideak
- Zeharkako alderdiak: genero ikuspegia, gazteak eta diskriminazio anizkunak

Beste alde batetik, aktibismoan aritzeko eta aniztasunaren ikuspuntua sustatzeko gaitasun handiagoa duten pertsona-taldeak: aktibatze gaitasun handia eta Gipuzkoan aniztasunaren ikuspuntua sustatzeko ahalmena duten pertsona eta taldeetan erreparatzea da asmoa, esate baterako, gazteak, boluntarioak, aurretiaz aipatutako aniztasunen barnean sartzen diren pertsonak, gizarte zibileko erakundeetako bazkideak, besteak beste.

II. Aniztasun gaietan lan egiten duten lurraldeko eragileak babesteko ekintzak

Herritar zein lehentasunezko taldeetarako ekintzak txertatzeko lurraldean ekintzak garatzen dituzten horiek indartzeko ekintzak garatu behar dira: gizarte zibileko elkarte eta erakundeak, zein tokiko/udalerri mailako erakundeak.

III. Gipuzkoako lurraldean dauden instituzio publikoetara bideratutako ekintzak

Lurraldeko maila ezberdinen artean (foru maila, erkidego maila, Estatu maila eta Europa/nazioarteko maila) eta departamentuen artean (giza eskubideak, gizarte-politikak, berdintasuna, etab.) maila anitzeko gobernantza sustatzea ezinbestekoa da politiken koherentzia aurrera egiteko (break down silos). Horretarako, era berean, tresna eta elkarriketarako espazio berriak behar dira, herritarrei eta lehentasunezko taldeei zuzendutako ekintza publikoetan aniztasunaren ikuspuntua zeharkako bilakatzeko.

4. Dimentsio anitzeko ekintza bat garatzea

- Herritartasun aktiboa eta lankidetzazko gobernantza pizteko maila ezberdinetan xede talde ezberdinetara bideratzen diren esku-hartzeak gauzatzeko erantzun koordinatu eta zeharkakoak behar dira, eta ekintza-eremu ezberdinetan (dimentsio anitzeko ekintza).
- Modu berean, ekintzak askotarikoak dira (ikerketatik hasi eta topaketarako espazioak sustatzera arte). Dena den, jarduera ezberdinak elkarlotzeko aukera emango duen baterako begirada bat sustatuko da, koherentzia eta baterako helburuetan laguntzea ziurtatzeko.

5. Giza eskubideei begirako lankidetzazko gobernantzaren sistema baterako ekintzak gipuzkoan

- Aniztasunaren aldeko ekintzak arlo horretan esperientzia eta eskuduntzak dituzten eragileek burutuko dituzte.
- Aldundiak (eta Giza Eskubideetako Zuzendaritzak zehazki) lurraldeko eragileek, abiatu, indartu edo garatzen dituzten ekimen eta prozesuak bultzatu/dinamizatzeko zeregina beteko du (tokiko/udalerriko elkarte eta erakundeetan bereziki erreparatuz).
- Horretarako, hauek sustatuko dira:
 - Gipuzkoako lurraldean eragile ezberdinen artean entzute aktiboko egituren bidez solasa artikulatzeko mekanismoak (aurretiaz daudenak laguntzean bereziki erreparatuz) eta moduak garatzea, gizarte zibileko erakundeetan zein tokiko erakundeetan bereziki erreparatuz, sinergiak sustatu eta modu koordinatuan sarean lan egiteko aukera emango dutenak, ekintza indartzeko xedez.
 - Gipuzkoako administrazio publikoaren esparruan departamentuen arteko eta erakundeen arteko lankidetzak bultzatzea, oztupoak gainditzeko logika txertatzeko eginahalean eta instituzioen arteko integrazioa a) bertikala (lurralde mailen arabera: tokikoa, foru mailakoa, estatu mailakoa eta nazioartekoa) eta b) horizontala (konpetentzia eta departamentu-eremuen arabera) bilatu asmoz; foru politiken arteko koherentzia ahalbidetzeaz batera.
 - Gizarte zibileko eragileen eta instituzioen arteko koordinazioa, baterako proiektuak sortzeaz gain, elkarren artean proiektu esperimentalak sortzea ahalbidetzeko;
 - Informazioaren gardentasuna, informazioa modu aktiboan hornitzeko moduekin, lankidetzak eta parte-hartzea hobetze aldera.
 - Kontu-ematea, emaitzen esparru sendo batean oinarritua, berezko adierazle-sistema baten bidez erdietsitako aurrerapausoak

islatuko dituen, aldizka planteatutako helburuen betetze maila modu sistematizatuan ebaluatzeaz gainera.

- Giza eskubideen arloan nahasitako eragile nagusien parte-hartze publikoa sustatzea, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzaren eta giza eskubideen alorrean ari diren lurraldeko eragileen artean baterako ekintza baten plangintza bultzatze aldera.

6. Giza eskubideei begirako lankidetzazko gobernantzaren sistemako organoak gipuzkoan

Atal honetan Gipuzkoan giza eskubide eta aniztasunerako gobernantza-sistema osatu eta egituratzen duten espazio eta organo ezberdinak deskribatzen dira azaletik, ekintza modu koherente eta koordinatuan garatu eta indartzen lagunduz. Foru gobernuaren barne esparruan, **Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza** da foru politikaren organo sustatzailea instituzioko giza eskubide eta aniztasunari dagokienez: hura da foru instituzio osoan plan hau koordinatu eta aktibatzen duen organoa, **Departamentuen arteko Batzordearen** eta huraosatzen duten departamentu ezberdinen bidez. Bestalde, Gipuzkoako Batzar Nagusiek **Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Batzorde Arrunta** dute erabilgarri, bere eskumenen esparruan giza eskubideei dagozkien alderdiak aintzatesten dituen arlo politikoan. Aldundiaz aparteko esparruan eta **maila anitzeko gobernuaren gobernantzaren** logikaren barnean, **Elkarbizi (Aniztasunerako Udalerrien Sarea)** dago erabilgarri, bertan daude sartuta arloan jarrera aktiboa duten udalerriak eta modu koordinatuan lan egiten dutenak Zuzendaritzarekin plana garatu eta txertatzen. Halaber, Zuzendaritza Eusko Jaurlaritzak bultzatzen dituen arloko hainbat espaziotako kide da (Ados Batzordea; Pertsona errefuxiatuei erantzuteko Institutio arteko Mahai Soziala; Biltzen Sarea, etab.) Gizarte zibilari dagokionez, **Aniztasun Sareak** gizarte-eragileen integrazioa eta oinarri zabaleko eztabaida baten artikulazioa aintzatesten ditu aniztasun alorrean ekintza indartze aldera, aurrerago deskribatzen den eran.

3

Deliberazio parte-hartzailerako prozesua

Gipuzkoako Foru Aldundiak II. Aniztasuneko Foru Plana. Eskubide berdintasuna eratzerakoan izan duen planteamenduak giza eskubide eta aniztasun alorrean nahasitako eragile nagusien eraikuntza kolektiboaren eta parte-hartze publikoaren aldeko apustu irmoa erakusten du.

2016an, I. Plana diseinatzeko, era berean, parte-hartze prozesu bat jarri zen martxan, ekintzak modu kolektiboan zehazte aldera. 2021ean, “Etorkizuna Eraikiz / Lurraldearen etorkizunaren baterako eraikuntza” foru-programak zehaztutako lankidetzazko gobernantzaren irizpideekin koherentzia mantenduz, logika horri eusten zaio.

Illo horretatik, Herritarren Partaidetzari buruzko 5/2018 Foru Arauko zehaztapenei jarraituz, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak - lehen eskutik - II. Plana eratzerako bideratutako parte-hartze prozesua bultzatu eta diseinatu du. Horretarako, laguntza-talde bat izan du alboan, Gipuzkoan aniztasunaren alorrean gizarte-eragileen mapa bat egin eta haiek identifikatzera bideratutako ikerketa-prozesu bat dinamizatu eta garatzeko, lurraldean dauden potentzialtasunak identifikatzeko xedez. Gainera, nazioarteko jardun onak hartu dira erreferentzia modura eta iragan urteetan garatutako ekintzak sistematizatu dira.

Abiapuntu horrekin, 2021ean zehar parte-hartze prozesu bat garatu da hainbat fasetan, Gipuzkoan aniztasunean ari diren eragileei ahotsa eman, eta entzute, topaketa eta eztabaidarako espazioak sortzeko. Datozen urtetan garatzeko ekintza-plana elkarren artean diseinatu nahi den, giza eskubide eta aniztasun alorrean lurraldean adimen kolektiboa bultzatuz.

Zergatik parte-hartze prozesu bat?

- Lehen eskutik gure egiten dugu parte-hartze prozesuak eta **erabaki publiko hobeak hartzeko** lagungarri izango diren giza eskubide eta plangintzako gure politikak eratzearekin lotutako topaketa eta eztabaidarako espazioak ahalbidetu eta sustatzea.
- **Ikuspegi eta sentsibiltate ezberdinak gaineratu** nahi ditugu eta, horregatik, Gipuzkoako errealitatea ondoen ezagutzen dutenak entzun nahi ditugu **gogoetarako joera ahalbidetuz, hainbat jakintza gaineratuz.**
- Jakitun gara Gipuzkoan giza eskubide eta aniztasunarekin lotutako eragileen mapa osatzen duten pertsonen artean metatutako ezagutza eta esperientzia. Horregatik, **adimen kolektiboa** bultzatu nahi dugu eragileen artean **ekintza indartzeko xedez.**
- **Egindako lanaren partaidetzazko ebaluazioa** eta “II. Aniztasuneko Foru Plana. Eskubide berdintasuna” zirriborroa bultzatu ditugu. Ekarpen guztiak baliotsuak dira eta, horregatik, aztertu egin dira.
- Asmo handiko eztabaida bat planteatu dugu baina, era berean, **gure errealitate eta baliabideetara egokitua.**

3.1 Eztabaida sortzeko abiapuntua: ikerketa aplikatua

Gipuzkoako Foru Aldundiko Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzatik eztabaida kalitatezkoa izan eta parte-hartzea eragingarria izan dadin informazioaren hornidura aktibo bat behar dela uste da irmoki, parte hartzen duten eragileek ekarpenen kalitatean laguntzen duena. Horretarako, ezagutza hori sortzeko hainbat ekimen garatu dira, II. Planean jasotzen diren ekintzen inguruko informazioa eman, horiek orientatu eta lehenesteko aukera ematen dutenak:

- **Aniztasuneko Bizikidetzarako I. Planaren ibilbidearen analisia (2017-2020) eta emaitzen sistematizazioa:** Aniztasuneko Bizikidetzarako I. Foru Plana txertatu ondotik (indarrean 2017 eta 2020 bitartean), Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak eman zuen lehendabiziko urratsetako bat ibilbidearen balantze bat egin eta eskuratutako emaitzen gaineko analisi independente bat lortzea izan zen¹. I. Planeko emaitzak sistematizatzeko jardunak eskuratutako lorpen nagusien gaineko baterako ikuspegi bat eskaini zuen, I. Planean ezarritako jardute-eremu bakoitzean multzokatuta (Ikerketa, Prebentzioa eta Sentsibilizazioa, Prestakuntza, Topaketa eta Partaidetzarako Espazioak eta Barne Koordinazioa). Halaber, balizko erronkak identifikatu ziren hurrengo etapari so eta lurraldeko eragileekin partekatu zen baterako ikuspegi bat eskaini zuen, lurraldearen premia eta lehenestunei buruzko gogoeta egiteko aukera emanez.
- **Lurraldeko gizarte-eragileek mapa eratzea:** Zuzendaritzak, era berean, gaur egun Gipuzkoan aniztasunaren eta diskriminaziorik ezaren kudeaketan lan egiten duten gizarte-eragileak identifikatu eta haiek mapan kokatzeko eginahala bultzatu zuen². Mapa horren helburua, zehazki, eskubideen ikuspuntu batetik aniztasunean lanean ari diren eta diskriminaziorik ezaren inguruko ekintzak edo gizarte-kohesioa sustatzeko programak bultzatzen dituzten erakundeak identifikatzea da, nahiz eta aitortzen den elkar-teen kolektiboaren errealitate uneoro aldakorren ondorioz, unean uneko sistematizazio hori etengabe berrikusi egin behar dela.

1. Aniztasuneko Bizikidetzarako I. Planeko emaitza nagusien aurkezpena eskuragarri dago webgunean, hurrengo esteka hau sakatuz. Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza / II. Aniztasuneko Foru Plana / Dokuteka

2. Gizarte-eragileek Maparen aurkezpena eskuragarri dago webgunean, hurrengo esteka hau sakatuz. Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza / II. Aniztasuneko Foru Plana / Dokuteka

Horrela, mapak, azkenik, emaitza modura, agertu zuenez, gaur egun, guztira 191 erakunde ari dira lanean aniztasun eta diskriminaziorik ezaren alorrean Gipuzkoan esparru ezberdinetatik eta aniztasun ezberdinen alde. Halaber, gutxi gorabehera erakundeen erdiak bere egoitza hiriburuan izan arren, beren lana lurraldeko eskualde ezberdinetan txertatzen duten erakunde ugari dagoela identifikatu ahal izan zen. Azkenik, nabarmendu behar da, era berean, barnean ere aniztasun zabala identifikatu dela: gehienbat boluntarioz osatutako erakunde txikietatik hasi eta due-la hamarkada askotik elkarre-ehunean ongi finkatutako erakundeetara arte, liberatutako langile asko dituztenak. Garrantzitsua da konplexutasun hori guztiori aintzat hartzea halako ezaugarriak dituen Plan batean.

- **Aniztasunaren kudeaketari dagozkion nazioarteko jardun onen bilduma egitea:** eskuratutako informazioa osatze aldera, 2020an Zuzendaritzak ikerketa aplikatuko lan bat bultzatu zuen, nagusiki Europa mailan aniztasuna kudeatzeko burutzen diren jardun onen kasuak ezagutzeko xedez. Ikerketa aplikatu horren helburua lurralde mailan politika publikoetako ekintzetan aniztasunaren eta diskriminaziorik ezaren ikuspegiak gaineratzeko modu zehatzen bilduma egin eta horiek ikusaraztea izan zen, horiek legitimitate eta eraginkortasun gehiago emate aldera. Ikerketa horren hari eroalea aplikatzeko modukoak ziren jardunak hautatzea izan zen, Gipuzkoako Foru Aldundiaren arabera errepikagarri edo inspirazio-iturri zirenak. Oinarri horien gainean, Zuzendaritzak jardunbide egokien hirurogei kasu baino gehiago jaso zituen, laneko gai eta dimentsio ezberdinetan multzokatuta, inspirazio modura eta II. Planeko ekintzak diseinatzeko erreferentzia gisa.

Azkenik, Gipuzkoako lurraldeko Aniztasunaren ikuspuntuan potentzialtasunak eta premiak identifikatzeko garaian, gainera, I. Aniztasuneko Planaren baitan garatutako ikerketetan jasotako datu eta ebidentziak izan dira kontuan, hala ikerketa-ildoan, Gipuzkoako Foru Aldundiak diruz lagundutako proiektuetan garatutako ezagutza sortzeko ekintzetan³.

3. I. Planeko emaitzen sistematizazioan 2018-2020 bitartean garatutako ikerketen zerrenda bat jasotzen da. Ikerketak Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzaren Dokutekan beha daitezke. Proiektuen inguruko informazioa eskuratzeko jarri zuzenean harremanetan Gipuzkoako Foru Aldundiko Giza Eskubideetako Zuzendaritzarekin.

3.2. Aniztasuneko Plana eratzeko deliberazio parte-hartzailerako prozesua

Lankidetzazko gobernantzaren esparruan, Plan honek parte-hartze prozesu bat izan du euskarri, entzute aktiboko egiturak sortu edota lurraldeko erakunde ezberdinen premia eta proposamenak ezagutu eta jasotzera bideratua. Erakunde horiei elkarren arteko eraikuntza- eta sormen-prozesuan, etapa ezberdinetan zehar, parte hartzeko gonbitea luzatu zaie.

Praktikan, parte-hartze prozesuak hiru fase nagusi izan ditu, egiturazko parte-hartze eta irekiera mistoko irizpideen arabera garatuak:

1. Informazio-fasea (2021eko maiatza-uztaila)

Informazio-fase horretan zehar ikerketa aplikatuko prozesuaren emaitzak erakutsi ziren eta parte-hartzaileei II. Planerako ekintza gakoak identifikatzeko gonbitea luzatu zitzaien, lurraldeko erakunde eta instituzioei ahotsa emanez. Parte hartzeko hainbat espazio eta bide ireki ziren gizarte zibileko erakundeekin eta Elkarbizi Aniztasunerako Udalerrien Sarearekin. Fase honen deialdiak pandemiaren testuingurua izan zuen ezaugarri eta, horregatik, parte-hartze mugatuko saio ugari egin ziren.

Informazio-faseko informaziorako espazio eta bideak

- **World kafea aniztasun alorreko Gipuzkoako gizarte-eragileekin** (2021eko ekainak 3): pandemiaren testuingurua zela medio, edukiera mugatuarekin aniztasun ezberdinen ordezkari ziren erakundeetako 32 parte-hartzaile -19 emakume eta 13 gizon- deitu ziren (besteak beste, pertsona migratzaile, pertsona desgaitu, ijito edota LGTBI+ pertsonekin lan egiten duten erakundeak). Osoko bilkuran aurkezpen bat egin zen eta, ondoren, lantaldetan, elkarrikerak eta eztabaidarako mahai ezberdinen bidez, errealitatearen inguruko ikuspegi gaurkotu bat eman eta balizko lan-ildoak eraikitzen hasteko xedez.
- **Foku-taldeak lurraldean presentzia gehien duten gizarte-eragileekin -5 emakume eta 4 gizon-** (2021eko ekainak 22): foku-taldea eztabaidan aritu zen World kafeko proposamenen lehendabiziko analisi baten gainean eta II. Aniztasuneko Planerako zirriborrarako proposamenak egin zituzten.
- **Informazioa eman eta iradokizunak jasotzeko web-ataria.**

- **Barneko bilkurak Gipuzkoako Foru Aldundian** departamentu-eremuekin (esate baterako, Diputatu Nagusiaren, gizarte-politiken, kultura eta kirola eremuekin) eta Departamentuen arteko Batzordearekin –20 gizon eta 17 emakume–.

Lehendabiziko informazio-fase hau intsumo kopuru izugarri batekin aberastu zen, baliagarri izan zirenak eztabaida piztu eta II. Planeko erronka eta ekintzak identifikatzera begira elkartzeko. Ekintza horiekin helburu hauek bete ziren:

- “Aniztasunaren ikuspuntua” modu kolektiboan zehaztea; Gipuzkoako Foru Aldundiaren apustua I. Planaren bidez zertan datzan zehazten lagunduz; izan ere, “zer” egin jakitea bezain garrantzitsua da, “nola” egin nahi dugun zehaztea.
- Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzan eztabaida eta barne gogoeta elikatzea.
- Premia, pertzepzio, erronka berri eta abarren hastapen txanda bat irekitzea.
- Eztabaida-prozesuaren hasierari buruzko informazioa eman eta lurralde eragileen mapa osatzea.

2. Eztabaida-fasea (2021eko azaroa)

Informazio-fasean jasotako ekarpenak baliagarri izan ziren Erronka/Ildo Estrategia/Ekintzetan oinarritutako II. Ekintza Planaren zirriborroa diseinatu eta aniztasunaren ikuspuntuaren printzipioak argitzeko. Lehendabiziko zirriborro hori oinarritzat hartuta lantaldeak deitu ziren, proposamen eta iradokizun zehatzak, gehigarriak edo osagarriak, jasotzeko.

Informazio-faseko informaziorako espazio eta bideak

- **Ekintza Planaren eta Aniztasunaren ikuspuntuaren zirriborroa:** lehendabiziko zirriborroa informazio-fasean parte hartu zuten erakunde eta instituzioetara bidaltzea.
- **Lantaldeak Gipuzkoako gizarte-erakundeekin** (azaroak 12): Ekintza Planaren Zirriborrora gaineratzeko ekarpenak jasotzeko (32 parte-hartzaile -17 emakume eta 15 gizon-)
- **Eztabaida-taldea Elkarbizi aniztasunerako udalerrien Sarearekin** (azaroak 17): Ekintza Planaren Zirriborrora gaineratzeko ekarpenak jasotzeko (tokiko 5 erakundeetako parte-hartzaileak -3 emakume eta 2 gizon-)
- Iradokizunen postontzia eta Ekintza Planaren Zirriborrora gaineratzeko proposamenak.

Fase horretan, proposamenak eta iruzkinak banan-banan jaso eta aztertu ziren II. Aniztasuneko Planaren azken Zirriborrora gaineratzeko. Jasotako proposamenak eta Giza Eskubideetako Zuzendaritzak emandako erantzuna modu sistematikoan jasota eskaintze aldera, itzulketa-matrize bat eratu zen (ikus II. Eranskina), horietako bakoitzerako erantzun indibidualizatua eskainiz.

Guztira, 137 ekarpen jaso ziren. Horietako 91 ekintzarekin lotutako proposamen espezifikokoak ziren eta 48 Ekintza Planaren zirriborroaren balioespen orokorrari buruzko iruzkinak. Intsumo horiek baliagarri izan dira II. Aniztasuneko Planaren gerizpean “ekintzen puzzlea” modu lankidean eraikitzeko. Informazio kopuru andana hori antolatu eta “gehitu” egin da, gizarte-eragileek (tokiko erakundeak eta elkarteak) lurraldean garatzen ari diren osatzeko osotasun eta ikuspegi orokor bat sortzeko. Analisi-prozesu aberats horrek, era berean, Gipuzkoako Foru Aldundiak, zehazki Giza Eskubideetako Zuzendaritzak, susta dezakeenari buruzko eztabaida sortzeko xedea izan du, konpetentziak eta erabilgarri dauden baliabideak (giza baliabideak zein baliabide finantzario eta denborarekin lotutakoak) kontuan izanik.

Ekarpenak guztira	137	100%
Ekintza proposamenak	91	66%
Iruzkina	48	53%

II. PLANERA GAINERATUAK: ERANTZUANAK	EKINTZA PROPOSAMENAK		IRUZKINAK		EKARPENAK GUZTIRA	
	Kop. Guzt.	%	Kop. Guzt.	%	Kop. Guzt.	%
Bai, osorik	60	66%			60	44%
Bai, partzialki	26	29%			26	19%
Gaineratu gabe	5	5%			5	4%
Ez da ekintza bat			17	35%	17	12%
Azalpena/aurretuiaz zegoen			27	56%	27	20%
Guztira	91		48		135	

3. Itzulketa-fasea (2022ko urtarrila-otsaila)

Azken fase hau II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasuna hedatzeari begira dago, jasotako proposamenak eta horien arrazoiak aztertu, balioetsi eta integratzeko prozesuari buruzko kontu-ematea barne, parte-hartze emaitzak planaren esparru orokorrera eta hartako ekintzen proposamenera lotzeaz gainera, pertsona/erakunde parte-hartzaileek beren ekarpenak zein neurritan kontuan izan diren ikus dezaten.

Itzulketa-fase honetan funtsezkotzat jotzen dira bilkurak zein II. Aniztasuneko Planaren azken bertsioa aurkezteko saio publikoak. Horrez gain, eranskin bat gaineratzen da, jasotako ekarpen guztiak islatuta geratzeko, eta horiek azken dokumentua nola doitu duten adieraziz.

Itzulketa-faseko informaziorako espazio eta bideak

- **II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasuna:** azken bertsio indartua, itzulpenak hizkuntza ofizialetara eta aurkezpen publikoko saioak.
- **Herritarren parte-hartzearen matrizea – II. Aniztasuneko Planaren eranskinak.** Fase honetan ekintzarekin lotutako 91 proposamen jaso ziren. Ho-

rietako % 66 osorik gaineratu dira azken bertsioan (60 proposamen), % 29 partzialki gaineratu dira (26 proposamen) eta % 5 ez dira gaineratu (%5). Parte-hartze matrizeak parte-hartze prozesuan ekarpen modura gaineratutako intsumo bakoitzerako erantzun indibidualizatu bat ematen du, balioespen orokorrarekin lotutako jasotako iruzkinak barne (48 iruzkin). Matrize hori II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasunaren eranskin modura gaineratu da.

- **Bilkurak eta harremanak erakundeekin aniztasunaren barnean ekintzak garatuz (instituzioak eta lurraldeko gizarte-eragileak) eta Gipuzkoako Foru Aldundiko Departamentuen arteko Batzordearekin** II. Aniztasuneko Planeko Ekintza Plana nola txertatu planifikatzeko.

Parte-hartze prozesu hori funtsezkoa izan da II. Aniztasuneko Plan hau eratzeko, Gipuzkoan aniztasun arloan asmo handiko erronkak jorratzeko helburu argia duena, aldi berean, Plan bat modu errealista batean zehazteko xedez, nagusiki Gipuzkoako Foru Aldundiak, tokiko erakundeek eta aniztasunaren inguruan lan egiten ari diren gizarte-eragileek elkarren artean txertatu ahal izango dutena. 2024. urtearen amaierarako, kolektiboki, ekintzarekin lotutako konpromiso horiek erdietsi izana da lehentasuna. Horrela, aniztasunaren inguruan “Gipuzkoa eredu” baten oinarriak finkatuta izango ditugu, hurrengo planean are asmo handiagokoak diren erronkei eusteko.

5. irudia. II. Aniztasuneko Plana eratzeko parte-hartze prozesuaren faseak

INFORMAZIO FASEA

MAIATZA-EKAINA

PROZESUA AURKEZTEA
ERAGILEAK KOORDINATZEA
BEHARREN, PERTZEPZIOEN,
ERRONKA BERRIEN ETA
ABARREN LEHEN TXANDA

EZTABAIDA FASEA

AZAROA-ABENDUA

II. PLANAREN ZIRRIBORROA
AURKEZTEA
EZTABAIDA ETA TRUKE
GUNEAK IREKITZEA
PROPOSAMEN ZEHATZAK
JASOTZEA

ITZULTZE FASEA

URTARRILA-OTSAILA

AZKEN DOKUMENTUA
AURKEZTEA
JASOTAKO PROPOSAMENEI
ETA PROPOSAMEN HORIEK
KONTUAN HARTZEKO MO-
DUARI BURUZKO KONTUAK
EMATEA
PROPOSATUTAKO EKINT-
ZAK BALIOZKOTZEA

DENUR
baños sin barreras

DENUR
baños sin barreras

4

Ekintza plana: ikuspuntutik ekintzara

4.1. Zertarako? II. Aniztasuneko Planaren estrategia

II. Plan honen abiapuntuak aniztasuna hor dagoen errealitate gisa aitortzen du, gizarte osoa inplikatzeko duena, aurrez azaldu den eran. Aniztasunaren ikuspuntua honekin baterako begirada bat lortu nahi da, Gipuzkoan dauden aniztasun guztiekiko diskriminaziorik ezara bideratutako ekintzak bultzatu, sustatu eta laguntzekoa, aniztasuneko jomugan ipinitako edo bideratutako gizarte-ekintzen osagarri.

Aniztasunaren ikuspuntu hori garatzeko eta parte-hartze prozesuan parte hartu duten pertsona eta erakundeen eskutik jasotako ekarpenetan oinarrituta, estrategia premisa hauen baitan garatu da:

- **Pertsonen bultzatutako alaketara begirako ekintza:** Aniztasunaren esparruan alaketak sortu ahal izateko, ezinbestekoa da herritar guztiak nahastea eta, aldi berean, premia eta ahalmen espezifikoak dituzten lehentasuneko taldeetan erreparatzea. Horrek berekin dakar aniztasun ezberdinen aniztasun eta eskubideen alde lan egitea, alaketarako eragile diren beste zenbait talde ere kontuan izatearekin batera, esate baterako, pertsona gazteak, adin nagusikoak edo boluntarioak, besteak beste.
- **Eragile anitzeko baterako ekintza bat sustatzea:** Aniztasunaren ikuspuntua lantzeko ezinbestekoa da erakunde askoren parte-hartzea eta instituzioen eta gizarte-eragileen artean urratzen den eraikuntza kolektiboko bide bat da (ekintza, eztabaida, jarrera kritikoa, proposamena eta erantzukizuna barne dituen).
- **Dimentsio anitzeko estrategia (ekintza mota ezberdinak):** Aniztasun arloan esku-hartze estrategia bat garatzeko esku-hartze orotariko eta askotarikoak behar dira: informazioarekin lotutakoak, ezagutzarekin lotutakoak eta parte-hartzea sustatzekoak.
- **Maila anitzeko gobernantzaaren ikuspuntua (administrazio eta gobernu maila ezberdinak):** Gobernu eta administrazioaren maila ezberdineko politiken koordinazio eta koherentziaren alde lan egitea, politika publikoaren esparruan balio publiko gehiago sortuko duen ekintza indartu zein eraginkortasun handiagotze aldera. Asmoa herritar guztien bizitza hobetzea da, edozein izanik ere horien jatorri, erlijio, orientazio sexuala edota arraza, sexua, etab. Basados en estas premisas, se ha definido como el reto global: construir y fortalecer la ciudadanía activa y gobernanza colaborativa en materia de Diversidad en Gipuzkoa, entre los agentes sociales.

Premisa horiek oinarritzat hartuta, erronka orokor bat zehaztu da: Aniztasun arloan herritartasun aktiboa eta lankidetzazko gobernantza eraiki eta sendotzea Gipuzkoan, gizarte-eragileen artean eta instituzio publikoen artean. Erronka horrek hiru galdera handi dakartza:

I. ERRONKA

Nola bultzatu pertsonaren eta herritarren aktibazioa Aniztasunaren ikuspuntuan.

II. ERRONKA

Nola egin gizarte zibil antolatua eta udalerrien egiazko parte-hartze baterantz aniztasunaren ikuspuntuaren barnean.

III. ERRONKA

Nola bultzatu instituzioen artikulazioa aniztasunaren esparruan

Erronka horietako bakoitzak II. Plan honen baitan garatuko diren aldi bereko zenbait ekintzen konplexutasuna antolatzeko premiari erantzuten die; bultzatzen den aldaketaren onuradun direnengan erreparatur: a) herritarrak, lehentasunezko taldeengan arreta ipiniz; b) aniztasunaren eragileak Gipuzkoan, nagusiki, tokiko erakundeak zein udalerrak eta gizarte zibileko erakundeak eta c) aniztasunaren esparruan erantzukizun, kompetentzia edota ekintzak dituzten instituzio publikoak.

II ANIZTASUNeko FORU PLANA – ESKUBIDE BERDINTASUNA (GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA) 2021–2023

NORENTZAT

I. PERTSONAK ETA HERRITARRAK
ANIZTASUNERA BEGIRA AKTIBATZEA

ZERTARAKO

TRESNA BERBERAREN BIDEZ, ETA EKINTZAREN BIDEZ, ANIZTASUNAREN IKUSPUNTUA SUSTATZEA ETA BULTZATZEA, GIPUZKOAN DAUDEN ERA GUZTIETAKO ANIZTASUNEI MODU KOHERENTEAN ERANTZUTEKO (FOKUA: “INOR ATZEAN EZ UZTEA”)

Gipuzkoako herritarren aktibismoa eta ahalduntzea bultzatzea eskubideberdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde

NOLA

1. MAILA
PARTAIDETZA

2. MAILA
GAITASUNAK ETA BALIABIDEAK

2. MAILA
INFORMAZIOA

ZEHARKAKO TRESNAK

EBALUAZIOA ETA GARDENTASUNA
Emaizten esparrua
Monitorizazio eta ebaluazio txostenak

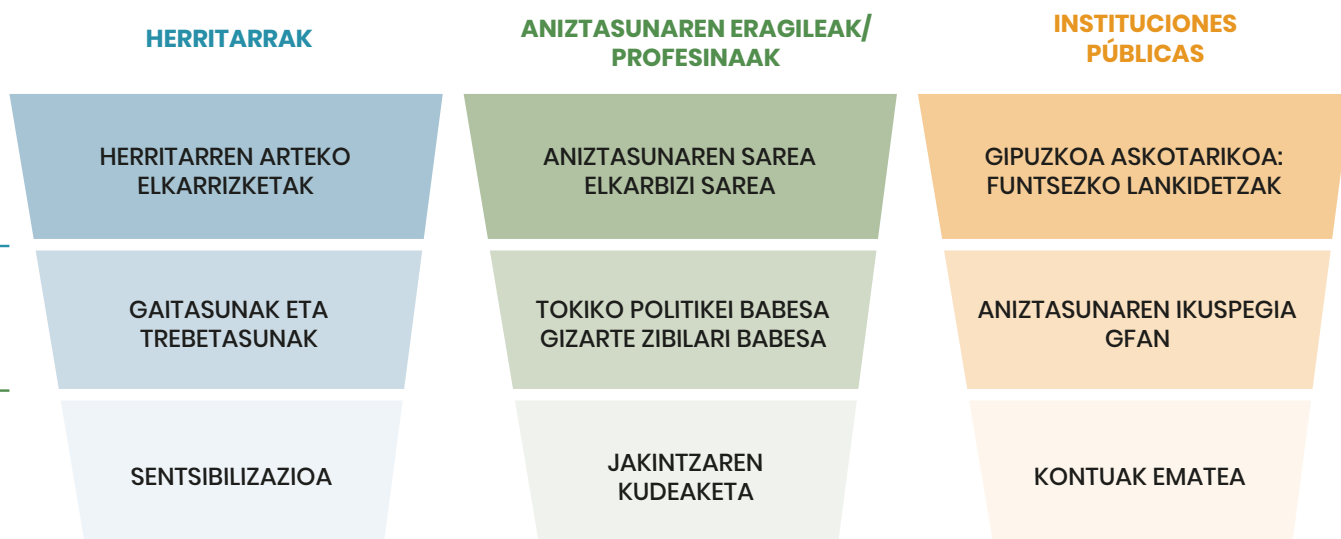
**II. LANKIDETZAZKO GOBERNANTZA
GIZARTE ZIBIL ANTOLATUAREKIN ETA
ANIZTASUNAREN ARLOKO BESTE ERA-
GILE BATZUEKIN**

**III. INSTITUZIOEN ARTEKO ARTIKULAZIOA
ANIZTASUNEAN**

Aniztasunaren eragileen artean
(gizarte zibil antolatua eta udalerrriak)
II. Plana /aniztasunaren ikuspuntua
garatzeko parte-hartze espazioak
eraikitzea sustatzea

Aniztasunaren arloko eragileak
(gizarte zibil antolatua eta udalerrriak)
tresna eta gaitasun gehiagoz eta
hobeez hornitzea aniztasunaren
ikuspuntua garatzeko diskriminaziorik
ezaren eta gizarte-ekintzaren arloetan

Informazio eta lankidetzarako
mekanismoak garatzea
Gipuzkoako Foru Aldundian
eta beste instituzio batzuetan,
aniztasunarekin lotutako gaien
inguruan

II PLANAREN HEDAPENA ETA KOMUNIKAZIOA
II. Planaren gauzatzeari eta emaitzei buruzko
komunikazio eta truke plana

GOBERNANTZA
Elkarriketarako mahai/foro iraunkorra, II.
Planeko eragileen parte-hartzearekin

4.2. Nork? Rolak eta gobernantza

II. Aniztasuneko Plan hau gizarte-eragileekin batera eraiki da eta modu berean txertatu nahi da. Erronka eta ekintza horiek erdietsi eta dimentsio anitzeko estrategia hori garatu ahal izateko, eginahal kolektibo handia behar da.

Lankidetzazko gobernantza garatzeko ekintzak elkarren arteko lanaren bidez eta ekintza bultzatzen duten hiru espazio nagusien artean modu koordinatuan egitea funtsezkotzat jotzen da: Gizarte zibileko erakundeetarako Aniztasunaren Sarea, Elkarbizi Aniztasunerako udalerrien Sarea eta Gipuzkoako Foru Aldundia, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzaren bidez.

7. irudia. Nork? II. Aniztasuneko Planaren gobernantza

Aniztasunaren Sarea

II. Aniztasuneko Plan honetan zehar sendotzeko Aniztasunaren Sareak Gipuzkoako lurraldean aniztasunaren alde lan egiten duten gizarte zibileko elkarte eta erakundeekin lan iraunkorra egiteko espazio parte-hartzailea izan nahi du. Entzute aktibo eta elkarren arteko lanerako espazio modura eraiki nahi dugu, II. Aniztasuneko Plan honetako ekintza adierazgarrienak garatzeko eta lankidetzazko gobernantza eraikitzeke oinarri modura baliagarri izan dadin.

Formatua eta parte-hartzaileak

- Parte-hartzea Gipuzkoan aniztasunaren esparruan lan egiten duten gizarte zibileko erakunde guztiei dago irekia.
- Talde eragilea - Jardunean, Sareak talde sustatzaile bat izango du: erakundeen jarduneko taldea, urte bakoitzerako elkarren arteko ekintzen ikuspuntua proposatuko duena.
- Lantaldeak - Parte-hartzaile guztiek lantaldeko kide izan ahalko dira, ekintza jakin batzuk elkarren artean bultzatzeko.
- Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza sustatzaile eta bideratzailea izango da. Haatik, osakerak beste departamentu batzuen parte-hartzea eska dezake gai eta sektore jakin batzuekin lotutako ekimen zehatz batzuetarako. Horiek Departamentuen arteko Batzordean planteatuko dira eta, era berean, departamentu bakoitzari ere planteatuko zaizkio, bertako premien arabera

Lanerako mekanismoak

- Aniztasunerako Udalerrien Sarearen dinamizazioaz Gipuzkoako Foru Aldundiko Giza Eskubideetako Zuzendaritza eta lantaldeko edo talde eragileko kide diren erakundeak arduratuko dira.
- Lan hori aldian-aldian egingo diren bilkura ugariaren inguruan (urtean hiruzpalau) egituratuko da. Horrez gain, horien osagarri, erakunde guztiek orokorki deitzeko urteko bilkura bat egingo da gutxienez; parte-hartzera irekita eta, aldi berean, talde eragilearen parte-hartzea barne hartzen duen ikuspuntu horretan elkarteen errealitateak (tamainak, etab.) kontuan izan asmo dira.
- Urtero lanerako plan bat ezarriko da, gai jakin bat jorratuko duena (aldez aurretik Sareak identifikatua), eta plan horri jarraiki, lantaldeko kide bakoitzak egiteko ekintzak eta zereginak erabakiko dira guztion adostasunarekin, erdiestea espero diren emaitzak finkatzeaz batera. Ekintza horiek irekita egongo dira Sareko kide diren elkarte guztien lankidetzara.

- Funtzionamendu-aldi jakin baten ondotik (II. Planaren egikaritzearen bigarren urtean), Sarearen misioari eta hura sendotzeko moduari buruzko gogoeta-prozesu bat burutuko da. Jorratzeko alderdiek aukera emango dute aztertzeko nola ari den garatzen, zein helburu dituen eta truke eta parte-hartzerako formatu zehatzen bat bultzatzeko premia ote dagoen, esate baterako, online plataforma bat ezarri, elkarren laguntzarako sare digitalak finkatuz edo bertatik bertarako formatua eta online formatua aldi berean uztartuz.

Elkarbizi – Aniztasunerako Udalerrien Sarea

Gipuzkoako tokiko erakunde / udalerriak elkartzen dituen Elkarbizi Sareak diskriminazioari erantzuteko udal ordezkarien arteko topaketa bultzatzen du, populazio etorkin edota errefuxiatuen errealitatean bereziki erreparatuz. Udalerri mailan diskriminazioari, errefuxiatuei edo berdintasun edo zeharkakotasunarekin lotutako gaiei emateko erantzun arloko prestakuntza bultzatzen da.

Gipuzkoako tokiko erakunde guztien parte-hartzera irekita dagoen sare horren helburua aniztasunaren eta migrazioaren esparruan lan egiteko duten udal eta foru mailako arduradunen ezagutza, baterako lana eta sinergiak sustatzea da.

I. Aniztasuneko Planaren esparruan sortu eta sustatua, udal teknikarien arteko bilkurarako espazio bat sendotzea ekarri du (bertatik bertara eta, baita, online ere). Bestan beste udalerri eta udal erakunde batzuekin esperientziak partekatu dira (esate baterako, Bartzelonako Udalarekin), berdinen arteko ikaskuntza-espazioak garatuz eta pertsona migratzaileen egoerarekin eta estereotipoekin lotutako prestakuntza partekatuz.

II. Aniztasuneko Planaren barnean sare horretan jorratzeko erronken artean dago, migrazio-aniztasuna ez ezik, beste aniztasun batzuk integratzeko moduari heltzea: erlijio, kultura edota sexu aniztasuna, genero-identitatea edo politika. Halaber, 2500 biztanletik beherako udalerrien errealitatea integratzeko moduari heltzea.

Gipuzkoako Foru Aldundia/ Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza

II. Aniztasuneko Planean, Aldundiak (eta Giza Eskubideetako Zuzendaritzak zehazki) lurraldeko gizarte-eragileek, abiatu, indartu edo garatzen dituzten ekimen eta prozesuak koordinatu eta sustatzeko zeregina beteko du (udalerriko elkarte eta erakundeetan bereziki erreparatuz).

Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza Diputatu Nagusiaren Arloa osatzen duten sei zuzendaritzetako bat da eta bere helburuen artean daude honako hauek: kultura demokratikoa indartzea, giza eskubideak sustatzea eta eskubide berdintasunean eta diskriminaziorik ezan oinarritutako aniztasunaren ikuspuntua garatzea.

Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak konpromisoa hartu nahi du estrategia hau bultzatu eta aniztasunaren ikuspuntua sustatzeko politika publiko hori koordinatzeko bere eginkizunean. Eginkizun horrek eginahal handia eskatzen du eragile askorekin koordinatu eta solasean aritzeari dagokionez. Eragile horiek, aldi berean, askotariko ekintzak burutzen dituzte. Gainera, ekintza batzuk zuzenean garatuko ditu Gipuzkoako Foru Aldundiko Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak.

Lurralde barneko beste zenbait aliantza

Gipuzkoako lurraldeko gizarte-eragileekin batera II. Plan hau garatzea maila anitzeko lankidetzazko gobernantzaren alde egiteko Gipuzkoako Foru Aldundiaren erronka lerrokatu eta egiazko ekintza bilakatzeko Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzaren apustu irmo bat da.

Hori dela eta, Planeko gobernantzako hiru espazio horiez gain, funtsezkotzat jotzen da Gipuzkoan Aniztasunaren alde lan egiten duten beste erakunde batzuekin sinergiak eta aliantzak sortzea, besteak beste, instituzio publikoekin (Eusko Jaurlaritza edo Arartekoa), Estatuko instituzioekin zein nazioartekoekin; eta baita gizarteko erakundeekin ere, esate baterako, sindikatu, enpresa-erakunde eta gizarte zibileko beste erakunde batzuekin.

Horrez gain, Gipuzkoako Foru Aldundian, Giza Eskubideetako Zuzendaritzak zuzenean bultzatutako ekintzak Aldundiko beste arlo batzuetan bultzatzen direnekin osatzen dira, izan ere, Plan hau zeharkakoa da Foru Aldundi osoari dagokionez. Hori dela eta, abiapuntu modura, 2020-23 Plan Estrategikoaren barnean, beren eskumen-esparruari eta aukera-berdintasuna eta aniztasunaren kudeaketa ahalbidetzen duten neurrien garapenean duten ibilbideari so, jarduteko sinergia argiak ageri dituzten Gipuzkoako Foru Aldundiaren foru arloak identifikatu dira.

GFAREN 2020 – 2023 ESTRATEGIAREN HEDAPENA

DIPUTATU NAGUSIA

- HE. 1 Etorkizuna Eraikiz ●
- HE. 2 Herritarrekiko komunikazioa ●
- HE. 3 Kultura Demokratikoa
- HE. 4 Euskara ●
- HE. 5 Genero berdintasuna ●

EKONOMIA SUSTAPENA, TURISMOA ETA LANDA INGURUNEA

- HE. 6 Enpresa lehiakorra eta jasangarria ●
- HE. 7 Kalitatezko enplegua ●
- HE. 8 Espezializazio adimenduna ●
- HE. 9 Turismo jasangarria eta orekatua ●
- HE. 10 Landa Gipuzkoa ●
- HE. 11 Lehen sektorea

KULTURA, LANKIDETZA, GAZTERIA ETA KIROLA

- HE. 12 Kultura eraldatzaileria ●
- HE. 13 Lankidetzak - GJH ●
- HE. 14 Gazteak ahalduntzea ●
- HE. 15 Kirola eta jarduera fisikoa ●

BIDE AZPIEGITURAK

- HE. 40 Errepideak finantzatzeko politika
- HE. 41 Errepideak hobetzea
- HE. 42 Sarearen digitalizazioa

GOBERNANTZA

- HE. 16 GFaren antolamenduaren eraldaketa
- HE. 17 Herritarren partaidetzako kultura ●
- HE. 18 GFaren kudeaketa hobetzea eta berritzea ●
- HE. 19 Gipuzkoa Digitala (datuak)
- HE. 20 Larrialdiei erantzun azkarra

PROIEKTU ESTRATEGIKOAK

- HE. 21. ADINBERRI ●
- HE. 22 MUBIL
- HE. 23 ZIUR
- HE. 24. LABE y 2deo
- HE. 25 Elkar-Ekin Lanean estrategia ●
- HE. 26 Proiektu berrietarako "antena" ●

MUGIKORTASUNA ETA LURRALDE ANTOLAKETA

- HE. 27 Garraio publikoa erabiltzeko kultura ●
- HE. 28 Intermodalitatea: Loiolako Erribera
- HE. 29 MUGI sistema
- HE. 30 Mugikortasun elektrikoa
- HE. 31 Bizikletaren erabilera
- HE. 32 Pasaialdea eta Irun biziberritzea
- HE. 33 Lurralde orekako eredu

OGASUNA ETA FINANTZAK

- HE. 34 Iruzur fiskalaren aurkako borroka
- HE. 35 Zerbitzuei eusteko finantzazioa
- HE. 36 Aurrekontu egonkortasuna
- HE. 37 Zerga betetzearen kultura
- HE. 38 Desberdintasunaren aurkako fiskalitatea ●
- HE. 39 Ogasun modernoa

GIZARTE POLITIKAK

- HE. 43 Zerbitzuen bermea
- HE. 44 Arreta: Bizi kalitatea hobetzea ●
- HE. 45 Sarea egokitzea ●
- HE. 46 Laguntza formula berriak ●
- HE. 47 Kudeaketa jasangarria eta eraginkorra

INGURUMENA ETA OBRA HIDRAULIKOAK

- HE. 48 Ekonomia zirkularra
- HE. 49 Trantsizio energetikoa
- HE. 50 Eraginkortasuna eta erresilientzia
- HE. 51 Klima aldaketaren aurkako borroka
- HE. 52 Kostaldeko hondartzen kudeaketa
- HE. 53 Ur sarea hobetzea
- HE. 54. Ibaiak berreskuratzea
- HE. 55 Ur estazioak berritzea

- OSAGARRITASUNA/SINERGIAK
- AZTERTU BEHARREKO INTERES ESPARRUA

4.3. Nola? II. Aniztasuneko Planeko erronketatik ekintzetara.

Parte-hartze prozesuan sortutako estrategia horretan oinarrituta, 2021-24 Aniztasunaren II. Planerako 21 ekintza identifikatu dira. Identifikatutako ekintzak egungo baliabideen eta abaguneen arabera daude diseinaturik. Halaber, helburuak eta jorratzeko erronkak lankidetzazko gobernantzaren ahalmenetan eta efektu biderkatzailean pentsatuz planteatu dira.

Proposatutako ekintzen sostengu diren II. Planeko aldaketaren logikak¹ ekintza hiru talde gakoetara (herritarrak, aniztasun arloko profesionalak eta instituzioak) bideratzea proposatzen du. Era berean, aniztasunaren eta giza eskubideen ikuspuntua dimentsio anitzeko ekintza baten bidez (ekintza mota ezberdinak) indartu eta artikulatzea du xede, parte-hartzea bultzatuz eta herritarrak eta erakundeak aktibatuz.

Ekintza mota ezberdinak multzokatu egin dira, pixkanakako parte-hartzeari jarraituz herritarrak aktibatzeke maila ezberdinak lantze aldera, rol pasiboenetatik hasi eta aktiboenetara: informazio-sentsibilizazioa, baliabide-gaitasunak eta parte-hartzea.

Lehendabiziko erronkan, herritarrak aktibatzeke prozesuak indartzen jarraitzea planteatzen denean, herritarrei begirako ekintzak garatzea da asmoa, lehentasuneko taldeetan erreparatuz. Alde batetik, lurraldean aniztasunak ikusaraziz eta diskriminazio-arriskuan diren pertsonak ahaldunduz eta, beste alde batetik, aktibatzeke gaitasun handia duten eta Gipuzkoan aniztasunaren ikuspuntua bultzatzeko ahalmena duten pertsona eta taldeei begira jarrita, esate baterako, gazteei, boluntarioei, aniztasun ezberdinetako pertsonen edota adin nagusikoei so.

Bigarren eta hirugarren erronken helburua dagoeneko Gipuzkoako lurraldean lanean diharduten gizarte-eragile zein tokiko erakundeen (2. erronka) eta instituzio publikoen (3. erronka) lana indartu eta elikatzea da.

Finean, helburua erronka bakoitzaren barnean informazioa emateko, tresnak sortzeko eta baterako proiektuak garatzeko (hiru aktibazio mailak) prozesuak indartzea da.

1. II. Planaren esku-hartzearen logikari buruzko informazio gehiagorako ikus 3. eranskina.

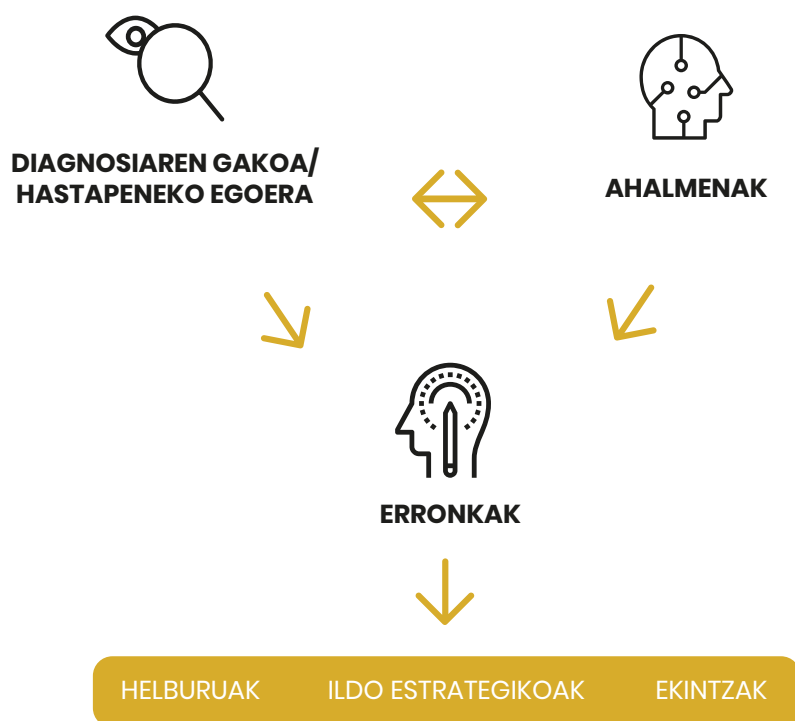
II. PLANAK PROPOSATZEN DIE...

	AKTIBATZEA, INPLIKATZEA	BALIABIDEAK EMATEA, INDARTZEA	EZAGUTARAZTEA
HERRITARREI	HERRITARREN ESKOLAK Aniztasunari eta sortzen ari diren erronkei buruzko urteko jardunaldiak ANIZTASUNERAKO TOPAGUNEAK Elkarriketarako guneak garatzerat bideratutako ekimenak	ANIZTASUNETIK ERAIKIZ (IKASTETXEAK) BALIABIDE DIDAKTIKOAK (IRAKASLEAK ETA IKASLEAK)	ANIZTASUNARI BURUZKO PRE-BENTZIO ETA SENTSIBILIZAZIO KANPAINA Urteko komunikazio kanpaina eta gai espezifikoak ANIZTASUNAREN AGENDA GIPUZKOAN Ekitaldien urteko egutegia
PROFESIONALEI ETA BESTE ERAGILE (BERRI) BATZUEI	ANIZTASUNAREN SAREA • II. Planaren jarraipena eta sustapena • Urteko topaketa jardunaldiak Informazio eta truke saioak • Proiektuen deialdiei buruzko informazioa • Gidak eta jardunbide egokiak ELKARBIZI SAREA Urteko lan agenda eta gai interesgarriei buruzko aldizkako bilerak Tokiko lankidetzak proiektuak • Jardunbide egokiak harrera protokoloetan • Euskara eta migrazioa	IRABAZI ASMORIK GABEKO ERAKUNDEENTZAKO PROIEKTUEN DEIALDIA Norentzat: • Urteko proiektuak Laguntzen du: • Aniztasunaren zeharkakotasuna • Herritarrekin hitz egiteko guneak UDALERRIENTZAKO PROIEKTUEN DEIALDIA Norentzat: Ekintza esperimentalak Laguntzen du: • Lidergo gaitasuna duten taldeak • Partzuergoak/lankidetzak • Ikusgaitasuna/komunikazioa	DOKUTECA • Finantzatutako proiektuen fitxak • Deialdiei buruzko informazio baliagarria • Ikerketen, analisien, azterlanen eta abarren gordailua GAI BERRIEI BURUZKO AZTERLANAK ETA IKERKETAK
GFARI ETA BESTE ERAKUNDE BATZUEI	ANIZTASUNAREN DEKALOGOA: nola landu zeharkakotasunez aniztasuna politika publikoetan BARNE KOORDINAZIORAKO GUNEAK GFAKO BARNE TREBAKUNTZA GFAKO ARLOEN ARTEKO BATERAKO EKIMENAK SORTZEN ARI DIREN GAIEI ARRETA EMATEA: diskriminazioa lan eremuan	ELKARRIKETARAKO GUNEAK Erakundeen arteko mahaiak sortzea/sendotzea beste erakunde publiko batzuekin	KONTUAK EMATEA: II. PLANAREN JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA • Jarraipena eta ebaluazioa egiteko mekanismoak • Emaizten esparrua

Hurrengo orrietan II. Planak jorratuko dituen hiru erronka nagusiak aurkezten dira, ekintzaren estrategia bideratu eta oinarritu duten elementu guztiak barne. Erronka bakoitzean laburbilduta aurkezten diren ekintzak xehetasun gehiagoz azaltzen dira Ekintza Plana izeneko 1. eranskinean.

Jarraian, Ekintza Plana osatzen duten erronka bakoitzak aurkezten dira, ekintzaren estrategia bideratu eta oinarritu duten elementu guztiak barne:

- Hastapeneko testuinguru edo egoeraren deskribapena
- Ahalmen nabarmenenak
- Dauden erronkak
- Helburuak
- Ildo estrategikoak
- Ekintzak

II. Plan honen jomuga diren erronka bakoitzerako testuinguruaren eta lehentasunezko premien analisi bat burutu da, parte-hartze prozesuko iruzkinetan oinarrituta, ekintzaren estrategia, epe luzera adierazitako helburuetatik jardueretara doana, artikulatzeko xedez.

I. ERRONKA. PERTSONA ETA HERRITARRAK AKTIBATZEA

Erronka

Ekintza-bloke honen baitan, proposatzen dugun erronka **pertsonak eta herritarrak aniztasunera begira aktibatzen jarraitzea da, aniztasun arloan “Gipuzkoa eredua” elkarren artean eraikitzeko**. Komunitate osoarekin soilik (pertsona bakoitza aintzatetsiz) eutsi ahal izango diogu Europan desberdintasun gutxien duen lurraldea izateko eta, horrenbestez, batutako Gipuzkoa anitz bat lortzeko, erronkari.

Horretarako, zera proposatzen dugu:

- Sentsibilizazioko, gaikuntzako eta herritarren topaketarako espazioak sortzeko ekintzak garatzea, lehentasunezko taldeetan erreparatuz;
- Lurraldean aniztasunak ikusaraziz eta diskriminazio-arriskuan diren pertsonen ahalduntzea babestuz.
- Eta aniztasunaren ikuspuntua bultzatzeko ahalmena duten pertsona eta taldeei so (esate baterako, boluntarioak, gazteak, etab.).

Diagnosiaren gakoa

- Gipuzkoan pertsona guztiek ez dituzte beren eskubideak erabiltzeko aukera berdinak: diskriminazioa edo gizarte, kultura eta politikako esparruetara sartu eta horietan parte hartzeko aukerarik eza oraindik errealitatea da pertsona askorentzat. Gizarte-bazterkeriak Gipuzkoan jaiotako pertsonen % 13,8ri eragiten die eta atzerrian jaiotako pertsonen % 60,9ri.
- Covid-19 gaixotasunak sorrarazitako krisiak diru-sarrera gutxiago zein lanean egoera irregularren diren pertsonen artean ahuldade sozioekonomikoa areagotu egin du, sintoma psikologiko eta negatiboak larriagotuz.
- Gipuzkoan, arrazakeria edo xenofobiarekin lotutako gorabeherak gorroto-delitu guztien % 61 dira. Orientazio sexualaren aurkako delituak % 15 dira. 2016-19 bitartean 106 gorroto-delitu erregistratu ziren, nahiz eta horiek tipifikatzea ez den beti erraza izaten.
- Diskriminazioa pairatzeko probabilitate gehien duten pertsonak ezaugarri edo sekzio arteko egoera gehien dituzten pertsonak dira.

- Migrazio eta gutxiengo etnikoei buruzko 2019ko barometroek dekantazioz eredu asimilazionistekiko lehentasunezko pertzepzioak erakusten dituzte.

Ahalmenak

- Gipuzkoak kapital sozial handi du eta gizarte zibil antolatu baten aberastasuna: 3.000 pertsona boluntario baino gehiago eta hirugarren sektoreko 1.000 erakunde baino gehiago ari dira gai ezberdinen alde lanean, aniztasuna barne.
- 2018az geroztik, Gipuzkoak Aniztasunaren Plan bat du erabilgarri plangintza ona, jardueren kudeaketa antolatua eta aniztasun arloko ebaluazioa bermatzeko tresna gisa, Gipuzkoako Foru Aldundiak giza eskubideen ikuspuntuaren alde egindako apustu politikoa sendotuz.
- I. Aniztasuneko Plana lagungarri izan da ekintza ugari bultzatzeko (ikerketak, proiektuak, sentsibilizazio-kanpainak, etab), gizarte zibileko eragile ugarirekin eta tokiko erakunde zein udalerriekin eskutik hartuta.
- Gizarte zibileko erakundeek eta udal erakundeek garatutako proiektu askok jarduera handia erakusten dute sentsibilizazio-kanpainak eta herritarren heziketa garatzeari dagokionez, gazte taldeen parte-hartze handi batekin.

I. PERTSONAK ETA HERRITARRAK ANIZTASUNERA BEGIRA AKTIBATZEA

1

HASTAPENEN EGOERA

Gipuzkoan pertsona guztiek ez dituzte beren eskubideak erabiltzeko aukera berdinak: diskriminazioa edo gizarte, kultura eta politikako esparruetara sartu eta horietan parte hartzeko aukerarik eza oraindik errealitatea da pertsona askorentzat. Gizarte-bazterkeriak Gipuzkoan jaiotako pertsonen % 13,8ri eragiten die eta atzerrian jaiotako pertsonen % 60,9ri.

Covid-19 gaixotasunak sorrarazitako krisiak diru-sarrerara gutxiago zein lanean egoera irregularren diren pertsonen artean ahuldade sozioekonomikoa areagotu egin du, sintoma psikologiko eta negatiboak larriagotuz.

Gipuzkoan, arrazakeria edo xenofobiarekin lotutako gorabeherak gorroto-delitu guztien % 61 dira. Orientazio eta identitate sexualaren aurkako delituak % 15 dira. 2016 eta 2019 bitartean 106 gorroto-delitu erregistratu ziren, nahiz eta horiek tipifikatzea ez den beti erraza izaten

Diskriminazioa pairatzeko probabilitate gehien duten pertsonak ezaugarri edo sekzio arteko egoera gehien dituzten pertsonak dira.

2

AHALMENAK

Gipuzkoak kapital sozial handi du eta gizarte zibil antolatu baten aberastasuna: 3.000 pertsona boluntario baino gehiago eta hirugarren sektoreko 1.000 erakunde baino gehiago ari dira gai ezberdinen alde lanean, aniztasuna barne.

2018az geroztik, Gipuzkoak Aniztasunaren Plan bat du erabilgarri plangintza ona, jardueren kudeaketa antolatua eta aniztasun arloko ebaluazioa bermatzeko tresna gisa, Gipuzkoako Foru Aldundiak giza eskubideen ikuspuntuaren alde egindako apustu politikoa sendotuz.

I. Aniztasuneko Plana lagungarri izan da ekintza ugari bultzatzeko (ikerketak, proiektuak, sentsibilizazio-kanpainak, etab), gizarte zibileko eragile ugariarekin eta udalerriekin eskutik hartuta.

Gizarte zibileko erakundeek eta udalerriek garatutako proiektu askok jarduera handia erakusten dute sentsibilizazio-kanpainak eta herritarren heziketa garatzeari dagokionez, gazte taldeen parte-hartze handi batekin.

3

1. ERRONKA

NOLA BULTZATU PERTSONAREN ETA HERRITARREN AKTIBAZIOA ANIZTASUNAREN IKUSPUNTUAN

Nola erraztu berdintasuna eta bizikidetzatza gizartearen eremu guztietan?

Nola eraiki identitate bat aniztasunean?

Nola indartzen dira lankidetzatza, ekimen, elkarlan eta elkartasun mailak indibidualismoa eta gizarte-zatiketaren sortzen diren testuinguruetan?

Nola lantzen dira elkartasunaren eta erantzukidetasunaren balioak gizartearen, nazioartean Gipuzkoa lurralde solidario eta pluraltzat hartuz?

4

EKINTZA PLANA

1. HELBURUA

Herritarren aktibismoa eta ahalduntzea bultzatzea eskubide-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde, informazio, espazioak eta gaitasunak sortuz.

ILDO ESTRATEGIKOAK

1.1 Aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdiak ulertu eta horietan jarduteko gaitasun eta trebetasunak

1.2 Sentsibilizazioa aniztasunaren ikuspuntutik

1.3 Aniztasunaren arloko herritarren solasaldiak

Helburuak, lido estrategikoak eta Ekintzak

1. Helburua

Herritarren aktibismoa eta ahalduntzea bultzatzea eskubide berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde, informazio, espazioak eta gaitasunak sortuz.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
1.1. IE. Aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdiak ulertu eta horietan jarduteko gaitasun eta trebetasunak	1- "Aniztasunetik Eraikiz", Ikastetxeetara zuzendua 2- Irakasle eta ikasleei zuzendutako baliabide didaktikoak
1.2. IE. Sentsibilizazioa aniztasunaren ikuspuntutik	3- Aniztasun arloan diskriminazioa prebenitu eta sentsibilizazioa lantzeko kanpaina 4- Aniztasunaren Agenda Gipuzkoan
1.3. IE. Aniztasunaren arloko herritarren solasaldiak	5- Aniztasunerako herritarren eskolak 6- Aniztasun arloko topaketarako espazioak

II. ERRONKA. LANKIDETZAZKO GOBERNANTZA

Erronka

Proposatzen dugun erronka **gizarte zibil antolatuarekin eta aniztasunaren arloko beste eragile batzuekin maila anitzeko lankidetzazko gobernantzarantz aurrera egitea da**. Udal erakundeak eta gizarte zibileko erakundeak lurraldean eragile gakoak dira eta Gipuzkoa anitz baten aldeko ekintzak garatzen ari dira, besteak beste, hauekin lotutako gaiak jorratuz, a: i) pertsona migratzaileen eta gutxiengo etnikoen eskubideak; ii) pertsona desgaituen eskubideak; iii) LGBTIQ+ pertsonen eskubideak; iv) zeharkako alderdiak eta diskriminazio anitzak

Horretarako, zera proposatzen dugu:

- Gizarte-eragileak eta tokiko erakundeak garatzen ari diren lana babesteko baliabideak eta tresnak sortzea, aniztasun arloan lan egiteko.
- Entzute aktiboko eta elkarren ikaskuntzarako espazioak bultzatzea, lankidetzazko gobernantza eraginkor baterako oinarri gisa.

Diagnosiaren gakoa

- Gipuzkoako lurraldean tamaina eta hedadura ezberdineko herriak daude eta, horrenbestez, berezitasun eta premia ezberdinak dituztenak.
- Zenbaitetan, tokiko erakundeek dituzten baliabideak mugatuak dira tokiko politketan aniztasunari dagozkion alderdi ezberdinak jorratzeko.
- Gizarte-eragileek ekintza horietara bideratutako baliabideak areagotu, mekanismoak indartu eta ekintzak errepikatzeko erreferentziak izateko premia adierazten dute.
- Lurraldeko eragile ezberdinen arteko lankidetzazko sustatzeko espazio eta baliabideak sortzeko zein aniztasunaren inguruko ikerketa eta ezagutzaren eta gizarte-ekintza garatzen ari direnen arteko loturak indartzeko eskaera dago.
- Era berean, lurraldean dauden aniztasun ezberdinak entzun eta haiek inplikatzeko garrantzia identifikatzen da, premiak eta ekintzak identifikatzen direnean.

II. LANKIDETZAZKO GOBERNATZA GIZARTE ZIBILAREKIN ETA ANIZTASUNAREN ARLOKO BESTE ERAGILE BATZUEKIN

1

HASTAPENEN EGOERA

Gipuzkoako lurraldean tamaina eta hedadura ezberdineko herriak daude eta, horrenbestez, berezitasun eta premia ezberdinak dituztenak.

Gizarte-eragileek ekintza horietara bideratutako baliabideak areagotzeko premia adierazten dute, baita funtsak eskuratzeko mekanismoak ere.

Zubiak eraiki behar dira ikerketaren eta ekintza-ren artean. Aniztasunari buruzko ikerketarekin eta ezagutzarekin zerikusia duten eragileen eta gizarte-ekintza garatzen ari direnen arteko lotura indartzeko premia dago.

Adierazi da garrantzitsua dela beharren eta ekintzen identifikazioan kolektiboak entzutea eta inplikatzea. Eta baita ere hezkuntza-komunitatearekin lankidetzan aritzeko moduak identifikatzea, eskola-integrazioan aurrera egiteko.

Lurraldeko eragile ezberdinen arteko lankidetzak sustatzeko espazio eta baliabideak sortzeko eskarria dago.

2

AHALMENAK

Eragileen mapak erakusten duenez, Gipuzkoan 190 elkarte baino gehiago daude aniztasun arloan lanke-ta bat eginez errealitate oso ezberdinetatik.

2018az geroztik, Gipuzkoako 19 udalerrik eta 43 elkar-tek giza eskubideen defentsa eta hedapena eta aniztasunaren bizikidetzak bultzatzeko proiektuak garatu dituzte, I. Aniztasuneko Planaren finantzazioarekin

Guztira, 132 proiektu burutu dira Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza Nagusiak udalei eta irabazi asmorik gabeko erakunde pribatuei zuzendutako dirulaguntzen baita

GfAtik migrazioarekin lotutako gaien inguruko Gipuzkoako eragileen sareak modu aktiboan bultzatu dira (Elkarbizi sarea), lurraldean aliantza estrategi-koak bultzatzearekin batera.

Nazioarteko testuinguruak (2030 Agenda eta enpre-sak eta giza eskubideak ekimena) "tradizionalak ez" diren bestelako eragile batzuen aldetik gero eta inter-es handiagoa erakusten du (adibidez, enpresa eta sindikatuen aldetik) aniztasun arloan lan egiteko

3

2. ERRONKA

NOLA EGIN GIZARTE ZIBIL ANTOLATUAREN ETA UDALERRIEN EGIAZKO PARTE-HARTZE BATERANTZ ANIZTASUNAREN IKUSPUNTUAREN BARNEAN

Nola laguntzen da gizarte-eragileak eta udalerrriak garatzen ari diren lana aniztasunaren arloan lan egiteko?

Nola sustatzen da gizarte-eragileen eta udalerrien jarduera, eta haien arteko trukea eta elkarlana?

Nola garatzen dira aniztasunari dagokionez Gipuzkoako errealitateari eragiten dioten gai zehatzei buruzko ikuspegi kolektiboak eta ekintzara bideratutako eztabaidak eragileen artean?

4

EKINTZA PLANA

2. HELBURUA

Aniztasunaren eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerrriak) Gipuzkoan Aniztasuneko Plana / Aniztasunaren ikuspuntua garatzeko parte-hartze espazioak eraikitzen dituzte

ILDO ESTRATEGIKOA

2.1 Berdinen artean esperientziak eta ikaskuntzak trukatzeko espazioak

3. HELBURUA

Aniztasunaren arloko eragileek diskriminaziorik eza-rekin eta gizarte-ekintzarekin lotuta aniztasunaren ikuspuntua garatzeko tresna eta gaitasun gehiago eta hobeak dituzte

ILDO ESTRATEGIKOA

3.1 Gipuzkoan aniztasunaren arloko gizarte-eragile-entzako tresna eta baliabideak

3.2 Aniztasunaren ikuspuntua baitaratzen duten tokiko/udal politiketara bideratutako laguntza

3.3 Ezagutzaren kudeaketa

Ahalmenak

- II. Plan hau prestatzen zen bitartean taxututako eragileen mapak erakusten duenez, Gipuzkoan 190 elkarte baino gehiago daude aniztasun arloan lanketa bat eginez errealitate oso ezberdinetatik.
- 2018az geroztik, Gipuzkoako 19 tokiko/udal erakunde eta 43 elkartek giza eskubideen defentsa eta hedapena eta aniztasunaren bizikidetza bultzatzeko proiektuak garatu dituzte, I. Aniztasuneko Planaren finantzazioarekin.
- Guztira, 132 proiektu burutu dira Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza Nagusiak, irabazi asmorik gabeko udal erakunde eta erakunde pribatuetara bideratuta, deitutako dirulaguntzen baitan.
- Gipuzkoako Foru Aldunditik migrazioarekin lotutako gaien inguruko Gipuzkoako erakundeen arteko sareak modu aktiboan bultzatu dira (Elkarbizi sarea), lurraldean aliantza estrategikoak bultzatzearekin batera.
- Aurretiaz adierazitakoaz gain, nazioarteko testuinguruak (2030 Agenda eta enpresak eta giza eskubideak ekimena) “tradizionalak ez” diren bestelako eragile batzuen aldetik gero eta interes handiagoa erakusten du (adibidez, enpresa eta sindikatuen aldetik) aniztasun arloan lan egiteko.

Helburuak, Ildo estrategikoak eta Ekintzak

2. helburua.

Aniztasunaren eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) Gipuzkoan Aniztasuneko Plana /Aniztasunaren ikuspuntua garatzeko parte-hartze espazioak eraikitzen dituzte.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
2.1. IE. Berdinen artean esperientziak eta ikaskuntzak trukatzeko espazioak	7- Aniztasunaren Sarea Gipuzkoan 8- Elkarbizi - Aniztasunerako Udalerrien Sarea

3. helburua

Aniztasunaren arloko eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) diskriminaziorik ezarekin eta gizarte-ekintzarekin lotuta aniztasunaren ikuspuntua garatzeko tresna eta gaitasun gehiago eta hobeak dituzte.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
3.1. IE. Gipuzkoan aniztasunaren arloko gizarte-eragileentzako tresna eta baliabideak	9. Irabazi asmorik gabeko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia 10. Aniztasunaren ikuspuntuari buruzko prestakuntza/informazio saiok
3.2. IE. Aniztasunaren ikuspuntua baitaratzen duten tokiko/udal politiketara bideratutako laguntza	11. Tokiko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia 12. Lankidetzat-proiektuak tokiko eremuan.
3.3. IE. Ezagutzaren kudeaketa	13. Dokuteka digitala 14. Ikerketak gai berrietan

III. ERRONKA. INSTITUZIOEN ARTEKO ARTIKULAZIOA ANIZTASUNEAN

Erronka

Proposatzen dugun erronka aniztasunean instituzioen arteko artikulazioa bultzatzea da, kontuan izanik beharrezkoa dela aniztasunarekin lotutako eremu, lurralde maila eta instituzio publiko ezberdinekin instituzioen arteko koordinazioa indartzea, eta giza eskubide arloan parte-hartze publikoa bultzatzea, elkarren arteko ekintzarako plangintza bat sustatze aldera.

Horretarako, zera proposatzen dugu:

- Gipuzkoako administrazio publikoan departamentuen arteko eta instituzioen arteko lankidetzak bultzatzea, maila anitzeko logika batetik.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko esparruen artean baterako proiektuak eta elkarren arteko proiektu esperimentalak sortzea lurraldean
- Kontu-emate eta gardentasuneko kultura batera bideratutako tresna eta mekanismoak indartzea.

Diagnosiaren gakoa

- Aniztasunaren ikuspuntuari so, eta hura ekintza bilakatzeko, ezinbestekoa da lurralde maila ezberdineko eragile publikoek esku-hartze publikoko eremu ezberdinetan (nagusiki gizarte, kultura, gazteria eta berdintasun politikak, besteak beste) parte-hartzea.
- Giza eskubideen betebeharrak eta 2030 Agendak ekintza publiko irmoak behar dituzte, "inor atzean ez uzteko" eta helburuak erdiesteko aliantzak bultzatzeko.
- Instituzio publikoek balizko diskriminazio instituzional moduak saihesteko eta giza eskubideetan oinarritutako zeharkako ikuspuntuak modu aktiboan bultzatzeko betebeharra dute.
- Gipuzkoako Foru Aldundiaren lehentasun nagusietako bat politika publikoen garapenera lankidetzak eramateko aukera emango duen maila anitzeko lankidetzazko gobernantzaren eredia sendotzea da.
- Bestalde, gizarte-eragileen arabera, funtsezkoa da Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta lurraldeko elkarteen arteko harremana indartzea.

III. INSTITUZIOEN ARTEKO ARTIKULAZIOA ANIZTASUNEAN

1

HASTAPENENKO EGOERA

Aniztasunaren ikuspuntuari so, eta hura ekintza bilakatzeko, ezinbestekoa da lurralde maila ezberdineko eragile publikoek esku-hartze publikoko eremu ezberdinetan (nagusiki gizarte, kultura, gazteria eta berdintasun politikak, besteak beste) parte-hartzea.

Giza eskubideen betebeharrak eta 2030 Agendak ekintza publiko irmoak behar dituzte, "inor atzean ez uzteko" eta helburuak erdiesteko aliantzak bultzatzeko.

Instituzio publikoek balizko diskriminazio instituzional moduak saihesteko eta giza eskubideetan oinarritutako zeharkako ikuspuntuak modu aktiboan bultzatzeko betebeharra dute.

Gipuzkoako Foru Aldundiaren lehentasun nagusietako bat politika publikoen garapenera lankidetzat eta baterako sorkuntza eramateko aukera emango duen lankidetzazko gobernantzaaren eredia sendotzea da.

Bestalde, gizarte-eragileen arabera, funtsezkoa da Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta lurraldeko elkarten eta eragileen arteko harremana indartzea.

2

AHALMENAK

Tratu-berdintasunak eta diskriminazioaren aurkako borrokak bilakaera nabaria izan dute maila juridikoan eta lege aldetik azken hamarkadetan zehar nazioarteko eta Europako esparruan; eta baita ekintza publikoen garapenak ere Gipuzkoan dauden maila instituzionaletan (foru maila, eskualde maila eta Estatu maila)

Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean, Gipuzkoako Foru Aldundiaren I. Aniztasuneko Planak ekintzarako Esparru estrategikoa zehaztu zuen, Gipuzkoako Foru Aldundiaren gutxienez, 6 departamenturen eta 13 ZN/ organo espezifikoren parte hartzearekin, diskriminaziorik ezaren printzipioak eta giza eskubideen ikuspuntua zeharkako egiteko xedez.

Diskriminazioaren aurkako beste lanerako foru batzuetan parte-hartze aktiboa bultzatu da (esate baterako, e-GUNEA espazioaren barneko gogoetarako foroan) eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean zeharkakotasunerako giltzarri diren programak identifikatu

3

ERRONKA

NOLA BULTZATU INSTITUZIOEN ARTEKO ARTIKULAZIOA ANIZTASUNEAN

Tratu-berdintasunak eta diskriminazioaren aurkako borrokak bilakaera nabaria izan dute maila juridikoan eta lege aldetik azken hamarkadetan zehar nazioarteko eta Europako esparruan; eta baita ekintza publikoen garapenak ere Gipuzkoan dauden maila instituzionaletan (foru maila, eskualde maila eta Estatu maila)

Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean, Gipuzkoako Foru Aldundiaren I. Aniztasuneko Planak ekintzarako Esparru estrategikoa zehaztu zuen, Gipuzkoako Foru Aldundiaren gutxienez, 6 departamenturen eta 13 ZN/ organo espezifikoren parte hartzearekin, diskriminaziorik ezaren printzipioak eta giza eskubideen ikuspuntua zeharkako egiteko xedez.

Diskriminazioaren aurkako beste lanerako foru batzuetan parte-hartze aktiboa bultzatu da (esate baterako, e-GUNEA espazioaren barneko gogoetarako foroan) eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean zeharkakotasunerako giltzarri diren programak identifikatu

4

EKINTZA PLANA

3. HELBURUA

Informazio eta lankidetzarako mekanismoak garatzea Gipuzkoako Foru Aldundian eta beste instituzio batzuetan, aniztasunarekin lotutako gaien inguruan

ILDO ESTRATEGIKOAK

4.1 Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean aniztasuna koordinatu eta artikulatzea

4.2 Gipuzkoa anitza: lurraldean lankidetzat gakoak bultzatzea

4.3 Kontu-ematea

Ahalmenak

- Tratu-berdintasunak eta diskriminazioaren aurkako borrokak bilakaera nabaria izan dute maila juridikoan eta lege aldetik azken hamarkadetan zehar nazioarteko eta Europako esparruan; eta baita ekintza publikoen garapenak ere, Gipuzkoan dauden eremu eta maila instituzionaletan (foru maila, eskualde maila eta Estatu maila).
- Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean, Gipuzkoako Foru Aldundiaren I. Aniztasuneko Planak ekintzarako Esparru estrategikoa zehaztu zuen, Gipuzkoako Foru Aldundiaren gutxienez, 6 departamenturen eta 13 ZN/ organo espezifikoren parte hartzearekin, diskriminaziorik ezaren printzipioak eta giza eskubideen ikuspuntua zeharkako egiteko xedez.
- Diskriminazioaren aurkako beste lanerako foru batzuetan parte-hartze aktiboa bultzatu da (esate baterako, e-GUNEA espazioaren barneko gogoetarako foroan) eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean zeharkakotasunerako giltzarri diren programak identifikatu dira.
- Gipuzkoako Foru Aldundiaren aldetik ekintza espezifikoak koordinatzen dira eskualde mailako (Euskadi) sareekin, adibidez, ADOS batzordea eta Eraberean sarearekin.
- Dagoeneko lurraldean burutzen ari diren edo burutu daitezkeen nazioarteko jardun onen kasuak identifikatu dira.

Helburuak, lido estrategikoak eta Ekintzak

4. helburua.

Informazio eta lankidetzarako mekanismoak garatzea Gipuzkoako Foru Aldundian eta beste instituzio batzuetan, aniztasunarekin lotutako gaien inguruan

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
4.1. IE. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean aniztasuna koordinatu eta artikulatzea	15. Aniztasunaren dekalogo: politika publikoetan aniztasuna zeharkako egiteko modua 16. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barne koordinaziorako espazioak 17. Gipuzkoako Foru Aldundiko langileentzako gaitasun eta tresnak 18. Aniztasunaren zeharkakotasuna Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekintza giltzarrietan
4.2. IE. Gipuzkoa anitza: lurraldean lankidetzak gakoak bultzatzea	19. Azaleratzen ari diren gaiekiko arreta: lan arloko diskriminazioa 20. Aniztasunari buruzko solaserako beste espazio batzuetan parte hartzea
3.3. IE. Kontu-ematea	21. II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresnak

5

II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa

Behin ekintza abiatuta, II. Planak horiek gauzatzeko moduaren jarraipen eta ebaluazio bat egitea bermatuko du, ekintza nola aurreratzen ari den eta haren inguruko lorpenak neurtzeaz gain, ikaskuntzak atera eta hurrengo etapei begira erabakiak funtsatzeko baliagarri izango dena.

Jarraipen eta ebaluaziorako (M&E) sistemak: ebidentziak eta datuak bildu, prozesatu eta egiaztatzeko sistem

Monitorizazioak “zer egiten ari da esku-hartzea (gaineratzen diren ebidentzia eta intsumoetatik pixkanaka eskuratzen diren emaitzetara) eta nola ari da aurreratzen” galderari erantzuteari erreparatzen dion bitartean, **ebaluazioa** “zein neurritan ari da esku-hartzea espero diren efektu eta inpaktuak lortzen (edo lortzeari uzten)” galderari erantzuten saiatzen da.

Sistema horren helburua da pixkanaka eta lankidetzaren bidez sendotua izan daitekeen neurketarako kultura baten oinarriak finkatzea, denboran iraungo duten jardun eta tresnak sortuz.

5.1. Printzipioak eta metodologia

II. Plan honi begira jarraipena (edo monitorizazioa) eta ebaluazioa printzipio metodologiko hauetan oinarritzea proposatzen da:

- **Emaitzei begiratzea:** jarraipenak eta ebaluazioak II. Planeko Helburuetan islatuta geratu diren espero diren aldaketei erreparatuko die. Horrek esanahi du, zer egiten den ulertzetik harago, erantzun beharreko galdera gakoa, nagusiki, honakoa da: **zer lortzen ari da**. Horrek esanahi du, abian jarritako jarduera eta prozesuak aurrera eramateko modua neurtzeaz gain, jarraipen eta ebaluazioak II. Plan honetan azpimarratzen diren hiru talde gakoen gainean gertatzen ari diren (edo ez) aldaketak agerian uzteari erreparatuko diola gehienbat.
- **Ikuspuntu parte-hartzailea:** diseinu-fasean bezala, II. Plana egikaritzen den bitartean ikuspuntu lankide bat aplikatzen jarraitzea espero da. Hori, era berean, jarraipen eta ebaluaziorako tresna eta mekanismoetan aplikatzekoa izango da. Horien bitartez egikaritzeari dagokionez eginkizun protagonista duten eragile eta erakundeen inplikazioa izatea espero da.
- **Sistematikotasuna informazioaren bilketan:** jarraipena eta ebaluazioa aldizka bilduko diren datu eta ebidentzien sistema batean sostengatuko dira. Sistema horren ardatz nagusia emaitzen esparruan ezarritako **adierazleak** izango dira (ikus, adierazleei buruzko xehetasun gehiagorako ekintzen fitxak izeneko 1. Eranskina). Bertan, era berean, informazio-iturriak, erantzukizunak eta bilketa-prozesuaren aldizkakotasuna finkatuta geratuko dira.

5.2. Jarraipen eta ebaluaziorako mekanismo eta tresnak

Printzipio horietan oinarrituta, **Gipuzkoako Foru Aldundiaren II. Aniztasuneko Planerako monitorizazio eta ebaluazio sistema bat** zehaztu da, espero diren emaitzei begirako aurrerapenari buruzko informazioa modu sistematikoan biltzean oinarritua eta epe labur, ertain eta luzera so, kontuak-ematera, ikastera eta erabakiak hartzera bideratua.

13. irudia. Emaitzen arabera jarraipen-sistema bat eraiki eta mantentzeko pausoak

JARRAIPEN SISTEMA BAT ERAIKI

Emaizten esparrua: II. Aniztasuneko Planaren adierazleak

II. Planaren Emaizten Esparruaren barnean ekintza multzo bat jasotzen da, zer neurtu eta neurteta egiteko prozesuak nola ezarri identifikatzeko balio dutenak.

Ardatz nagusia nahi den aldaketari buruzko ebidentziak sortuko dituzten eta **II. Aniztasuneko Foru Planean ezarritako helburuetara begira zer-nolako ekarpena** egiten ari garen azalduko duten **adierazle** espezifikoen panel baten identifikazioan sostengatzen da. Helburu horri so, ekintza hauek garatu dira:

- II. Planaren esku-hartzearen logika ikusaraztea: II. Planaren estrategiaren sostengu den esku-hartze logikan oinarrituta (helburuak, esparruak, jardunak, tresnak eta ekintzak) neurtzeko helburu eta emaitzak identifikatu dira.
- II. Plana abian jartzearekin espero diren emaitzen zerrenda eta sailkapena: estrategiaren emaitza horiek lorpen mailaren arabera sailkatu dira (adibidez; berehalako emaitzak, tarteko emaitzak eta eraginak).
- Emaizten arabera, adierazle espezifikoak identifikatu eta, adierazle bakoitzeko, horiek neurtu eta neurtzen ari den hori zehazteko aukera ematen duten fitxak garatzea.

Emaizten esparru honetako asmoen artean II. Planak Gipuzkoako Foru Aldundiaren (2020-2023) Estrategiari ekarpena egiteko proposamena dago, eta II. Plana giza eskubideen eta garapen jasangarriko nazioarteko agendarekin lotzekoa.

Emaizten monitorizazioari buruzko aldizkako txostenak

II. Planaren **jarraipen-txostenak** modu jarraituan egingo ditu Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak, informazioa eskuragarri dagoen heinean jasoz. Urte bakoitzaren amaieran, Zuzendaritzak Urteko Txosten bat egingo du. Txosten hori gizarte zibileko elkarteei eta tokiko/udal erakundeei aurkeztuko zaie parte-hartze sare eta espazioetan.

Jarraipena egin eta lurraldeko eragileekin erkatzeko saioak

Halaber, prozesuko parte modura, **Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean jarraipena eta erkaketa egiteko saioen** antolaketa jasotzen da, **hura txertatzearekin zuzenean nahasita dauden eragileekin bestelako espazioak** antolatzearekin batera, esate baterako, Gipuzkoako Foru Aldundiko Departamentuen arteko Batzordea. Emaizten jarraipena egin eta horiek ebaluatzeko txostenak entzute, gogoeta eta baterako erantzukizuneko espazio hauetarako gogoetaren oinarri izango dira, II. Aniztasuneko Plana txertatzeari so.

Truke horiek erabakigarriak izango dira:

- II. Planaren aurrerapausoen inguruan modu aktibo, garden eta sistematikoan kontuak emateko, balizko zailtasunak edo interes bereziko zein gero eta interes handiagoko arloak agerian jartzeko;
- Zuzendaritzak jasotako informazioak izaera kuantitatibo edota kualitatiboko beste ekarpen batzuekin osatzeko, sexuaren arabera bereizitako datuekin;
- Ekintza jakin batzuetan egin beharreko balizko doikuntza edo egokitzapenak identifikatzeko;
- Hurrengo etapan beharrezkoak edo egokiak diren balizko ekintza berriak adierazteko, betiere, erabilgarri dauden baliabideek horretarako aukera ematen baldin badute;
- Monitorizazioari buruzko txostenetan adierazleen fitxak berrikusteko, balizko kontraesan, zailtasun tekniko edota ulermen aldetiko zailtasunak egokitze aldera.

Azken kanpo ebaluazioa

II. Planaren egikaritzearen amaieran, **kanpoko ebaluazio** bat arduratuko da II. Planean pertsonen eta talde gakoetako kideei buruz eskuratutako emaitzen (espero zirenak edo espero ez zirenak) inguruko informazioa emateaz, Gipuzkoako Foru Aldunditik zein gizarte zibiletik eta udal eremutik diseina daitezkeen etorkizuneko ekintzei begira gomendio praktiko eta erabilgarriak eskaintzeaz gain.

Ebaluazio horren xedea bikoitza izango da:

- Alde batetik, oro har, gizarte guztia eta, zehazki, komunitate praktikoari, II. Planean eskuratutako emaitzen inguruan kontu-eman eta informazioa eskaintzea;
- Beste alde batetik, nahasitako eragile ezberdinen (GFA, gizarte zibila, tokiko erakundeak) gaitasunak indartu eta konpromisoa bultzatzea. Baterako gogoetaren bidez trebetasunak irabaztea.

Oinarri horien gainean, ebaluazio-galderak modu parte-hartzaileak egingo dira egikaritzearen azken urtean. Galdera horiek II. Planeko jomuga, estrategia eta helburuei begirakoak izango dira, gauzatutako ekintzei buruzkoak izateaz gain. Horretarako, ebaluazioan kontuan izango dira II. Planaren sakonean dauden ebidentzia guztiak, emaitzak zein martxan jarri diren prozesuak ebaluatuz (adibidez, baliabideak, egitura instituzionala, lanerako tresna eta mekanismoak, aliantzak, ikuspuntua eta ekintza bideratzeko printzipioak, etab.), abiapuntu modura II. Plan honetarako diseinatutako esku-hartzearen logika baliatuz.

Balitzko ebaluazio-galderak1

Helburuak-inpaktua

Zein neurritan egin du II. Planak Gipuzkoan desberdintasunak murriztearen aldeko ekarpena?

Helburuak-eragileak

Zein neurritan bete dira II. Planaren finkatutako helburuak?

Zein neurritan lortu da II. Planaren xede ziren pertsona eta taldeetan eragitea?

II. Planeko zein ekintza zehatz eta prozesuak ahalbidetu dute espero ziren helburuak betetzea?

Zein izan dira, modu onuragarri zein kaltegarrian, helburuak lortzeko, eragina izan duten kanpoko faktoreak?

Helburuak-baliabideak

Finantza-kudeaketako prozedura arrazoizko aplikatu al dira?

Zein neurritan oinarritu da II. Planaren kudeaketa subsidiariorotasun-printzipioan?

Helburuak-prozesuak

Partaidetza

Gaikutza

Elkarrikeria instituzionala... erakunde kultura eta 'Planaren egokitzapena'

II. Planaren koherentzia

II. Planaren planteatutako helburuak bat al datoz lurraldeko beste esku-hartze batzuetan adierazitako jomugekin?

Horrela izanez gero, zenbaterainokoa izan da lurraldean ekintza ezberdinen artean erdietsitako osagarritasuna?

Aldaketen iraunkortasuna:

Gertatutako aldaketen artean, zein dira denboran irauteko aukera dutenak?

Zein izan dira gizarte zibileko edota tokiko/udal erakundeetako eragileek aldetik aniztasun arloan baitaratu edota indartutako gaitasunak?

Laguntzaren beste neurri osagarri batzuk

Emaitzen esparrua bizirik dagoen tresna bat da, denborarekin eta inguruabar aldakorrekin bere bilakaera izango duena II. Aniztasuneko Plana garatu eta txertatzen den bitartean. Lurraldeko eragileek premietan egon daitezkeen aldaketetara eta egikaritzean eragina izan dezaketen beste faktore batzuetara egokitu ahal izan behar da.

Gainera, emaitzen arabera onura izateko egokitzapen- eta ikaskuntza-prozesuak igaro behar dira ezinbestean, are gehiago monitorizazio- eta ebaluazio-prozesuak txertatzeari begira metodologia parte-hartzaile bati jarraitu nahi baldin bazaio, non erakunde ezberdinek esku hartuko duten maila ezberdinetan.

Hori dela eta, II. Planean laguntzeko zenbait neurri osagarri gauzatzea aurreikusten da, berau txertatzen den bitartean premia espezifikoak sortuz gero aktibatuko direnak, esate baterako, laguntza eskaintzeko foku-puntu bat ezartzea edota aniztasun arloko eragileekin emaitzei begirako kudeaketari buruzko prestakuntza eta elkartrukerako jardunaldiak antolatzea.

Eranskinak

1. Eranskina.

II. Aniztasuneko plana. Eskubide
Berdintasunaren Ekintza Plana

2. Eranskina.

Deliberazio Parte-hartzailerako Prozesuaren
Informazioa & Parte-hartze Matritzea

3. Eranskina.

Emaitzen esparrua

1. Eranskina.

II. Aniztasuneko Plana.

Eskubide Berdintasunaren Ekintza Plana

Laburpena

I. ERRONKA.

Nola bultzatu pertsonaren eta herritarren aktibazioa Aniztasunaren ikuspuntuan.

1. helburua

Herritarren aktibismoa eta ahalduntzea bultzatzea eskubide berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde, informazioa, espazioak eta gaitasunak sortuz.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
1.1. IE. Aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdiak ulertu eta horietan jarduteko gaitasun eta trebetasunak	1. "Aniztasunetik Eraikiz", Ikastetxeetara zuzendua 2. Irakasle eta ikasleei zuzendutako baliabide didaktikoak
1.2. IE. Sentsibilizazioa aniztasunaren ikuspuntutik	3. Aniztasun arloan diskriminazioa prebenitu eta sentsibilizazioa lantzeko kanpaina 4. Aniztasunaren Agenda Gipuzkoan
1.3. IE. Aniztasunaren arloko herritarren solasaldiak	5. Aniztasunerako herritarren eskolak 6. Aniztasun arloko topaketarako espazioak

II. ERRONKA.

Nola egin gizarte zibil antolatuaren eta udalerrien egiazko parte-hartze baterantz aniztasunaren ikuspuntuaren barnean.

2. helburua

Aniztasunaren eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) Gipuzkoan Aniztasuneko Plana / Aniztasunaren ikuspuntua garatzeko parte-hartze espazioak eraikitzen dituzte.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
2.1. IE. Berdinen artean esperientziak eta ikaskuntzak trukatzeko espazioak	7. Aniztasunaren Sarea Gipuzkoan 8. Elkarbizi – Aniztasunerako Udalerrien Sarea

3. helburua

Aniztasunaren arloko eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) diskriminaziorik ezarekin eta gizarte-ekintzarekin lotuta aniztasunaren ikuspuntua garatzeko tresna eta gaitasun gehiago eta hobeak dituzte.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
3.1. IE. Gipuzkoan aniztasunaren arloko gizarte-eragileentzako tresna eta baliabideak	9. Irabazi asmorik gabeko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia 10. Aniztasunaren ikuspuntuari buruzko prestakuntza/informazio saioak
3.2. IE. Aniztasunaren ikuspuntua baitaratzen duten tokiko/udal politiketara bideratutako laguntza	11. Tokiko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia 12. Lankidetzatza-proiektuak tokiko eremuan.
3.3. IE. Ezagutzaren kudeaketa	13. Dokuteka digitala 14. Ikerketak gai berrietan

III. ERRONKA.

Nola bultzatu instituzioen artikulazioa aniztasunaren esparruan

4. helburua

Informazio eta lankidetzarako mekanismoak garatzea Gipuzkoako Foru Aldundian eta beste instituzio batzuetan, aniztasunarekin lotutako gaien inguruan

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
4.1. IE. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean aniztasuna koordinatu eta artikulatzea	15. Aniztasunaren dekalogoak: politika publikoetan aniztasuna zeharkako egiteko modua 16. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barne koordinaziorako espazioak 17. Gipuzkoako Foru Aldundiko langileentzako gaitasun eta tresnak 18. Aniztasunaren zeharkakotasuna Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekintza giltzarrietan
4.2. IE. Gipuzkoa anitza: lurraldean lankidetzak gakoak bultzatzea	19. Azaleratzen ari diren gaiekiko arreta: lan arloko diskriminazioa 20. Aniztasunari buruzko solaserako beste espazio batzuetan parte hartzea
3.3. IE. Kontu-ematea	21. II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresnak

I. ERRONKA

Nola bultzatu pertsonaren eta herritarren aktibazioa Aniztasunaren ikuspuntuan

1. helburua.

Herritarren aktibismoa eta ahalduntzea bultzatzea eskubide berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde, informazio, espazioak eta gaitasunak sortuz.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
1.1. IE. Aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdiak ulertu eta horietan jarduteko gaitasun eta trebetasunak	1. “Aniztasunetik Eraikiz”, Ikastetxeetara zuzendua 2. Irakasle eta ikasleei zuzendutako baliabide didaktikoak
1.2. IE. Sentsibilizazioa aniztasunaren ikuspuntutik	3. Aniztasun arloan diskriminazioa prebenitu eta sentsibilizazioa lantzeko kanpaina 4. Aniztasunaren Agenda Gipuzkoan
1.3. IE. Aniztasunaren arloko herritarren solasaldiak	5. Aniztasunerako herritarren eskolak 6. Aniztasun arloko topaketarako espazioak

1.1.IE. Aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdiak ulertu eta horietan jarduteko gaitasun eta trebetasunak

1. EKINTZA "ANIZTASUNETIK ERAIKIZ", IKASTETXEETARA ZUZENDUA		
Zertarako?	Ikasleek beren ingurunean bizi den aniztasuna "ezagutu eta balioetsi" dezaten, diskriminazioaren eta gorroto-mezuen aurkako jarrerak bultzatuz, eta giza eskubideekin lerrokatutako gogoetak sortuz.	
Zer?	Proiektu pedagogiko bat da, 2021ean abiatu zena eta 7 ikastetxetan martxan dena. Proiektuak 3 urteko iraupena du eta "prozesu-ikuspegi" bat. (1. urtea- sentsibilizazioa; 2. urtea- errealitate espezifikoa ezagutzea; 3. urtea- Aniztasunaren aldeko ekintzen garapena ikasleen aldetik).	
Zertan datza?	Programa honek Gipuzkoan aniztasunaren ordezkari diren pertsona eta elkarteak eramaten ditu ikasgeletara. Haien esperientzia eta bizipenetatik abiatuz, ikasleekin solasean ariko dira eta sentitzen dutena eta beren errealitate ezberdinetan bizi izan dutena azalduko dute. Ikastetxeetan irakasleek gidatuko dituzten saiok. DBH-ko bigarren mailatik aurrera, urtero lan-ildo bat landuko da eta hainbat konpetentzia (esate baterako, aniztasuna eta enpatia lehendabiziko urtean, giza eskubideak eta parte-hartzea bigarren urtean, eta gorroto-mezuak eta sormena hirugarren urtean) garatzeko ariketak proposatuko dira. Azken fase horretan, aurreko urteetan landutakoa kontuan izanik, ikasleek komunikazio-kanpaina baterako edukiak garatuko dituzte.	
Nola?	Gipuzkoako Foru Aldundia ikastetxe eta gizarte zibileko elkarteekin koordinatuko da proiektu pedagogikoa garatzeko. Ekintza, hura txertatzeko hiru urteetan zehar burutuko da eta baita haren jarraipena egin ere. Saio horiek egiteko oinarrizko materiala prestatuko da. Ikasmateriala ikastetxe guztietarako berdina izango den arren, jarduerak ikastetxe edo udalerrri bakoitzaren ezaugarrietara egokitzeko ahalegina egingo da. Hedapena, jarraipena eta ebaluazioa	
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA Kolaboratzaileak: - Ikastetxeak - Aniztasunak ordezkatzeko pertsonak identifikatzen dituzten eta proiektuan aholkularitza ematen duten gizarte zibileko erakundeak - Tokiko/udal erakundeak	GFA-ren koordinazioa: - Komunikazio Zuzendaritza Nagusia - Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoa
Zenbat?	24.000€	
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: - EK. Parte hartzen duen ikastetxe kopurua - EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita - EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua - EK. Prestatutako material kopurua	Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 03. EM. Inpaktu kopurua (Gizarte-sareak/hedabideak/webgune-bisitak)

2. EKINTZA		IRAKASLE ETA IKASLEEI ZUZENDUTAKO BALIABIDE DIDAKTIKOAK	
Zertarako?	Irakasle zein ikasleentzat, heziketa formalaren esparruan, aniztasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko informazio-materialak eta baliabideak bildu, garatu eta hedatzeko.		
Zer?	Kontua aniztasunerako heziketara bideratutako materialak bildu eta horien erabilera sustatzea da, modu lankide batean, Eskura zentroarekin (giza eskubideei buruzko baliabide pedagogikoen zentroa) lankidetzan, erakunde parte-hartzaileekin pixkanaka identifikatuko diren ekintza ezberdinen bidez. Ekintza horien artean, seinalagarri modura, hauek planteatzen dira: - Gizarte zibileko elkarteek sortutako heziketa-proiektu edo material/baliabideei buruz eskuragarri dauden informazio eta baliabideak biltzea, esate baterako, aniztasun zein giza eskubideen errespetuarekin lotutako arloan garatutako heziketa-gidak eta tresna pedagogikoak. - Giza eskubide eta aniztasun arloko heziketan prestakuntzako material eta gidak sortu eta editatzea. - Irakasleei aniztasun, giza eskubide eta diskriminaziorik ezarekin lotuta bideratutako prestakuntza-eskaintza hedatzea. - Aniztasunetik Eraikiz proiektuaren barruan garatzen diren materialak hedatzea.		
Nola?	Baliabide erabilgarriak zein informazioarekin eta prestakuntzarekin lotuta bete beharreko premia ezberdinak identifikatuz (GFA, Eskura Zentroarekin batera, gai horretan aditua den erakunde gisa, eta Aniztasunaren Sarearen lankidetzarekin). Baliabideak bildu, hedatu eta tokiko/udal erakundetan eta heziketa-proiektutan erabiliz. Hedapena, jarraipena eta ebaluazioa		
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA eta Eskura - Giza Eskubideei buruzko baliabide pedagogikoen zentroa Kolaboratzaileak: Aniztasunaren Sarea/ Elkarrekin, Elkarbizi Sarea eta beren material eta esperientziak partekatu nahi dituzten lurraldeko tokiko erakundeak.	GFA-ren koordinazioa: - Komunikazio Zuzendaritza Nagusia - Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoa	
Zenbat?	40.500€		
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: - EK. Parte hartzen duen ikastetxe kopurua - EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita - EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua - EK. Prestatutako material kopurua	Emaitzen adierazleak: - EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat - EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan eza-gutza areagotzearen pertzepzioa - EM. Inpaktu kopurua (Gizarte-sareak/hedabideak/webgune-bisitak)	

1.2. IE. Sentsibilizazioa aniztasunaren ikuspuntutik

3. EKINTZA		ANIZTASUN ARLOAN DISKRIMINAZIOA PREBENITU ETA SENTSIBILIZAZIOA LANTZEKO KANPAINA
Zertarako?	Informazioa eta ezagutzak eta, oro har, herritarren artean Gipuzkoan dauden aniztasuna eta horietako errealitateak, eta giza eskubideen ikuspuntutik horiek jorratzeko modua hedatu eta komunikatzeko. Herritarren sentsibilizaziorako ekintza horrek bi helburu ditu: 1) Diskriminazio zuzena zein zeharkakoa ikusarazi eta prebenitzea, eta 2) errealitate anitzak ikusaraztea, pertsona askorengan inpaktua sorraraziz, gogoeta eta eztabaida moduan.	
Zer? Zertan datza?	1. Lurraldean ekintza estrategikoak garatzea diskriminazio zuzen eta zeharkakoa ikusarazi eta prebenitzeko xedez. Horretarako, diskriminazioaren aurka borrokatzeko, xenofobia prebenitzeko eta gizarte aniztasunaren eta berdintasunean oinarritutako gizarte baten inguruan sentsibilizazioa lantzea bultzatuko duten ekimenak babestuko dira. Ekintza horien artean hauek barneratu behar dira: - Diskriminazioa eta xenofobia prebenitzeko proiektu espezifikoak gizarte-sareetan eta aholkularitza espezifikoak. "ZAS! - Zurrumurruen aurkako sarea"- Sarea babesten jarraitzea, Gipuzkoan zurrumurruen aurkako kanpainak bultzatuz, tokiko erakundeak gaitu eta sentsibilizatzeko asmoz. Horretarako, konferentziak, prestakuntza, herri bakoitzak behar duen informazioa, zurrumurruen aurkako argudioak eta aholkularitza espezifikoak eman. - Gipuzkoako eskualdeetan Berdin Sarea bultzatzea, jatorriarekin, etniarekin edo kulturarekin lotutako arazoietan oinarritutako diskriminazioei aurre egiteko helburuarekin. Garatzen diren ekintzen artean daude: diskriminazioarekin lotutako egoeren inguruko aholkularitzak; diskriminazioaren biktimen arreta; diskriminaziozko jardute-eremuetan testing teknikaren bidezko ikerketa (etxebizitzak alokatzeko agentziak edo lan arloa); eta Gipuzkoako SOS Arrazakeriaren bulegoen sarearen bidez diskriminazioaren salaketak jaso eta horiei heltzea. 2. Aniztasunaren inguruan baterako komunikazio-kanpainak koordinatzea Urtero, eta modu lankide batean, baterako komunikazio-kanpaina batean jorratuko den gai bat identifikatuko da, Gipuzkoako lurraldearekin lotutako alderdi eta errealitate zehatzak jorratuko dituzten informazio-pilula edota ekintza osagarri batzuekin batera garatuko dena. Kanpaina guztietan aniztasunaren zeharkako ikuspuntua mantenduko da lehentasunezko ardatz gisa. Hauek dira jorra daitezkeen zenbait gai: Laneko diskriminazioa; Gorroto-delituak; Emakumea, euskara eta migrazioa; Ijitoen egoera Gipuzkoan; Pertsona desgaituen eskubideak; Eskubide berdintasuna eta diskriminaziorik eza Gipuzkoan: giza eskubideen ikuspuntua. Garatzeko balizko ekintzen artean honakoak identifikatzen dira (parte hartzen duten erakundeekin modu lankidean zehazteko): - Eskualde ezberdinetan gai bat aurkeztuko duen hizlari berarekin konferentzia-ibilbidea. - Aniztasun arloan edo diskriminazioaren aurkako borrokan urteroko sari edo aitopenenak. - Gaia erreferentzia diren pertsonen podcast edo elkarrizketa laburrak. - Hedabideekin aliantzak garatzeko ekintzak, esate baterako, "gosariak prentsarekin" edo sentsibilizaziorako jardunak sektore horrekin.	
Nola?	Diskriminazioaren prebentziora begirako ekintzen laguntza eta jarraipena eginez. Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean parte hartzen duten erakundeekin batera, urtero jorratuko diren gaiak eta ekintza osagarriak identifikatu eta xertatuz. Sentsibilizazio-kanpainetan laneko plana eratu eta gauzatuz. Hedapena, jarraipena eta ebaluazioa	
Nork?	Bultzatzaileak: - Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA - Aniztasunaren Sarea / Elkarbizi Sarea Kolaboratzaileak: - Parte hartzeko asmoa duten lurraldeko lekuko/ udal elkarte eta erakundeak - Hedabideak	GFA-ren koordinazioa: - Komunikazio Zuzendaritza Nagusia - Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoa
Zenbat?	74.000€	
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 05. EK. Egindako kanpaina kopurua 06. EK. Egindako jardunaldi kopurua 07. EK. Aniztasunaren agenda/kanpaina egun kopurua 08. EK. Jorratutako gaiak 03. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua	Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 03. EM. Inpaktu kopurua (Gizarte-sareak/ hedabideak/webgune-bisitak)

4. EKINTZA		ANIZTASUNAREN AGENDA GIPUZKOAN	
Zertarako?	Aniztasunarekin lotutako komunikazio-ekintzak koordinatu eta artikulatuz, aniztasun, giza eskubide eta diskriminaziorik ezari dagokionez data adierazgarriak nabarmenduz, eta egingo diren ekintzak ikusarazi nahiz urtean zehar ekintza ezberdinen arteko kohesioa sustatuz.		
Zer?	Aniztasunaren agenda modura ulertzen da komunikazio-ekintzak nazioarteko egutegian adierazitako daten arabera identifikatu eta egitea.		
Zertan datza?	Garrantzitsutzat jotzen da urte bakoitzean hautatu diren zeharkako gaiekin (adibidez, lan arloko diskriminazioa) lotuta dauden datak bilatzea, aniztasun ezberdinak batera ikusarazte aldera. Adibide gisa, gaur egun, tokiko/udal erakundeetan hainbat jarduera burutzen dira martxoaren 8aren (emakumearen eguna) eta martxoaren 21aren (arrazaren ondoriozko diskriminazioaren aurkako eguna) inguruan. Hona hemen kontuan har litezkeen beste zenbait data: maiatzaren 17a, homofobiaren aurkakoa; ekainaren 20a, pertsona errefuxiatuen eguna. Halaber, abenduaren 10a eta 18a aukera litezke, giza eskubideen eguna eta migratzailearen eguna, hurrenez hurren. Agenda eguneratu egingo da aldizka (urtero) eta urtealdi bakoitzean jardunaldiak lehenetsiko dira Aniztasun arloan sustapen eta sentsibilizazio kanpaina izeneko 3. ekintzan jorratutako gaien arabera.		
Nola?	Agenda urtero, tokiko/udal erakundeekin eta Elkarbizi Sarea eta Aniztasunaren Sarea osatzen duten elkarteekin batera, eratuz. Kontuan har daitezkeen nazioarteko egun asko daudenez, ezinbestekotzat jotzen da guztien artean urteko egutegi bat identifikatu eta lehenestea. Bertan nabarmentzeko datak zein ekimen interesgarriak islatuz (esate baterako, nazioarteko egunen inguruan, Giza eskubideen Konbentzioak sustatzearen inguruan, 2030 Agendaren bueltan, GJH helburuekin lotuta, etab.). Identifikatutako datetan elkarren artean egiteko ekintzak zehaztuz. Hedapena, jarraipena eta ebaluazioa		
Nork?	Bultzatzaileak: - Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA - Aniztasunaren Sarea / Elkarbizi Sarea Kolaboratzaileak: Agendaren diseinuan parte hartu nahi duten lurraldeko lekuko/udal elkarte eta erakundeak	GFA-ren koordinazioa: - Komunikazio Zuzendaritza Nagusia - Informazio eta hedapenerako gainerako zuzendaritza eta eremu/departamentu guztiak.	
Zenbat?	21.000€		
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 05. EK. Egindako kanpaina kopurua 06. EK. Egindako jardunaldi kopurua 07. EK. Aniztasunaren agenda/kanpaina egun kopurua 08. EK. Jorratutako gaiak 03. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua	Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 03. EM. Inpaktu kopurua (Gizarte-sareak/hedabideak/webgune-bisitak)	

1.3. IE. Aniztasunaren arloko herritarren solasaldiak

5. EKINTZA		ANIZTASUNERAKO HERRITARREN ESKOLAK	
Zertarako?		Herritarrek aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdi ezberdinetan inplikatu eta aktibatzeak asmoa duten ikaskuntza-espazioak sustatzeko.	
		Ekintza hau lehentasunezko taldeetara dago zuzendua eta kontzientziazio orokorra helburu duten komunikazio-kanpainen osagarri da. Herritarren aktibazioarako maila honetan, eskolak lehentasunezko taldeetako kide diren pertsonen ekintzarako tresna bat izateko daude pentsatuta.	
Zer?		Aniztasunerako herritarren eskolak herritarren truke, ezagutza edo kontzientziaziorako espaziotik harago zerbait izatea da asmoa; bertan, horrez gain, tresnak eman nahi dira, eta "aniztasunaren begiradatik" erreferentzia modura identifikatu daitezkeen pertsonen ekintza aktibatu edo bultzatu nahi da.	
Zertan datza?		Formatua: urtean jardunaldi bat edo bi antolatuz egin daiteke edota beste formatu berritzaileago batzuk izan ditzake, esate baterako: Topaketarako espazioak" bultzatzea, beste modu batean sentsibilizazio-jarduera batera bertaratuko ez liratekeen pertsonak elkartzeko aukera emango duten jarduerekin (adibidez, xaboiaren tailerrak jatorri ezberdineko emakumeekin). Gai jakin baten inguruko hitzaldiak, eskualde ugariaren ematekoak (adibidez, Miguel Pajares eta migrazio klimatikoak). Herritarren parte-hartze inklusiboa erakartzeko edo diskriminazio-egoerak bizi dituzten pertsonak entzuteko espazioak bultzatzeko formatu ezberdinak garatzea (espazio publikoen erabilera kasu). Besteak beste, dinamika garatzea "world kafe" formatuaren baitan. Publiko xedea: Herritarren eskolak herritar guztientzat daude irekita; dena den, ekintza hau, arrazoi ezberdinak direla medio, aktibatzeak ahalmen handia duten pertsonen dago zuzendua lehentasunez: besteak beste, gazteak, pertsona boluntarioak, erretiroa hartuta duten pertsonak, gizarte zibileko aniztasun/erakundeetako kide diren pertsonak, ahalguzti-erakundeak, aukera moderatuen publikoak. Komunikazio-kanpainak kontzientziazio orokorra dute helburu. Eskolekin, ordea, asmoa Gipuzkoan, aniztasunaren ikuspuntura begira, pertsonen ekin bultzatzea da eta, horrenbestez, herritarren gizarte-ekintza ahalguzti, aktibo eta lidergo izaerara babestea. Eta helburua herritarren ekinaren gizarte-oinarri hori areagotuz joatea denez, elkarleen arlokoak ez diren pertsonen parte-hartzea sustatu eta, normalean ordezkatuta egon ohi ez diren, baina potentzial handia duten populazio-profilak gaineratzeari arreta berezia eskainiko zaio. Gaiak: adierazteko asmoz, jorrazteko hainbat gai proposatzen dira, esate baterako, Covid-19 eta desberdintasuna, zurrumurruak, gorroto-delituak, migrazioa eta euskara, emakumeak eta zaintzak, bizitza duina (degaitasuna), mendekotasun-legea, enpresak eta Giza Eskubideak, bigarren belaunaldiak, besteak beste.	
Nola?		Herritarren eskolen formatuaren barnean urtean jarduera ugari antolatzea bultzatuz, adierazgarrien jotzen diren gaiekin bat etorritik eta formatu baten edo ugariaren baitan. Hedapena, jarraipena eta ebaluazioa	
Nork?		Bultzatzaileak: - Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA - Aniztasunaren Sarea / Elkarbizi Sarea Kolaboratzaileak: Parte hartzeko asmoa duten lurraldeko lekuko/udal elkarte eta erakundeak	GFA-ren koordinazioa: - Komunikazio Zuzendari Nagusia - Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoa
Zenbat?		18.000€	
Nola ebaluatzen dira emaitzak?		Ekintzaren adierazleak: 02. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita 03. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua 06. EK. Egingandako jardunaldi kopurua 08. EK. Jorrazteko gaiak	Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 03. EM. Inpaktu kopurua (Gizarte-sareak/hedabideak/webgune-bisitak)

6. EKINTZA

ANIZTASUN ARLOKO TOPAKETARAKO ESPAZIOAK

Zertarako?

Bestela elkartuko ez liratekeen pertsonak elkartzeko topaketarako espazioak sortzeko, eta lurraldean dauden aniztasunekin modu positiboan eraginez, ezagutzarik gabeko elkarbizitza hutsa ekidite aldera.

Ekintza horiek funtsezkotzat jotzen dira aniztasunaren ikuspuntu komunitarioa garatu eta gizatiarrago egiten gaituzten harremanak balioan jartzeko.

Zer?

Topaketarako espazioek "gertagarri ez diren topaketak" bultzatzea izango dute xedea, ekimen esperimentalak gauzatuz, pertsonen artean elkarrekintzak sortze aldera, lurraldean dauden aniztasunetan oinarrituta.

Zertan datza?

Formatua: saio bakarrean edo ugaritan garatu ahalko dira edo, are, espazio publikoetan gauzatu ahal izango dira, jardun hori "kalera" eramanez.

Garatu ahal izateko, ezinbestekoa da ekintzan gainean ezagutza zabala izatea, izan ere, bereganatutako ikaskuntzak orokortzeko eta solasaldirako espazio horiek errepikatzea ahalbidetzeko baliabideak sortzeko asmoz garatzen ari dira dagoeneko. Halaber, elkarrekin zein tokiko/udal erakundeetan lan egiten duten pertsonen zuzendutako prestakuntza espezializatua eskatzen dute.

Gaiak: topaketarako espazioen edukia lankidetzan taxutuko da. Jarraian, zenbait proposamen aurkezten dira, adierazgarri:

- Dagoeneko burutu diren eta egokitu eta errepika daitezkeen solasaldirako proiektuetako ikasbideak ateratzea (esate baterako, Gipuzkoako Foru Aldundiaren "encuentro im-possibles" gizarte-ekintza; Kataluniako "vincles per la diversitat" proiektua; SOS Arrazakeriaren "Nor da nor" proiektua; boxeo-eskola mistoak katoliko eta protestante artean Ipar Irlandan).

- Gizartearen eraldaketan aurrera egiteko xedez, egun komunitate, auzo eta herrietan dauden egoera gatazkatsuak jorratzen dituzten topaketarako espazioak bultzatzea, beti kontuan izanik azken horietan ezinbestekoa dela gatazkak kudeatzeari dagokion espezializazioa eta esperientzia aurreratua elkarren aurka irmo tematutako taldeen, antagonikoak diren taldeen edo muturreko taldeen artean.

- Egungo arazoak jorratzea (adibidez, Donostia-Irun korridorea), gizartearen eraldaketa kudeatzeari so pauso bat aurrera emate aldera.

- Lehengoratzeko justiziarekin lotutako ekintzak bultzatzea (EHuko Katedrarekin lankidetzan), SOS Arrazakeriaren "lehengoratzeko zirkuluak" izeneko ekimenetako esperientziekin batera.

Nola?

Topaketa horiek hautemandako premien arabera antolatuz.

Proiektuen deialdiak berrikusiz, "aniztasunaren aldeko topaketarako espazioak" egitearen lehentasun espezifiko bat gaineratu eta aniztasun arloko gatazkak kudeatzeari eta lurraldean dauden aniztasunetako kide diren pertsona eta taldeekin solasaldirako espazioak garatzeko moduari buruzko lantaldeen sustapen/antolaketa bultzatu asmoz.

Hedapena, jarraipena eta ebaluazioa

Nork?

Bultzatzaileak:

- Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA
- Aniztasunaren Sarea / Elkarbizi Sarea

Kolaboratzaileak:

Topaketarako espazioak garatu nahi dituzten lurraldeko lekuko/udal elkarte eta erakundeak.

GFA-ren koordinazioa:

- Komunikazio Zuzendaritza Nagusia
- Gizarte Politiken Zuzendaritza Nagusia

Zenbat?

10.000€

Nola ebaluatzen dira emaitzak?

Ekintzaren adierazleak:

- 02. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita
- 03. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua
- 06. EK. Egindako jardunaldi kopurua
- 08. EK. Jorratutako gaiak

Emaitzen adierazleak:

- 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat
- 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa
- 03. EM. Inpaktu kopurua (Gizarte-sareak/hedabideak/webgune-bisitak)

**Egokitasuna/
Intzidentzia
emakume eta
gizonen arteko
berdintasunean**

Erronka hau Gipuzkoako herritarrek eskubide berdintasun eta diskriminaziorik ezaren alde jarduteko informazio, espazio eta gaitasun gehiago izateko dago planteatua.

Informaziora bideratutako ekimenek zein herritarrak sentsibilizatu edo haien parte-hartzea bultzatzera bideratzen direnek kontuan izango dute emakume eta gizonen arteko desberdintasunari dagokionez dagoen eragina; arreta diskriminazio anitzeko egoeretan jarritz.

**Emakume
eta gizonen
berdintasunaren
alde proposatuko
neurriak**

- Koordinazioa Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoarekin.
- Ekintza ezberdinak koordinatzen dituzten lantaldeen osakeran gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna bultzatzea, eta baita horiek praktikara eramateko pertsonen artean (esate baterako, irakasle, hizlari edo prestatzaileen artean).
- Genero-arrakala ikasleen lanketarako balizko gai modura bultzatzea (1. ekintza).
- Aniztasunaren ikuspuntuaren zeharkakotasuna, emakume eta gizonen eskubide berdintasuna eta komunikazio, irudi eta ikus-entzunezko bitartekoetan lengoaia inklusiboa sartzeari barne.
- Burututako jardueren gaineko informazioa, sexuaren, adinaren eta aniztasunaren arabera aldaerekin banakatuta ematea; kualitatiboa nahiz kuantitatiboa, esparru ezberdinetan emakume eta gizonen arteko berdintasun eta diskriminaziorik ezarekin lotuta dagoen informazioa ezagutzeko aukera emango duena.
- Giza eskubideetan oinarritutako ikuspegian genero ikuspegia txertatzeari buruzko prestakuntza espezifikoak.

II. ERRONKA

Nola egin gizarte zibil antolatuaren eta udalerrien egiazko parte-hartze baterantz aniztasunaren ikuspuntuaren barnean

2. helburua.

Aniztasunaren eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) Gipuzkoan Aniztasunaren Plana /Aniztasunaren ikuspuntua garatzeko parte-hartze espazioak eraikitzen dituzte.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
2.1. IE. Berdinen artean esperientziak eta ikaskuntzak trukatzeko espazioak	7. Aniztasunaren Sarea Gipuzkoan 8. Elkarbizi - Aniztasunerako Udalerrien Sarea

2.1. IE. Berdinen artean esperientziak eta ikaskuntzak trukatzeko espazioak

7. EKINTZA		ANIZTASUNAREN SAREA GIPUZKOAN
Zertarako?	Gipuzkoan aniztasunaren alde lan egiten duten elkarten artean ezagutzarako espazio bat bultzatu eta garatzeko, sinergiak sortzea (berdinen arteko trukea) eta II. Aniztasuneko Plana bultzatzeko elkarren arteko erabakirako mekanismoetan oinarritutako ekintza jakin batzuen garapenerako espazio bat eskaintzea ahalbidetuko duena.	
Zer?	Gipuzkoako lurralderako Aniztasunaren Sare bat sortu eta garatzea bultzatzea, etengabeko entzute aktiboko espazio gisa, eta aniztasunaren esparruan lan egiten duten erakunde eta organismoen ordezkaritzarekin. Talde eragile batek eta hainbat lantaldek osatuko dute, aldiakako bilkurak egingo dituztenak. Bertan sartuko dira lurraldeko elkarte ezberdinak, Gipuzkoan II. Aniztasuneko Planaren ekintza koordinatu eta indartze aldera. Aldiako bilkurekin l.	
Zertan datza?	Gipuzkoako Foru Aldundiak bultzatutako kanpoko eta barneko parte-hartzerako espazioak informazio-fluxu jaria kor batek konektatuta egongo dira, eta Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza izango da koordinazioaz arduratuko dena. Garatzeko balizko ekintzen artean honakoak identifikatzen dira (laneko plana parte hartzen duten erakundeekin modu lankidean zehaztu ahal izango da): - Aniztasun ezberdinetan lan egiten duten elkarteek elkar ezagutzeko dinamika, saio eta jardunaldiak. Elkarren arteko ezagutza, ahalik eta baliabide gehien bideratu eta harremana eta gertutasuna sustatzeko (katarsirako eta partekatze denbora). - Aniztasuna bultzatu eta haren inguruan sentibilizatzeko kanpainen ekintzak koordinatzea, elkarte guztiek elkarpenak egin ahal izateko eta bertako partaide senti daitezen. - Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzarekin lankidetzan, II. Aniztasuneko Planeko ekintza jakin batzuk erkatu eta txertatzea. - Estrategiei buruzko eztabaidak egitea, hedabideekin aliantzak lortzeko xedez. - Gipuzkoan aniztasunaren egun bat jarri edota baterako data bat (edo ugari) finkatzea, elkarte guztien artean baterako ekintza bat burutzeko, elkar ezagutzeko ere baliagarri izan daitezkeenak. Horretarako, nazioartean dagoeneko aitortuta dagoen egun bat edo zenbait egun erabiltzeak ikusgaitasun gehiago eman dezake. - Sektoreak prestakuntzari dagokionez dituen premiei buruzko gogoeta egitea elkarrekin. - Gizarte-eragileentzat Aniztasunaren ikuspuntuaren gaineko gaikuntzak proposatzea. - Elkarten artean aliantzak bultzatzea, instituzioetan aldaketarako estrategiak sortzeko estrategiak batze aldera.	
Nola?	Aniztasunaren Sarea eta talde eragilea abian jarritz. Aniztasunaren Sarea dinamizatu eta urteko ekintza plana zehaztuz. Lehentasunezko ekintzak modu lankide batean burutuz. Aniztasunaren Sareak egindako ekintzak hedatu, jarraipena egin eta ebaluatuz.	
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA; gizarte zibileko erakundeak Sarearen talde sustatzaileko kide dira, beste organismo kolaboratzaileekin batera. Kolaboratzaileak: Gipuzkoan aniztasunaren alde lan egiten duten gizarte zibileko erakunde guztiak; horiez gain, Unesco Etxea; EHUko Giza Eskubideen eta Botere Publikoen Katedra; Biltzen Sarea; etab.	GFA-ren koordinazioa: - Komunikazio Zuzendaritza Nagusia - Partaidetzarako Zuzendaritza Nagusia
Zenbat?	25.000€	
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 09. EK. Aniztasunaren Sareko kide kopurua 06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 08. EK. Jorratutako gaiak	Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 04. EM. Sare ezberdinetan egindako baterako ekimen kopurua

8. EKINTZA		ELKARBIZI – ANIZTASUNERAKO UDALERRIEN SAREA	
Zertarako?	Gipuzkoan aniztasunaren alde lan egiten duten tokiko/udal erakundeen arteko lanerako espazio bat sendotzeko, nagusiki pertsona migratzaileen eskubideei buruz eta lurraldean dauden bestelako aniztasun batzuetarako sektore arteko begirada bat bultzatzeko. Udal erakundeekin elkar trukatu eta elkar elikatzeko harreman bat mantentzeko eta Aniztasunaren Plana bultzatzeko esperimentazio-espazio bat izateko.		
Zer?	Elkarbizi Sarea topaketarako espazio bat da, aldizka, udal teknikarien artean egiten diren bilkuren inguruan (hiru hiletik behin, gutxi gorabehera) egituratzen dena. Bilkura horietan informazioa elkar trukatu eta baterako interesekoak diren gai eta ekimenak partekatzen dituzte. II. Planaren esparruan, udal korporazioekin bilkurak izateko aukera zabaltzen da Aniztasunari buruz elkarren arteko ikuspuntu eta laneko proiektuak bultzatzeko, Gipuzkoako tokiko/udal erakunde askorekin. Elkarbizi Sareak bultzatuko dituen ekimenen artean, hauek nabarmendu behar dira: Urteko laneko agenda eta aldizkako bilkurak interesekoak diren gaien inguruan, Eragile ezberdinen artean (tokiko/udal erakundeak – elkartek) jardun onak trukatu eta prestakuntza gai gakoan inguruan, Tokiko/udal erakundeei aniztasunaren ikuspuntuari buruz bideratutako proiektuen deialdi bakoitzerako informazio-saioak, Aniztasunaren esparruan lan egiten duten Gipuzkoako erakundeen maparen eraketa eskubideen ikuspegitik, udal teknikariek gizarte zibila nola antolatuta dagoen zehaztasun gehiagoz jakiteko eta zein ekintza garatzen diren jakiteko. Adituak, erakundeak eta aniztasunak jorratzeko gara daitezkeen ekintzak jasoko dituen zerrenda baten eraketa. Baterako ekintzak burutzea berdintasun esparru/departamentuko eta Aniztasunarekin lotutako beste arlo batzuetako langileekin. Gizarte-eragileentzat Aniztasunaren ikuspuntuaren gaineko gaikuntzak proposatzea Tokiko/udal erakundeek ekimenak, planak, proiektuak, hitzaldiak, jarduerak edota sortutako protokoloak igo ahal izateko web-orrialdea; zerbait antolatzekeo garaian ideiak jasotzeko gordailu modura. Tokiko/udal erakundeen arteko lankidetzak proiektuen sustapena (ikus 12. ekintza).		
Nola?	Elkarbizi Sarea dinamizatu eta urteko ekintza plana zehaztuz. Lehentasunezko ekintzak modu lankide batean burutuz. Elkarbizi Sareak egindako ekintzak hedatu, jarraipena egin eta ebaluatuz.		
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA; Elkarbizi Sareko kide diren tokiko/udal erakundeak Kolaboratzaileak: Tokiko/udal erakundeekin koordinazioaren ekintzak garatzen dituzten gizarte zibileko elkarte eta erakundeak.	GFA-ren koordinazioa: - Gizarte Politiketako Zuzendaritza Nagusia - Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoa	
Zenbat?	18.000€		
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 10. EK. Elkarbizi Sarean ordezkaturako udalerrri kopurua 06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 08. EK. Jorratutako gaiak	Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM.. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 04. EM. Sare ezberdinetan egindako baterako ekimen kopurua	

3. helburua.

Aniztasunaren arloko eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) diskriminaziorik ezarekin eta gizarte-ekintzarekin lotuta aniztasunaren ikuspuntua garatzeko tresna eta gaitasun gehiago eta hobeak dituzte.

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
3.1. IE. Gipuzkoan aniztasunaren arloko gizarte-eragileentzako tresna eta baliabideak	9. Irabazi asmorik gabeko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia 10. Aniztasunaren ikuspuntuari buruzko prestakuntza/informazio saioak
3.2. IE. Aniztasunaren ikuspuntua baitaratzen duten tokiko/udal politiketara bideratutako laguntza	11. Tokiko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia 12. Lankidetzak-proiektuak tokiko eremuan.
3.3. IE. Ezagutzaren kudeaketa	13- Dokuteka digitala 14- Ikerketak gai berrietan

3.1. IE. Berdinen artean esperientziak eta ikaskuntzak trukatzeko espazioak

9. EKINTZA

IRABAZI ASMORIK GABEKO ERAKUNDEETARAKO PROIEKTUEN URTEROKO DEIALDIA

Zertarako?

Gipuzkoako lurraldean aniztasunekin lanean ari den kapital soziala babestu eta proiektuak giza eskubideen ikuspuntu batetik egiteko, lurraldean dauden aniztasunak jorratzeko xedez.

Helburua da erakunde bakoitzak, bakarka, burutzen dituen jarduerak batu eta aniztasuna kudeatzeko baterako ikuspuntu baterako lagungarri izatea, II. Aniztasuneko Planaren gerizpean.

Zer?

Proiektuetarako dirulaguntzen deialdia, II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasunaren esparruan, elkarrekin garatu edota gidatuta.

Zertan datza?

Deialdian finantzatzeko proiektu motak:

- Urteko proiektuak, urtero egiten diren jarduerak estaltzen dituztenak (adibidez, udalaren harrera-plana, zinema-zikloak, urteko topaketak, urteroko ikastaro edo prestakuntzak, etab.) edota estrukturaliki beren izaeragatik aniztasuna bultzatzen duten erakundeen jardueren urteko plana finantzatzeko proiektuak, Foru Planean lehentasun modura jasotako aniztasunei arreta eskainiz (adibidez, pertsona desgaituen, LGTBI+ edo etnia ijitoen pertsonen elkarrekin);

- Aniztasuna bultzatzeari dagokionez esperientzialak diren edota gizarteko erronka berrien ondorio diren proiektuak (adibidez, COVID-19 gaixotasunaren inpaktua).

Irizpideak/ Ezaugarriak

Deialdi horietan garatzeko balizko ekintzen artean, hurrengo gaiak lehenestea aintzatesten da:

- Sentsibilizazio eta sustapenaren kanpainaren eta Aniztasunaren Agendako urteko gaiak (2. eta 3. ekintza).

- Aniztasunaren ikuspuntuaren printzipioak modu zeharkako, errealista eta ekintzara begirako batean jasotzen dituzten proiektu finantzatuak;

- Aniztasunaren eta interseksionalitatearen zeharkakotasuna sustatzea lurraldean dauden aniztasunen artean

- Elkarrekin prestatzea eta Gipuzkoan dauden aniztasun ezberdinak lotzea

- Partzuergoak eta eragile ezberdinen arteko lankidetzak: Elkarrekin handien eta txikienen arteko lankidetzak lehenestea proiektuak diruz laguntzeko garaian.

- Erakunde/elkarrekin txikienen laguntzeko beste mekanismo batzuk. Bi erakunde edo gehiagoren arteko proiektuak, sendoen/esperientzia gehien dutenek erakunde txikiak lagun ditzaten.

- Herriarrek solasean aritzeko espazioak eta aniztasunerako topaketarako espazioak garatzea (ikus 5. eta 6. ekintzak).

Nola?

Proiektuen deialdiak berrikusiz, II. Aniztasuneko Planeko helburuetara bideratzeko

Informazio-saioak eta gogoetak eginez Aniztasunaren Sarean

Deialdia eta proiektuak txertatuz

Ekintzak hedatu eta justifikatuz.

Jarraipena eta ebaluazioa egiteko datuen bidez

Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA; Kolaboratzaileak: Proiektuen deialdi horietan proiektuak aurkeztu eta txertatzen dituzten gizarte zibileko erakundeak eta elkarteak.
Zenbat?	160.000€
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 11. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen deialdi kopurua 12. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen eskaera kopurua Emaitzen adierazleak: 05. EM. Elkarte eta udalerriei eskainitako laguntza maila: • 051. Elkarte/udalerrien finantzatutako proiektu kopurua • 052. Bi udalerrri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua • 053. Finantzazioaren aurrekontu osoa proiektuen bidez • 054. Aniztasunarekin lotuta jorratutako helburuak (% helburuaren arabera) • 055. Jorratutako aniztasunak (% aniztasun motaren arabera) • 056. Onuradun kopurua proiektuetan • 057. Gauzatutako jarduera mota (% tipologiaren arabera)

10. EKINTZA		ANIZTASUNAREN IKUSPUNTUARI BURUZKO PRESTAKUNTZA/INFORMAZIO SAIOAK	
Zertarako?	Gipuzkoan aniztasunekin lan egiten duten gizarte zibileko erakundeei informazioa eta prestakuntza emateko, aniztasunaren inguruan baterako ikuspuntu bat bultzatzen lagundu eta II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasunaren esparruan ekintzak garatzeko tresnak garatze aldera..		
Zer?	Urtero, Aniztasunaren Sarearen eta Elkarbizi Sarearen barruan, interesa duten erakundeei zuzenduta (tokiko/udal erakundeak), informazioa eta prestakuntza emateko saioak antolatuko dira. Saio horien helburua aipatu erakundeen gaitasunak indartzea izango da, Gipuzkoan aniztasunaren ikuspuntua sustatzeko xedez.		
Zertan datza?	Saio horietan jorratzeko balizko gaien artean hauek proposatzen dira: • Urteroko informazio-saioak, proiektuen deialdi ziklo bakoitzerako • Prestakuntza proiektuen eraketa/kudeaketan eta dirulaguntzetara aurkezteko gaitasun gutxiago duten elkarteak (txikiak) ahalduztzeko proiektuen sorrera. • Zailtasun edota gatazkan prebenitzeko tresnen garapena (esate baterako, zirkulu errestitutiboak, prebentzioaren ikuspegiaren baitan espazio eta tresnak uztartzen dituztenak). • Tokiko mailan zein nazioartean Giza Eskubideen defentsarako dauden tresnen komunikazioa; • Aniztasunarekin lotutako estrategien ezagutza, tokiko esparruan daudenetatik maila globalera jota, esate baterako, 2030 Agenda edo Etorbizuna Eraikiz, eta lurraldean dauden aniztasunarekin hori nola lotzen den jakitea. • Zeharkakotasuna lantzeko modua. Aniztasunak Udaleko eremu/sail ezberdinetan eragiten duenez, eremu ezberdinetako teknikarientzat topaguneak sortzea. • Sentsibilizazio-saioak: jardun onen aurkezpena. • Proiektuen berri eman eta emaitzak helarazteko Gida praktikoa eratzeko. • Baterako gogoetak egin eta jarraipena egitea (adibidez, proiektu berritzaileen eta jardun onen erakusketa barne, horiek ikusarazi eta eragilearen artean eragin biderkatzailea izateko). • Intzidentzia neurtzeko tresnak ematea, instituzio publikoen lengoai bera erabiltzeko, baina pertsonen errealitateetara eramanez. • Klase politikoari zuzendutako ekimenak. • Aniztasun guztiak ikusaraztea tokiko dinamika guztietan, horiek aintzatestea, normalizatzea. Jatorri ezberdineko erreferenteak, LGTBI erreferenteak, dibertsitate funtzionaleko erreferenteak, besteak beste.		
Nola?	Ekintza Aniztasunaren Sareko erakundeen artean garatuz. Urteroko prestakuntza eta informaziorako saioak identifikatu eta txertatuz II. Aniztasuneko Planeko beste ekintza batzuk egitea ahalbidetzera begira dauden tresnak garatuz (gidak, informazio-dokumentuak) Garatutako saioen hedapena, jarraipena eta ebaluazioa eginez		
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA/ Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean parte hartzen duten erakundeak Kolaboratzaileak: prestakuntzarekin lotutako gaiak planteatzen dituzten eta informazio-saioetan beren ezagutzak helaraziz parte hartzen duten hainbat elkarte.	GFA-ren koordinazioa: • Komunikazio Zuzendaritza Nagusia • Gizarte Politiken Zuzendaritza Nagusia • Estrategiako Zuzendaritza Nagusia	
Zenbat?	53.500€		
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 02. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita 03. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua 08. EK. Jorratutako gaiak	Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 07. EM. Giza Eskubideetako Zuzendaritzan jasotako kontsulta kopurua	

3.2. IE. Aniztasunaren ikuspuntua baitaratzen duten tokiko/udal politiketara bideratutako laguntza

11. EKINTZA TOKIKO ERAKUNDEETARAKO PROIEKTUEN DIRULAGUNTZEN URTEROKO DEIALDIA	
Zertarako?	Lurraldean aniztasunekin lan egiten ari diren Gipuzkoako tokiko/udal erakundeei laguntzeko, gehienbat pertsona migratzaileen eskubideekin lotutako gaietan, eta aniztasunarekin lotutako beste errealitate batzuk nola jorratu jakiteko.
Zer? Zertan datza?	Proiektuetarako dirulaguntzen deialdia, II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasunaren esparruan, tokiko/udal erakundeek garatu edota gidatuta. Udal proiektuak diruz laguntzeko urteroko deialdiarekin jarraitu eta berau indartzea, diruz lagundutako ekintza guztietan aniztasunaren ikuspuntuaren printzipioak barneratzeko modu zeharkako, errealista eta ekintzara begirako batean.
Nola?	Proiektuen deialdiak berrikusiz, II. Aniztasuneko Planeko helburuetara bideratzeko Informazio-saioak eta gogoetak eginez Elkarbizi Sarean Deialdia eta proiektuak txertatuz Ekintzak hedatu eta justifikatuz. Jarraipena eta ebaluazioa egiteko datuen bidez
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA; Elkarbizi Sareko kide diren tokiko/udal erakundeak Kolaboratzaileak: Gizarte zibileko elkarteekin koordinatuta, ekintzak garatzen dituzten tokiko/udal erakundeak.
Zenbat?	140.000€
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 11. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen deialdi kopurua 12. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen eskaera kopurua Emaitzen adierazleak: 05. EM. Elkarte eta udalerriei eskainitako laguntza maila: 051. Elkarte/udalerrien finantzatutako proiektu kopurua 052. Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua 053. Finantzazioaren aurrekontu osoa proiektuen bidez 054. Aniztasunarekin lotuta jorratutako helburuak (% helburuaren arabera) 055. Jorratutako aniztasunak (% aniztasun motaren arabera) 056. Onuradun kopurua proiektuetan 057. Gauzatutako jarduera mota (% tipologiaren arabera)

12. EKINTZA		LANKIDETZA-PROIEKTUAK TOKIKO EREMUAN.	
Zertarako?	Tokiko/udal erakundeek, elkarren artean, lurralde ezberdinetan gauzatzeko proiektuak garatzea eta aniztasunaren ikuspuntuaren inguruan baterako ikuspegi bat, lurralde bakoitzaren errealitatera egokitua, erakustea sustatzeko.		
Zer?	Lankidetza-proiektutzat hartzen dira honakoak: tokiko/udal erakunde ugariak, elkarren artean, planifikatutako eta Elkarbizi sarean adostutako ekintzak, tokiko esparruan baterako premiei eusteko.		
Zertan datza?	Formatu ohikoena herri ugarietan garatzen diren Proiektuak dira, baterako gai batekin eta herri bakoitzean bertako premietara egokituta garatuak. Lantzeko gaien artean (Elkarbizi Sarean zehaztu eta adosteko) hauek identifikatzen dira: • Lan arloko diskriminazioari buruzko proiektua hainbat herritan (ikus 20. ekintza). • Harrera Protokoloen inguruko jardun onen proiektua (biztanle berriak edota pertsona migratzaileak): tokiko/udal erakundeen arteko lanerako baterako esparrua eta ezagutzaren transferentzia. • Migrazioa eta Euskara Proiektua: hizkuntza-integrazioa ahalbidetzekoa: egoera espezifiko batzuetarako euskara jorratzea (esate baterako, emakume migratzaile zaintzaileen harrera eta laneko bilkurak); • Hizkuntza-integrazioa errazteko jardun on eta eztabaidarako espazioak, instituzio publikoak ere barne hartuz (tokiko/udal erakundeak eta Gipuzkoako Foru Aldundiko eta Eusko Jaurlaritzako eremu/departamentuak). Gai espezifikoaren inguruko proiektu lankidetza-proiektuez gain, Ekintza honetan formatu ezberdinak gara daitezke: • Emaitei begirako proiektuak justifikatzeko laguntza /laguntzarako asistentzia teknikoaren bilaketa • Esparru horretan teknikaririk ez duten tokiko/udal erakundeetara iristeko estrategia eta laguntzak. • Proiektuak udal eremu/sail ugariaren artean sustatzea (adibidez, berdintasuna, gizarte-politikak, etab.).		
Nola?	Elkarbizi Sarean interesgarriak diren lankidetza-proiektuak identifikatuz Proiektuak abian jarri eta txertatuz Parte hartzen duten tokiko/udal erakundeen eta gizarte zibileko elkarleen artean koordinaziorako bilkurak eginez. Lankidetza-proiektuen hedapena, jarraipena eta ebaluazioa eginez		
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA; Elkarbizi Sareko kide diren tokiko/udal erakundeak; Kolaboratzaileak: baterako proiektu horiek txertatzen dituzten tokiko/udal erakundeak	GFA-ren koordinazioa: • Gizarte Politiketako Zuzendaritza Nagusia • Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoa • Hizkuntza Berdintasuna	
Zenbat?	20.000€		
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 13. EK. Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua 8. EK. Jorratutako gaiak	Emaitzen adierazleak: 05. EM. Elkarrekin udalerriei eskainitako laguntza maila: 051. Elkarrekin/udalerrien finantzatutako proiektu kopurua 052. Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua 053. Finantzazioaren aurrekontu osoa proiektuen bidez 054. Aniztasunarekin lotuta jorratutako helburuak (% helburuaren arabera) 055. Jorratutako aniztasunak (% aniztasun motaren arabera) 056. Onuradun kopurua proiektuetan 057. Gauzatutako jarduera mota (% tipologiaaren arabera)	

3.3. IE. Ezagutzaren kudeaketa

13. EKINTZA	DOKUTEKA DIGITALA
Zertarako?	Tokiko/udal erakundeek eta elkarteek Gipuzkoan aniztasunaren gainean lan egiteko tresnak aurkitzeko espazio digital bat izan dezaten (argitalpenak eta gordailuetarako estekak), beren ekintzak ikusarazteko eta Aniztasun arloan dagoen informaziorako irisgarritasuna izateko.
Zer?	Ikerketak, proiektuak, artikulak eta Aniztasunarekin, diskriminaziorik ezarekin eta Giza Eskubideekin zerikusia duten bestelako dokumentu interesgarriak jasoko dituen gordailu bat izango da.
Zertan datza?	Abiapuntua aurretiaz dauden gordailu eta datu-baseak identifikatzea da, berriak sortzen hasi aurretik, eta eskuragarri dagoen informazioaren oinarri modura gaur egun Aniztasuna, Eskubide berdintasuna eta "Dokuteka digitala" espazioa izeneko Gipuzkoako Foru Aldundiaren web-orrialdean dagoena hartzea. Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean premiak eta aurretiaz dauden tresna interesgarriak aztertuko dira. Hastapen modura, intereseko eremu hauek identifikatzean dira: • Aniztasun arloko ikerketa, analisi, azterlan / baliabideen mapen gordailua (aurretiaz daudenak, sortu edo eguneratzea), burututako ikerketak barne. • "Aniztasun barneko baliabideen kaxa" udal teknikariei zuzendua: lurraldean gara daitezkeen balizko jarduera eta proiektuak partekatzeko aukera emango duena. • Gipuzkoako Foru Aldundiak finantzatutako proiektuen fitxa • Aniztasunarekin lotutako jardunaldien deialdien inguruko informazioa
Nola?	Gipuzkoako Foru Aldundiak eskuragarri dagoen informazioaren eta erabilgarri dauden baliabideen diagnosia bultzatuko du (Eskurarekin, Giza Eskubideei buruzko Baliabide Pedagogikoen Zentroarekin koordinazioan). Elkarbizi Sarearekin eta Aniztasunaren Sarearekin koordinazioan, informazioa antolatuko da eta dokuteka elikatze laneko plana finkatuko da.
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA Kolaboratzaileak: • Eskura - Giza Eskubideei buruzko Baliabide Pedagogikoen Zentroa • Elkarbizi Sarea eta Aniztasunaren Sarea GFA-ren koordinazioa: Aurretiaz dauden baliabideekin Dokutekan ekarpena egin nahi duten eremu/departamentu guztiak
Zenbat?	6.600€
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 15. EK. Dokuteka digitalean eskuragarri dagoen dokumentu kopurua Emaitzen adierazleak: 06. EM. Dokuteka webgunera egindako bisita kopurua 07. EM. Giza Eskubideetako Zuzendaritzan jasotako kontsulta kopurua

14. EKINTZA	AZTERLANAK ETA IKERKETAK GAI BERRIETAN
Zertarako?	Aniztasunarekin lotutako alderdi zehatzen gainean informazio, analisi eta ebidentzia gehiago izateko, errealtatea ulertu, erabakiak hartu eta hautemandako premiei erantzuteko ekimenak diseinatze aldera.
Zer? Zertan datza?	Azterlan edota ikerketak egiteak aniztasunaren paradigman sakontzeko aukera emango du, helburu askorekin: esparru honetan aldatzen ari diren erronka berriak gaineratzea (adibidez, Covid osteko testuinguruan), datuak erkatzea (esate baterako, jatorria, sexua, DSBE errenta, langabezia, hezkuntzarako sarbidea, etab.), edo aurretiaz ikertutako gaietan aniztasunaren zeharkako ikuspuntua eta tokiko ikuspegia gaineratzea (esate baterako, zaintzan eta berdintasun arloan). Analisi eta ikerketarako gaiak modu lankide batean zehaztuko dira (Elkarbizi Sarea eta Aniztasunaren Sarea) eta II. Plana egikaritzen den denbora osoan zehar jorratu ahalko dira, adosten den laneko agendaren arabera, eta aurrera begira informazioari dagokionez sor daitezkeen premiekin bat etorritik. Hona hemen hastapeneko zenbait proposamen: • Aniztasunaren Barometroa egitea Gipuzkoan. • Gipuzkoako tokiko/udal erakunde txikietan LGTBI pertsonen bizi duten errealtateari buruzko ikerketa (landa-guneetan). • Arrakala digitala: arrakala digitala murrizteko premiak eta konpetentzia mailak. • Giza Eskubideak eta enpresa: aniztasun-planak. • LGTBI+ kolektiboaren Memoria Historikoa • Txirotasun/txirotasun energetikoaren inguruko ikerketak, politiken arteko koherentziaren irizpidea kontuan izanik.
Nola?	Gipuzkoako Foru Aldundiak ekintza hori bultzatuko du. Ikerketa-lana modu koordinatuan burutuko da Aniztasunaren inguruko azterlan eta ikerketak egiten dituzten erakundeekin, besteak beste, EHU (Eskubideen Katedra), Ikuspegi edota Delegaritzak (Hezkuntza).
Nork?	Bultzatzaileak: • Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA • Gai espezifikoaren inguruan ikerketak garatzen dituzten erakundeak Kolaboratzaileak: • Eskura - Giza Eskubideei buruzko Baliabide Pedagogikoen Zentroa • Elkarbizi Sarea eta Aniztasunaren Sarea GFA-ren koordinazioa: Ikergaiekin lotuta egon daitezkeen Eremu/departamentu guztiak
Zenbat?	60.000€
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 14. EK. Babestutako ikerketa kopurua 8. EK. Jorratutako gaiak Emaitzen adierazleak: 01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat

**Egokitasuna/
Intzidentzia
emakume eta
gizonen arteko
berdintasunean**

Erronka honen baitan, II. Planak gizarte zibilaren eta tokiko/udal erakundearen egiazko parte-hartze bat bultzatu eta sustatu nahi du, aniztasunaren ikuspuntua bultzatu eta praktikan ipintzeko, horien ekintzen bidez edo lurraldetik koordinatu daitezkeen ekintzen bidez. Horretarako, berdinen arteko truke eta eztabaidarako mekanismoak bultzatzea (lankidetzazko gobernantza) aurreikusten da, eta baita parte hartzen duten erakunde guztien eskura ikuspuntu hori txertatzea ahalbidetzeko baliabide eta tresnak jartzea ere.

Tokiko/udal elkarte eta erakundeetarako parte-hartze espazioak eraikitzea bideratutako ekimenetan emakume eta gizonen arteko desberdintasunean arreta jartzeko premia gaineratzea ziurtatuko da, diskriminazio anitz modura sor daitezkeen egoera modura. Modu berean, garatu eta eragile horien eskura jartzen diren tresna guztietan kontuan izango da emakume eta gizonen arteko berdintasuna bultzatzea eta gaian adituak diren elkarteen eta berdintasun arloko udal politiken arduradunak diren pertsonen arteko trukea eta ikaskuntza sustatuko da.

**Emakume
eta gizonen
berdintasunaren
alde proposatuko
neurriak**

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoarekin eta tokiko/udal erakundeetako berdintasun eremu eta sailekin koordinazioa, bereziki 12. ekintza gauzatu ahal izateko (Lankidetzako proiektuak tokiko esparruan).

Gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna bultzatzea koordinazio/dinamizazioan eta sare ezberdinak koordinatzen dituzten lantaldeen osaeran (Aniztasunaren Sarea eta Elkarbizi Sarea).

Tokiko elkarte eta erakundearen proiektuen deialdietan, hautaketa-irizpide modura, planteatutako ekintza eta metodologiak, aniztasunaren ikuspuntua eta generoaren ikuspuntua jorratzeko modua barneratzen dira.

Testuinguruaren eta hautemandako premiendiagnosis bultzatzearen tokiko elkarte eta erakundeetara bideratutako dirulaguntzen deialdietan, gizon eta emakumeen arteko berdintasunari eta aniztasunaren ikuspuntuaren zati gisa jorratzeko balizko diskriminazioari buruzko analisia barne.

Aniztasunaren ikuspuntuaren zeharkakotasuna, emakume eta gizonen eskubide berdintasuna eta komunikazio, irudi eta ikus-entzunezko bitartekoetan lengoia inklusiboa sartzeko barne.

Burututako jardueren gaineko informazioa, sexuaren, adinaren eta aniztasunaren araberako aldaerekin banakatuta ematea; kualitatiboa nahiz kuantitatiboa, esparru ezberdinetan emakume eta gizonen arteko berdintasun eta diskriminaziorik ezarekin lotuta dagoen informazioa ezagutzeko aukera emango duena.

III. ERRONKA.

Nola bultzatu instituzioen artikulazioa aniztasunaren esparruan

4. helburua.

Informazio eta lankidetzarako mekanismoak garatzea Gipuzkoako Foru Aldundian eta beste instituzio batzuetan, aniztasunarekin lotutako gaien inguruan

ILDO ESTRATEGIKOAK	EKINTZAK
4.1. IE. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean aniztasuna koordinatu eta artikulatzea	15. Aniztasunaren dekalogo: politika publikoetan aniztasuna zeharkako egiteko modua 16. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barne koordinaziorako espazioak 17. Gipuzkoako Foru Aldundiko langileentzako gaitasun eta tresnak 18. Aniztasunaren zeharkakotasuna Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekintza giltzarrietan
4.2. IE. Gipuzkoa anitza: lurraldean lankidetzak gakoak bultzatzea	19. Azaleratzen ari diren gaiekiko arreta: lan arloko diskriminazioa 20. Aniztasunari buruzko solaserako beste espazio batzuetan parte hartzea
3.3. IE. Kontu-ematea	21. II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresnak

4.1. IE. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean aniztasuna koordinatu eta artikulatzea

15. EKINTZA		ANIZTASUNAREN DEKALOGOA: POLITIKA PUBLIKOETAN ANIZTASUNA ZEHARKAKO EGITEKO MODUA
Zertarako?	Aniztasunaren arloan Gipuzkoako Foru Aldundiko eremu/departamentu guztietarako irisgarria eta operazionala izango den ulermenerako eta lanerako baterako esparru bat eskaintzeko. Horrela, politika publikoak hobetzen lagunduko da, diskriminaziorik ezaren eta giza eskubideen ikuspuntu batekin.	
Zer?	Lehendabiziko pauso modura, Gipuzkoako Foru Aldundiko eremu eta departamentu ezberdinetan garatzen diren ekimenen mapa eta analisi bat (proiektuak, hitzarmenak, etab.) egitean datza, Gipuzkoako Foru Aldundiko eremu ezberdinetatik aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako alderdiak jorratzeko moduari buruzko informazioa jasotze aldera.	
Zertan datza?	Aldi berean, aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotuta eremu eta departamentu ezberdinetan topatu diren balizko zailtasun edo erronkak jasoko dira, premia partikularrekin batera (informazioarekin, baliabideekin edo tresnarekin zerikusia dutenak). Behin analisia eginda, Aniztasunaren ikuspuntua Gipuzkoako Foru Aldundiko politika publikoetan bermatzeko moduari dagokionez, modu erraz eta argian, orientagarri izango diren printzipio metodologiko eta operatiboan jasoko dituen dokumentu bat taxutuko da. Dekalogoaren asmoa Giza Eskubideen ikuspegia Gipuzkoako Foru Aldundiko eremu bakoitzaren eginkizunean sartzeta da, eremu bakoitzak tresnak izan ditzan eta aniztasunaren ikuspuntua zeharkako egiteko moduaren gaineko ardura har dezan.	
Nola?	Gipuzkoako Foru Aldundiko eremu ezberdinetan aniztasunarekin eta diskriminaziorik ezarekin lotutako ekimenen mapak eta analisiak eginez Erronka eta premiak identifikatuz Aniztasunaren Dekalogo baten zirriborroa eginez, Elkarbizi Sarearekin, Aniztasunaren Sarearekin eta Gipuzkoako Giza Eskubideen eta Aniztasunaren Kontseiluarekin eztabaidatzeko, eta eztabaidarako bestelako espazio zenbait sortzeko. Garatutako ekintzen hedapena, jarraipena eta ebaluazioa eginez	
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA; Estrategiako Zuzendaritza Nagusia/ GFA Kolaboratzaileak: Aniztasunaren Sarea, Elkarbizi Sarea, Gipuzkoako Giza Eskubideen eta Aniztasunaren Kontseilua GFA-ren koordinazioa: Gipuzkoako Foru Aldundiko zuzendaritza eta eremu/departamentu guztiak	
Zenbat?	18.000€	
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 16. EK. Argitaratutako Aniztasunaren Dekalogo Emaitzen adierazleak: 06. EM. Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua 07. EM. Bieremu/departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua	

16. EKINTZA		GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN BARNE KOORDINAZIORAKO ESPAZIOAK
Zertarako?	Gipuzkoako Foru Aldundiari politika publikoetan aniztasunaren ikuspuntua zeharkako egiteari begira aholkuak emateko. Halaber, Gipuzkoako Foru Aldundiaren barnean aniztasunarekin eta giza eskubideen ikuspuntuarekin lotutako alderdien gainean trukea ahalbidetu eta sustatzeko, hala gogoetarekin (balizko ekintzak planifikatu edo identifikatzeko epean), nola ekintzaren bidez (ekimen osagarri edo jardun on gisa).	
Zer? Zertan datza?	Idea eta proposamenen trukea sustatzea beste ekimen batzuetan eta Gipuzkoako Foru Aldundian aurretiaz dauden barne koordinaziorako beste espazio batzuetan, nagusiki hauen bidez: - Departamentuen arteko Batzordea, aniztasunarekin lotutako informazioa trukatzeari eta intereseko ekimenen hedapenari ekarpena eginez. - Ad-hoc harremanak eremu/departamentu ezberdinekin, elkarren artean, bat-egite bideak eta plangintza-fasean dauden elkarrekin egiteko balizko ekintzak aztertze.	
Nola?	Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak Gipuzkoako Foru Aldundiaren barne koordinaziorako espazioetan parte hartuz, aniztasunaren ikuspuntuarekin zerikusia duten gaiekin. Garatutako ekintzen hedapena, jarraipena eta ebaluazioa eginez	
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza Kolaboratzaileak: - Gipuzkoako Foru Aldundiko beste departamentu batzuk - Gipuzkoan aniztasunaren esparruan lan egiten duten lurralde maila ezberdineko erakundeak GFA-ren koordinazioa: Gipuzkoako Foru Aldundiko zuzendaritza eta eremu/departamentu guztiak	
Zenbat?	Ez dakar kanpo kosturik	
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua Emaitzen adierazleak: 06. EM. Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua 07. EM. Bieremu/departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua	

Zertarako?

Gipuzkoako Foru Aldundiko langileek Aldundiko foru politikak planifikatu eta egikaritzean diskriminaziorik ezaren eta giza eskubideen ikuspuntua bermatzeko beharrezkoak diren ezagutzak eta tresnak izan ditzaten.

Zer?**Zertan datza?**

15. ekintzan aurreikusten den ekimenen inguruko mapak eta horien analisiak baliatuz, Gipuzkoako Foru Aldundiko eremu eta departamentu ezberdinek aniztasun, diskriminaziorik eza eta giza eskubideen arloetan adierazi dituzten informazio, prestakuntza eta tresna aldetiko premiak identifikatuko dira.

Informazio hori oinarritzat hartuz, prestakuntza arloko ibilbide/pakete bat diseinatuko da, langileek identifikatutako premiei erantzuteko asmoz.

Material hori oinarritzat baliatuko da hainbat elementu (esate baterako, kontzeptu, jardun eta baliabideen gida bat, online prestakuntza labor batekin batera) izan ahalko dituen prestakuntza-ekintza bat abiarazteko.

Prestakuntzako lehendabiziko ekimen gisa proposatzen da, Gipuzkoako Foru Aldundiko berezko langileak gorroto-delitu eta gorabeherekin lotutako arloan prestatzea.

Nola?

Aniztasun, diskriminaziorik eza eta giza eskubideekin lotutako gaietan informazio, prestakuntza eta tresna aldetik dauden premiak identifikatuz.

Aniztasun, diskriminaziorik eza eta giza eskubide arloan prestakuntza-ekintzak diseinatuz (adibidez, gorroto-delitu eta gorabeherei buruzko prestakuntza).

Nork?**Bultzatzaileak:**

Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA

Kolaboratzaileak:

Esparru akademikoko erakundeak eta prestakuntzan eta gaikuntzan adituak diren gizarte zibileko erakundeak.

GFA-ren koordinazioa:

Gipuzkoako Foru Aldundiko zuzendaritza eta eremu/departamentu guztiak

Zenbat?

29.250€

Nola ebaluatzen dira emaitzak?**Ekintzaren adierazleak:**

06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua

04. EK. Prestatutako material kopurua

02. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita

Emaitzen adierazleak:

06. EM. Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua

07. EM. Bieremu/departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua

18. EKINTZA ANIZTASUNAREN ZEHARKAKOTASUNA GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIAREN EKINTZA GILTZARRIETAN	
Zertarako?	Elkarren arteko aberastasuna eta Gipuzkoako Foru Aldundiak gauzatzen dituen ekimen ezberdinetan diskriminaziorik ezaren eta giza eskubideen ikuspuntua zeharkako egiteko moduari buruzko eztabaida bultzatzeko.
Zer? Zertan datza?	Gipuzkoako Foru Aldundiko eremu/departamentu ezberdinen artean, bereziki, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzarekin osagarri direnak (adibidez, Berdintasuna, Kultura, Kooperazioa, Gazteria eta Kirola, etab.), II. Aniztasuneko Plana txertatzen den urte ezberdinetan zehar baterako ekintzak bultzatzean da. Bultza daitezkeen baterako ekimenen adibideak: • Ondarearen Europako Jardunaldiak 2021: Ondare Irisgarri eta Inklusiboa • Migrazioa eta Euskara • Bizikidetzarekin lotutako gatazken kudeaketa, zeharkakotasunez lantzeko gai modura • Kirola eta Sexu aniztasuna.
Nola?	Departamentuen arteko koordinazioa bultzatuz eta baterako ekintzak txertatuz. Ekintza hori, 15. ekintzan aurreikusitako hasierako maparekin osatuko dena, baliagarri izango da balizko lankidetzaren eremuei buruzko informazio-iturri gisa. Garatutako ekintzen hedapena, jarraipena eta ebaluazioa eginez
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA GFA-ren koordinazioa: Gipuzkoako Foru Aldundiko zuzendaritza eta eremu/departamentu guztiak
Zenbat?	6.000€
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 02. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita Emaitzen adierazleak: 06. EM. Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua 07. EM. Bieremu/departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua

4.2. IE. Gipuzkoa anitza: lurraldean lankidetzak gakoak bultzatzea

19. EKINTZA		AZALERATZEN ARI DIREN GAIEKIKO ARRETA: LAN ARLOKO DISKRIMINAZIOA	
Zertarako?	Esparru berrietan diskriminaziorik ezari buruzko ekimenen topaketa, gogoeta eta garapena sustatzeko, esate baterako, lan esparruan, gizarte-eragile esanguratsuak barne hartuz, besteak beste, enpresak, sindikatuak, unibertsitateak, elkarteak eta instituzioak.		
Zer?	Ekintza honen bidez Gipuzkoan, Aniztasunaren arloan azaleratzen diren gaietan eta baterako interesekoak diren gaietan, gizarte-eragileen baterako gogoeta bultzatuko da. Ekintza hau interes handiko gai batekin abiatzen da: diskriminazioa lan esparruan.		
Zertan datza?	Horretarako, gai horretan sakonduko da enpresa eta lan munduan (sindikatuak eta enpresak) interes bereziko alderdiei buruzko topaketa eta eztabaida sustatuko duten sentsibilizaziorako ekimenak gauzatuz. Honakoak proposatzen dira balizko lanerako gai modura: • Zer dira eta zertarako balio dute aniztasun alorrean ziurtagiriei buruzko ekimenek enpresaren esparruan. • Diskriminazioa lan esparruan, giltzarri diren sektoreen hitzarmen kolektiboetan bereziki erreparatuz (zaintza eta eraikuntza besteak beste). • Tokiko administrazioetan hautaketa-prozesuak gidatzeko gizarte arloko klausulak gaineratzearekin lotutako esperientziak. • Lana eta enpresak Aniztasun ezberdinen, aukera-berdintasunaren edota eskubideen inguruan sentsibilizazioa lantzea. Baterako gogoeta bultzatzeaz gain, Zuzendaritzatik eragile berriekin aniztasuna enpresaren esparruan sustatzearekin lotutako ekintza pilotu/esperimentalak abian jartzea bultzatuko da.		
Nola?	Ekintza hori diseinatzeko eztabaidarako espazioak sortuz eta aurretik bilkurak eginez. Ekintza hori elkarrizketarako espazioetan koordinatuko da, Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean, kasu (7. eta 8. ekintzak). Lehentasunezko modura identifikatutako ekintzak txertatuz. Garatutako ekintzen hedapena, jarraipena eta ebaluazioa eginez		
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA Kolaboratzaileak: • Enplegua eta diskriminaziorik eza bultzatzearekin lotutako gaietan lan egiten duten lurraldeko elkarteak. • Eztabaida Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean, eta bestelako ekimen batzuk Gipuzkoan, esate baterako, Eusko Jaurlaritzaren Biltzen Sarea. • Lurraldeko maila ezberdinetan (Eusko Jaurlaritza, maila nazionala eta bestelakoak) aniztasunaren alde lanean ari diren instituzio publikoak.	GFA-ren koordinazioa: • Ekonomia Sustapeneko, Turismoko eta Landa Ingurune Departamentua • Gizarte Politiketako Departamentua	
Zenbat?	18.000€		
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 04. EK. Prestatutako material kopurua 02. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita	Emaitzen adierazleak: 06. EM. Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua 07. EM. Bi eremu/departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua	

20. EKINTZA		ANIZTASUNARI BURUZKO SOLASERAKO BESTE ESPAZIO BATZUETAN PARTE HARTZEA
Zertarako?	Aniztasunari eta eskubide berdintasunari buruzko gaietan instituzioen arteko artikulazioa bultzatzeko, topaketarako espazioak eta lurraldeko maila ezberdinetan instituzio publikoen arteko elkarriketa sustatu eta sendotuz. Gipuzkoa, Euskadi eta beste batzuk.	
Zer?	Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritzak trukerako espazio instituzionaletan (mahaiak, kontseiluak edo aniztasunarekin, diskriminaziorik ezarekin eta giza eskubideekin lotuta dauden beste foro instituzional batzuetan) parte-hartze aktibo bat izan dezala bermatzean datza. Era berean, Gipuzkoan, beste lurralde maila batzuetan, aniztasunaren alde lanean ari diren beste instituzio batzuekin harremana artikulatzea bilatzen du, esate baterako, Eusko Jaurlaritzarekin erakunde horren Udaberri 2024 - Bizikidetza, Giza Eskubide eta Aniztasunaren Planaren bidez.	
Zertan datza?	Besteak beste, eztabaidarako espazio hauek identifikatzen dira Gipuzkoan eta Euskadin: • Migrazioa: Ados Batzordea, errefuxiatuen mahaia. • Euskadiko Giza Eskubideen Aholku Batzordea • Giza Eskubideak-LGTBI+ Kolektiboaren Koordinazio Mahaia zaharren egoitzetan.	
Nola?	Gipuzkoan, Euskadin eta beste lurralde maila batzuetan elkarriketarako espazioak identifikatuz. Espazio horietan eztabaidarako gaiak eta informazioa helaraziz Ekintza hori Aniztasunaren Saretik eta Elkarbizi Saretik bidera daitezkeen eztabaida, ideia eta ekarpenekin koordinatuko da. Garatutako ekintzen hedapena, jarraipena eta ebaluazioa eginez	
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA Kolaboratzaileak: • Lurraldeko lekuko/udal elkarte eta erakundeak • Lurraldeko maila ezberdinetan (Eusko Jaurlaritza, maila nazionala eta bestelakoak) aniztasunaren alde lanean ari diren instituzio publikoak. GFA-ren koordinazioa: Gipuzkoako Foru Aldundiko zuzendaritza eta eremu/departamentu guztiak	
Zenbat?	Ez dakar kanpo kosturik.	
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 06. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 08. EK. Jorratutako gaiak Emaitzen adierazleak: 06. EM. Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua 07. EM. Bieremu/departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua	

4.3. IE. Kontu-ematea

21. EKINTZA		II. PLANAREN JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA EGITEKO TRESNAK	
Zertarako?	II. Plana gauzatzeko moduaren jarraipen eta ebaluazio bat egitea bermatzeko, planak nola egiten duen aurrera eta bertako helburuak neurtzeko ez ezik, ikaskuntzak atera eta hurrengo etapei begira erabakiak funtsatzeko balioko duena. Tresna horien helburua da pixkanaka eta lankidetzaren bidez sendotua izan daitekeen neurketarako kultura baten oinarriak finkatzea, denboran iraungo duten jardun eta tresnak sortuz.		
Zer? Zertan datza?	II. Planaren monitorizazioa eta ebaluazioa egiteko sistema bat finkatzean datza, halako tresnak garatuz: II. Planaren emaitzen esparrua, ekintza ezberdinen aurrerabidea neurtzeko. - Informazioak jasotzeko iturriak sortzean, jarraipenerako aldizkako txostenak eratu eta II. Planaren egikaritze-epearen amaieran lortutako emaitzei buruzko informazioa hedatzeko zein etorkizuneko ekintzei so gomendio praktiko eta erabilgarriak eskaintzeko baliagarri izango den kanpo ebaluazio bat egiteko. Gainera, emaitzen baitan informatzeak egokitzapen- eta ikaskuntza-prozesuak garatzea eskatzen du Planeko hainbat ekintza elkarren artean burutzen dituzten eta maila ezberdinetan esku hartzen duten eragile asko elkarreaginean daudenean. Horregatik, ezinbestea da aintzatestea proposatzen den neurri laguntzaile osagarriak ezartzea aurreikustea: - Trukerako bilkurak eta prestakuntza-jardunaldiak gizarte-eragileekin eta tokiko/udal erakundeekin, emaitzen arabera zer eta nola informatu adoste aldera; - Tokiko erakundeen eta elkarten kontu-emateak egiteko tresnak indartzea, bereziki, urtero egiten diren dirulaguntzen deialdien bidez, eta gizarte-eragile horientzako lagungarri izango diren gidak sortzea. - Emaitzen esparruari buruzko zalantzak argitzeko gune edo erreferentziazko pertsona bat ezartzea. - Giltzarri diren eta Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean parte hartzen duten eragileei inkestak edo elkarriketa sakonak egitea		
Nola?	II. Aniztasuneko Planeko adierazleen sistema bat eratuz (Emaitzen esparrua) Jarraipenerako aldizkako txostenak eratuz Jarraipen eta eraketarako saioak eginez Aniztasunaren Sarean eta Elkarbizi Sarean, eta baita beste espazio batzuetan ere. II. Planaren egikaritze-epea amaitzean kanpo ebaluazio bat aginduz. Txertatzeko ekintza osagarriak identifikatuz.		
Nork?	Bultzatzaileak: Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza/ GFA; monitorizazio- eta ebaluazio-sistemaren garapenean laguntzen duten erakundeak Kolaboratzaileak: II. Plana abian jartzen parte hartzen duten lurraldeko lekuko/udal elkarte eta erakundeak.	GFA-ren koordinazioa: Gipuzkoako Foru Aldundiko zuzendaritza eta eremu/departamentu guztiak	
Zenbat?	18.000€		
Nola ebaluatzen dira emaitzak?	Ekintzaren adierazleak: 19. EK. Emaitzen esparruaren barnean datuak dituzten ekintza kopurua (21en gainean) 20. EK. Jarraipenerako txosten kopurua 21. EK. Egindako jarraipenerako saio kopurua 22. EK. Egindako eta hedatutako azken ebaluazioa	Emaitzen adierazleak: 08. EM. Funtzionamenduan jarritako jarraipen- (monitorizazioa) eta ebaluazio-sistema.	

Egokitasuna/ Intzidentzia emakume eta gizonen arteko berdintasunean

Erronka hau Gipuzkoako Foru Aldundian eta politika publikoen beste lurralde maila batzuetako elkarrizketarako espazioetan aniztasunaren eta diskriminaziorik ezaren ikuspuntuaren zeharkako egitearekin dago lotuta, diskriminazio arrazoi ezberdinen intesekzionalitatea barne hartzen duena.

Elkarrizketarako espazioak eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren politika publikoetan giza eskubideen ikuspuntua zeharkako egiteko tresnak garatzeko ekimenetan kontuan izango da emakume eta gizonen arteko desberdintasunarekin lotutako intzidentzia; diskriminazio anitzen egoeretan arreta jarritz.

Emakume eta gizonen berdintasunaren alde proposatuko neurriak

Koordinazioa Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Organoarekin.

Gipuzkoako Foru Aldundiarekin eta instituzioen arteko koordinaziorako beste mahai batzuekin lotutako barneko aholku eta elkarrizketarako organoen osaeran emakume eta gizonen arteko berdintasuna bultzatzea.

Emakumeen parte-hartzea bultzatzea, koordinatzaile, irakasle (barneko gaikuntzetan) eta parte-hartzaile modura, gizarte-eragileen eta tokiko erakundeen arteko elkarrizketarako espazioei buruzko ekimenetan.

Aniztasunaren ikuspuntuaren zeharkakotasuna, emakume eta gizonen eskubide berdintasuna eta komunikazio, irudi eta ikus-entzunezko bitartekoetan lengoia inklusiboa sartzeari buruz.

Azaleratzen ari diren gaietan, laneko diskriminazioan kasu, diskriminazio anitzeko egoerak aztertuko dira, emakume eta gizonen arteko desberdintasuneko egoeretan erreparatuz (adibidez, zaintzen sektorean).

Informazioa, sexuaren, adinaren eta aniztasunaren arabera aldaerakin banakatuta ematea; kualitatiboa nahiz kuantitatiboa, emakume eta gizonen arteko berdintasun eta diskriminaziorik ezarekin lotuta dagoen informazioa ezagutzeko aukera emango duena.

II. Aniztasuneko Planaren azken Ebaluazioan "genero-inkaktu" irizpide espezifiko modura gaineratzea.

Ekintzak	1. "Aniztasunetik Erakuz"	2. Balibide didaktikoak	3. Kampaina	4. Agenda	5. Herriaren eskolak	6. Topaketarako espazioak	7. Aniztasunaren Sarea	8. Elkarbide Sarea
1. "Aniztasunetik Erakuz", ikastetxeetara zuzendua		X	X	X	X			
2. Inklusio eta inklusio zuzendutako balibide didaktikoak	X							
3. Prebentzio eta sentibilizazio kampaina aniztasunaren alorari	X			X	X	X	X	X
4. Aniztasunaren Agenda Gipuzkoan	X	X	X		X	X	X	X
5. Aniztasuneko herriaren eskolak	X	X	X	X		X	X	X
6. Aniztasun arteko topaketarako espazioak			X		X		X	X
7. Aniztasunaren Sarea Gipuzkoan			X	X	X	X		
8. Elkarbide Sarea Gipuzkoako udalerrietan			X	X	X	X		
9. Inklusio asmo itx gabeko erakundeetarako proiektuen urteko aldizkariak	X		X	X		X	X	
10. Aniztasunaren ikuspuntuari buruzko prebentzio informazioa sailak						X	X	
11. Udalentzako proiektuen urteko aldizkariak	X		X	X	X	X		X
12. Lanikidetzako proiektuak tokiko enpleguan						X	X	X
13. Oskolteko digitala	X	X	X	X			X	X
14. Ikasketak gaitasunari			X		X	X	X	X
15. Aniztasunaren deialdegiak: politika publikoetan aniztasuna zeharkako egiteko modua			X				X	X
16. Gipuzkoako Giza Eskubideen eta Aniztasunaren Kontseilua & GFAren barne koordinatzaile espazioak	X	X	X	X	X	X	X	X
17. Gipuzkoako Foru Aldundiko langileentzako gaitasun eta tresnak								
18. Aniztasunaren zeharkakotasuna GFAren ekintza gizaeretan				X				
19. Azaleratzen ari diren gaiekiko omentu: lan arteko diskriminazioa			X	X			X	X
20. Aniztasunari buruzko solaseko beste espazio batzuetan parte hartzea (ad. Kudeatzen mahaiak, Erakundeetako mahaiak, etab.)							X	X
21. II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko mekanismoak	X	X	X	X	X	X	X	X
	X							
	X							

1. taula – II. Aniztasuneko Plana. Eskubide berdintasuneko ekintzen arteko osagarritasuna.

Planeko ekintzak elkarlotuta egongo dira, horiek modu bateratu eta osagarrian egikaritze aldera. Esate baterako, Aniztasun arloan diskriminazioa prebenitu eta sentsibilizazioa lantzeko kanpaina izeneko 3. Ekintza Aniztasunaren Sareko eta Elkarbizi Sareko erakundeekin batera txertatuko da. Taula honetan II. Planeko ekintzen arteko balizko osagarritasunak islatzen dira, Ekintza Planean planteatzen diren Ekintza guztiak erkatzen dituen matrize bat erabiliz.

Modu horretan, ekintza baten edo ugariren arteko sinergia edo osagarritasunak ezartzeko aukerak non dauden islatzen saiatzen gara ('X' batekin adierazita), aldeaz aurretik bi ekintza edo gehiago koordinatzea lehentasunez eskatzen duten ekintzak adierazteaz batera ('X' batekin adierazita eta azpimarratuta).

9. Elkarbizi sareko ekintzak	10. Prestakuntza informazio saiakerak	11. Udalaren datuak	12. Lankidetzako proiektuak	13. Ekintza digitala	14. Ikuspegiak	15. Aniztasunaren dekretuak	16. Giza eskubideen eta Aniztasunaren Kontseilua	17. GFAren gaitasunak	18. Zeharkako osagarritasuna GFAren arlo gaitasunetan	19. Aniztasunaren arloko diskriminazioa	20. Elkarbizi sareko espazioak	21. Jarduera eta ekintza
X		X		X			X					X
				X			X					X
X		X		X	X	X	X			X		X
X		X		X			X	X	X	X		X
X		X			X		X					X
X	X	X	X		X		X					X
X	X		X	X	X	X	X			X	X	X
		X	X	X	X	X	X			X	X	X
	X			X	X		X					X
X					X		X	X				X
		X	X	X			X					X
X		X			X	X	X		X			X
X	X			X			X			X		X
				X			X	X				X
					X		X					X
					X		X					X
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
						X	X					X
				X		X	X					X
					X		X					X
							X					X
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

2. Eranskina.

Deliberazio

Parte-Hartzailerako

Prozesuaren Informazioa

& Parte-Hartze Matrizea

1. Ikusizko laburpena

PARTE-HARTZE PROZESUA

NOIZ

2021EKO APRILA / ABENDUA

ZER

Udalerrientzako eta elkarteentzako saioak/

9 lan eta gogoetarako talde lurraldeko erakundeekin.

- 6 lantalde 2021eko apirilean (4 talde elkarteekin + 1 udalerriekin + foku talde bat)
- 3 lantalde 2021eko azaroan

NOR

53 erakunde parte-hartzaile

- 9 udalerri, 32 elkarte, 5 erakunde publiko, GFaz gain, eta bestelako 7 erakunde (adibidez unibertsitatea)
- Gizarte zibileko 44 erakundeetatik, ordezkaritza hauek: Migrazioen ondoriozko aniztasuna (14/ % 32), etniaren ondoriozko aniztasuna (5/ % 11) dibertsitate funtzionala (6/ % 13), orientazio sexualaren edota genero-identitatearen ondoriozko aniztasuna (3/ % 7), lurraldeko beste eragile batzuk (16/ % 36)

EMAITZEN MATRIZEA

+ ekintzarekin lotutako 91 proposamen jaso dira

- % 66 azken bertsioan jaso dira (60 proposamen),
- % 29 partzialki jaso dira (26 proosamen)
- % 5 ez dira jaso (5 proposamen)
- Baliosepen orokorrari buruz jasotako iruzkinak ere aztertu dira (48)

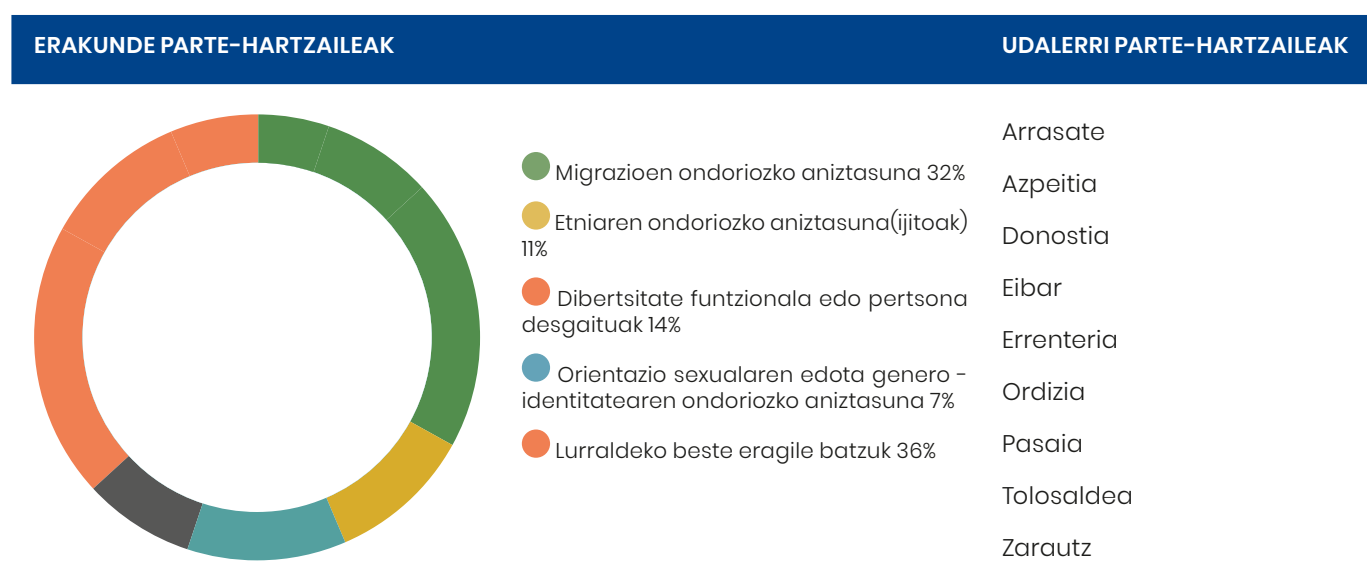
2. Tokiko erakundeak eta gizarte zibileko erakundeak parte-hartzea eta ordezkagarritasuna

Parte-hartze prozesuak fase ugari izan ditu, Elkarbizi Sarearen barruan lan egiten ari diren elkarte (gizarte zibileko erakundeak, oro har) eta udalerrietarako saioekin.

- **Informazio-fasean:** Lan eta gogoetarako taldeekin (Covid testuingurua dela eta, asistentzia aldetiko mugekin), udalerrri eta elkarteak arabera. Guztira, 4 lantalde eta foku-talde bat egin ziren lurraldeko elkarteekin eta lantalde bat udalerriekin Elkarbizi Sarearen barruan. Guztira, 8 udalerrrik -4 gizon eta 4 emakume- eta gizarte zibileko 42 erakundeak parte hartu zuten (32 parte-hartzaile -19 emakume eta 13 gizon- lantaldeetan eta 8 -4 gizon eta 4 emakume- foku-taldean)
- **Eztabaida-fasean:** II. Aniztasuneko Planeko ekintzen lehendabiziko zirriborroaren inguruko gogoetekin. Guztira, 3 lantalde egin ziren, horietako 2 elkarteekin eta lurraldeko beste erakunde batzuekin eta hirugarren bat udalerriekin, guztira 7 udalerrrik parte hartu zutelarik (bostek parte-hartzaile gisa eta bik proposamenak bidaliz). 32 erakunderen -17 emakume eta 15 gizon- parte-hartzearekin (horietako gehienek informazio-fasean ere parte hartu zuten).

II. Aniztasuneko Plana prestatzeko parte-hartze prozesuko fase ezberdinetan Gipuzkoan presentzia duten 9 udalerrrik eta 44 erakundeak parte hartu dute (32 elkarte, 5 instituzio publiko GFAz gain eta bestelako 7 erakundeak, unibertsitatea eta beste zenbait tartean) eta Departamentu arteko Batzordea osatzen duten 37 kidek -20 gizon eta 17 emakume-.

Lurraldean dauden aniztasunen ordezkagarritasunari dagokionez, jarraian prozesu horretan parte hartu duten 44 erakundeak aztertzen dira:

SAILKAPEN-EREMUA	ERAKUNDE KOPURUA	%
Etniaren ondoriozko aniztasuna (ijitoak)	14	32%
Dibertsitate funtzionala edo pertsona desgaituak	5	11%
Orientazio sexualaren edota genero-identitatearen ondoriozko aniztasuna	6	14%
Lurraldeko beste eragile batzuk	3	7%
Migrazioen ondoriozko aniztasuna	16	36%
Guztira	44	100%

3. Partaidetza-tailerren plangintza

Lurraldeko erakundeek bertatik bertarako saioetan parte hartu dute, hala informazio-fasean nola eztabaida-fasean. Bi kasu horietan lantaldeak antolatu dira. Taldeak eratzeko garaian horiek banatzeko irizpide hauek erabili dira:

- Tipologien irudikapen anitza talde bakoitzean (aniztasun ezberdinetako ordezkariak)
- Genero-oreka
- Talde eragileko pertsona bat talde bakoitzean.

4. Erakunde parte-hartzaileen balioespena

Jarraian, parte-hartzaileek hauetan egindako balioespena aurkezten dugu: 1) world kafeko lantaldeak Gipuzkoako gizarte-erakundeekin (informazio-fasea); eta 2) erkaketa-saioko lantaldeak Gipuzkoako gizarte-erakundeekin (eztabaida-fasea).

Saio bakoitzaren ondotik parte-hartzaileei hauen inguruko galderak egin zitzaizkien:

- Jardunaldiaren gaineko balioespen orokorra
- Saioan erabilitako metodologiaren gaineko balioespena
- Saioaren erabilgarritasuna

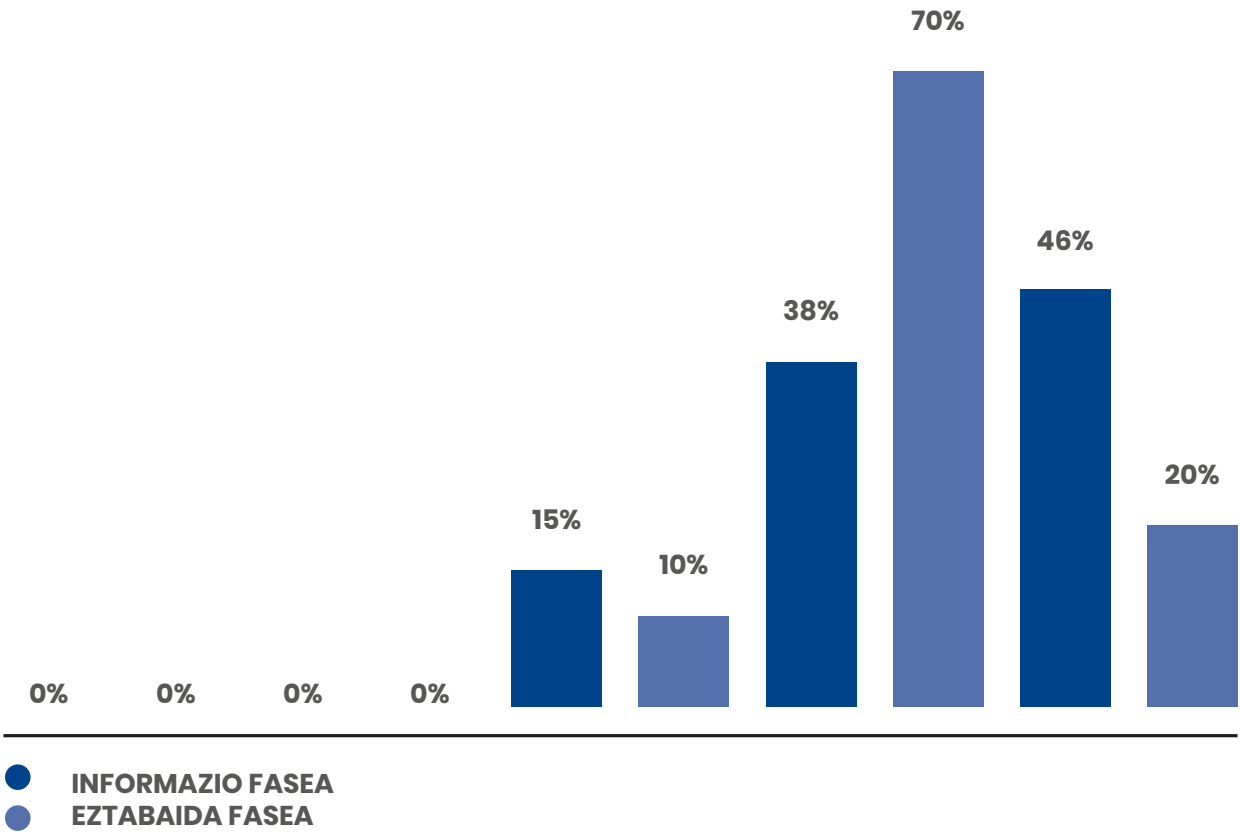
Saioen ondotik parte-hartze maila erdipurdikoa izan zen (igorritako inkesta guztien artetik, balioespenerako erantzunak harremanetan jarritako erakundeen % 30ak soilik bidali zituen).

INKESTAK	BIDALIAK	JASOAK	PARTAIDETZA
Informazio-fasea	40	13	33%
Eztabaida-fasea	30	10	33%

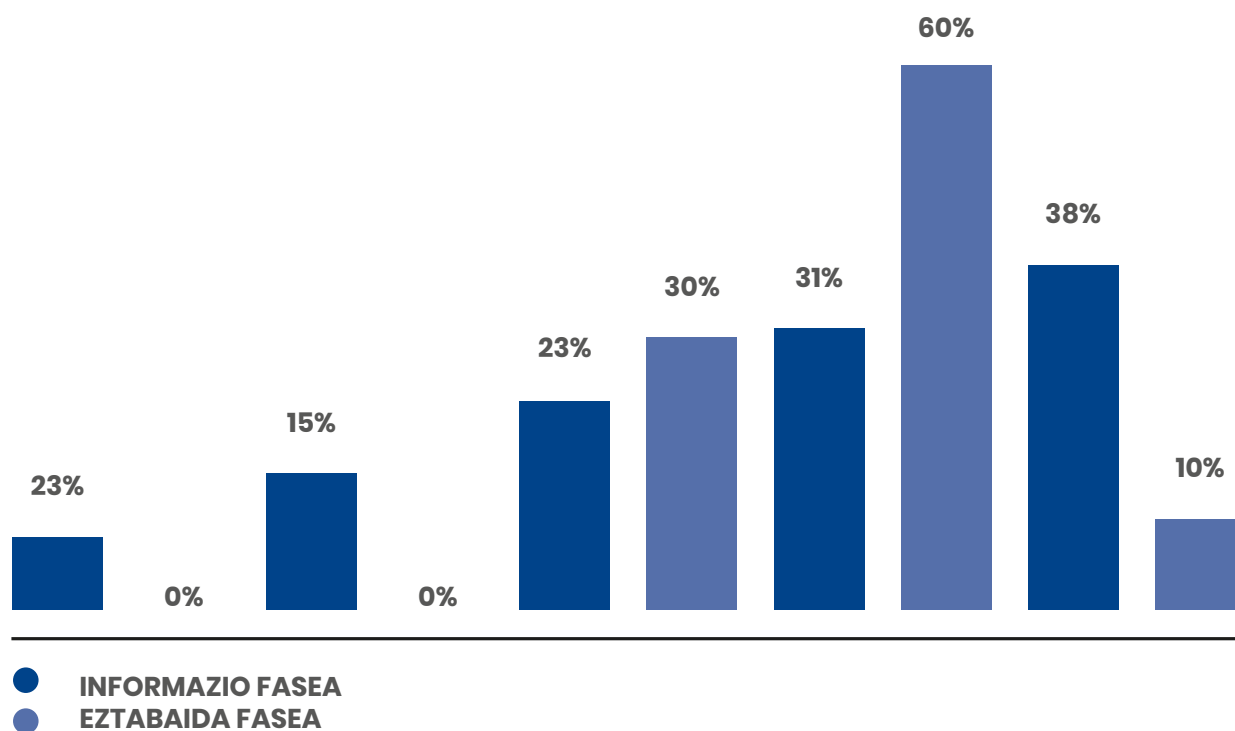
Emaizen analisiaren ondoren baieztatu daiteke prozesuan zehar parte-hartzaileen asebetetze maila handia izan dela. Saior guztietan kontsulta egindako alderdi guztien gainean eskuratutako batez besteko balioespena 5etik 4koa da (1-10 bitarteko eskala batean, 8 punturen baliokidea).

Jarraian, parte-hartzaileen asebetetze maila xehetasunez kontsulta daiteke, aztertutako topaketa eta alderdiaren arabera banakatuta:

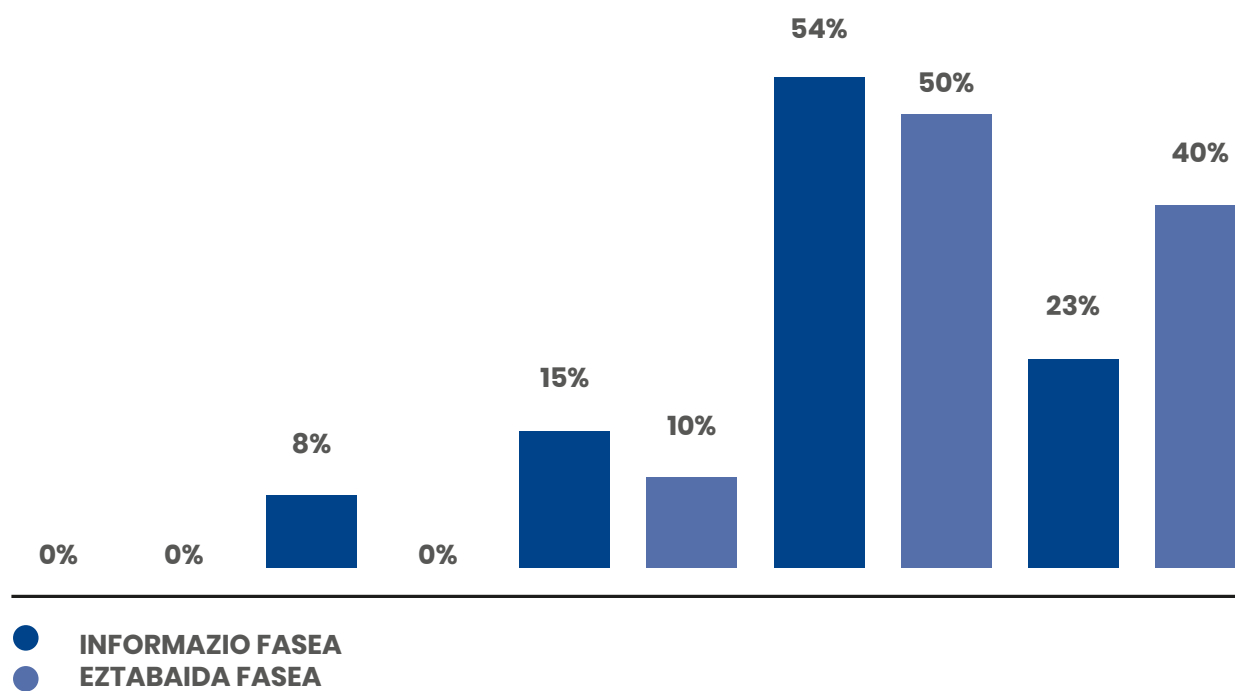
Jardunaldiaren gaineko balioespen orokorra

Saioen erabilgarritasuna

Erabilitako metodologiaren gaineko balioespena

5. Itzulketa-fasea – Itzulketa-matrizea

Excel formatuan parte-hartze prozesuaren itzulketa-matrizea atxikitzen da:

- Eztabaida-fasean ekintzarekin lotutako 91 proposamen jaso ziren. Horietako % 66 osorik gaineratu dira azken bertsioan (60 proposamen), % 29 partzialki gaineratu dira (26 proposamen) eta % 5 ez dira gaineratu (5 proposamen).
- Parte-hartze matrizeak parte-hartze prozesuan ekarpen modura gaineratutako intsumo bakoitzerako erantzun indibidualizatu bat ematen du, balioespen orokorrarekin lotutako jasotako iruzkinak barne (48 iruzkin).
- Gainera, balioespen orokorrarekin lotutako jasotako iruzkinak gaineratu dira (48 iruzkin). Guztira, 137 ekarpen aztertu dira.
- Parte-hartze matrizean parte-hartze prozesuan zehar jasotako proposamen eta iruzkin bakoitza nola gaineratu den erakusten da.

Bistaratzeko laburpen kuantitatibo bat atxikitzen da.

14. irudia. Parte-hartze prozesuan egindako ekarpenen (proposamenak eta iruzkinak) laburpena.

II. PLANERA GAINERATUAK: ERANTZUNAK	EKINTZA-PROPOSAMENAK		IRUZKINAK		EKARPENAK GUZTIRA	
	KOPURU OSOA	%	KOPURU OSOA	%	KOPURU OSOA	%
Bai, osorik	60	66%			60	44%
Bai, partzialki	26	29%			26	19%
Gaineratu gabe	5	5%			5	4%
Ez da ekintza bat			19	41%	19	12%
Azalpena/aurretiaz zegoen			27	59%	27	20%
Guztira	91	100%	48	100%	137	100%

6. Lantaldeetan parte hartu duten erakundeen zerrenda

Hurrengo zerrendan parte hartu duten erakundeak zein diren ikus daiteke, esparruaren eta lantaldeen arabera sailkatuta

Gipuzkoan aniztasunaren alde lanean ari diren elkarte/erakundeen lantsaioak

	IZENA	ORDEZKATUTAKO ANIZTASUNA			INFORMAZIO-FASEA (TALDEAREN ARABERA)	EZTABAIDA FASEA
1	ADISKIDETUAK – Atzeritarrekiko Elkartasunerako Elkartea	Aniztasuna	-	Pertsona	4	BAI
		Migratzaileak				
2	AGIFUGI – Gipuzkoaren Etorkizunerako Ijito Elkartea	Aniztasuna - Pertsonak			1	BAI
		Gutxiengo etnikoak				
3	ARANSKI- Gipuzkoako Pertsona Gorren Familien Elkartea	Aniztasuna - Pertsona desgaituak/ dibertsitate funtzionala duten pertsonak			1	BAI
4	ASOVENGI- Gipuzkoan bizi diren Venezuelarren Elkartea Soziokulturala	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak			1	
5	Gipuzkoako Mugarik gabeko Etorkinen Elkartea	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak			2	BAI
6	IMME elkarte: Euskal Gizartean Emakume Musulmanen Integrazioarako Elkartea	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak			--	BAI
7	KERA elkarte (Iehen SIN ROMI BIDEAN- Emakume Ijito eta Ez Ijitoen Elkartea)	Aniztasuna - Pertsonak Gutxiengo etnikoak			1	BAI
8	Gipuzkoako Gay-Les Askapen Mugimendua – Gipuzkoako EHGAM	Aniztasuna - LGTBIQ+ pertsonak			1	
9	Gipuzkoako ASPACE	Aniztasuna - Pertsona desgaituak/ dibertsitate funtzionala duten pertsonak			2	
10	ATZEGI – Gipuzkoako Adimen Urritasuna duten Pertsonen aldeko Elkartea	Aniztasuna - Pertsona desgaituak/ dibertsitate funtzionala duten pertsonak			3	BAI

11	BAKERAKO LANKIDETZA BATZARREA	Lurraldeko beste eragile batzuk	1	BAI
12	Baketik	Lurraldeko beste eragile batzuk	Foku-tald.	
13	CARITAS- Eskubideak dituzten Etorkinen Gipuzkoako Sarea	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	1	BAI
14	CEAR Euskadi	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	2	BAI
15	Gurutze Gorria – Etorkinari Arreta	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	3	BAI
16	Donostia Impact Hub	Lurraldeko beste eragile batzuk	4	BAI
17	EDE Fundazioa	Lurraldeko beste eragile batzuk	1	BAI
18	EGK EUSKADIKO GAZTE KONTSEILUA	Lurraldeko beste eragile batzuk	1	BAI
19	ELKARTU – Gipuzkoako Desgaitasun Fisikoa duten Pertsonen Federazio Koordinatzailea	Aniztasuna - Pertsona desgaituak/ dibertsitate funtzionala duten pertsonak	4	BAI
20	Eskura institutua	Lurraldeko beste eragile batzuk	Foku-tald.	BAI
21	Eusko Jaurlaritza – Giza Eskubide, Biktima eta Aniztasun Zuzendaritza.	Lurraldeko beste eragile batzuk	4	
22	ADSIS Fundazioa.	Lurraldeko beste eragile batzuk	3	
23	EMAUS Fundazioa.	Lurraldeko beste eragile batzuk	4	BAI
24	Ijitoen Idazkaritza Fundazioa	Aniztasuna - Pertsonak Gutxiengo etnikoak	4	BAI
25	GEHITU	Aniztasuna - LGTBIQ+ pertsonak	Foku-tald.	BAI
26	Gipuzkoa Kutxa Solidarioa	Lurraldeko beste eragile batzuk	3	
27	GIZALDE GIPUZKOAKO BOLUNTARIOTZA	Lurraldeko beste eragile batzuk	2	
28	Gureak	Lurraldeko beste eragile batzuk	2	BAI

29	HARRESIAK APURTUZ	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	4	BAI
30	Haurralde Fundazioa	Lurraldeko beste eragile batzuk	2	BAI
31	Ikertze: Kultura elkarteak	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	1	BAI
32	JATORKIN	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	2	BAI
33	KAEB- NAI	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	3	
34	KALE DOR KAYIKO- Ijitoen Kultura Elkarteak	Aniztasuna - Pertsonak Gutxiengo etnikoak	2	BAI
35	KAMELAMOS ADIQUERAR- Ijitoen Elkarteak	Aniztasuna - Pertsonak Gutxiengo etnikoak	3	BAI
36	KOLORE GUZTIAK- Kulturarteko Elkarteak	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	3	
37	MINDARA – Dibertsitate Funtzionala duten Pertsonak Artatzeko Gipuzkoako Elkarteak	Aniztasuna - Pertsona desgaituak/ dibertsitate funtzionala duten pertsonak	2	BAI
38	NAIZEN- Adin Txikiko Transexualen Familien Elkarteak.	Aniztasuna - LGTBQ+ pertsonak	4	BAI
39	Gipuzkoako ONCE	Aniztasuna - Pertsona desgaituak/ dibertsitate funtzionala duten pertsonak	4	
40	Biltzen Sarea / Integratze Sarea eta kulturen arteko Bizikidetzarako Euskal zerbitzua - Aurkezpena (Eusko Jaurlaritzak)	Lurraldeko beste eragile batzuk	Foku-tald.	BAI
41	Gipuzkoako SOS ARRAZAKERIA	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	4/ Foku-tald.	BAI
42	UNESCO Etxea	Lurraldeko beste eragile batzuk	Foku-tald.	
43	UNESCO Katedra (EHU)	Lurraldeko beste eragile batzuk	Foku-tald.	BAI
44	Zas! Zurrumurruen Aurkako Sarea	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	Foku-tald.	BAI

Elkarbizi sarea/ udalerrietako lansaioak

	IZENA/ UDALERRIA	ORDEZKATUTAKO ANIZTASUNA	INFORMAZIO-FASEA	EZTABAIDA-FASEA
1	Arrasate	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	--	Posta elektroniko bidezko ekarpenak
2	Azpeitia	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	--
3	Donostia	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	Posta elektroniko bidezko ekarpenak
4	Eibar	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	BAI
5	Errenteria	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	--
6	Ordizia	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	BAI
7	Pasaia	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	BAI
8	Tolosaldea	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	BAI
9	Zarautz	Aniztasuna - Pertsona Migratzaileak	BAI	BAI

7. Parte-hartze prozesuaren dokumentazioa

Prozesuan zehar, prozesuko dokumentazioa eta informazioa igotzeko webgune bat sortu zen. Informazio-fasean eta eztabaida-fasean iradokizunak jasotzeko online galdetegi bat gaitu zen.

<https://www.gipuzkoa.eus/es/web/gizaeskubideak/ii-plan-diversidad>

Dokuteka	
 78.64 KB	Azaroa 2021 II Aniztasunaren Foru Plana. Ekarpenak jasotzeko formatoa
 436.46 KB	Azaroa 2021 II Aniztasunaren Foru Planaren aurkezpena. Partaidetza prozesua
 518.33 KB	Ekaina 2021 Eragileen mapeoa Prozesuan eragile moduan parte hartzen duten erakunde eta elkarten mapeoa
 2.18 MB	Ekaina 2021 Aniztasuneko II Foru Planaren Parte Hartze prozesua
 2.18 MB	Ekaina 2021 Aniztasunaren Lehenengo Foru Planaren Sistematizazioa

3. Eranskina. II.

Aniztasuneko Foru Planaren emaitzen esparrua

1. Zer da Emaizten esparru bat?

Emaizten esparru bat estrategia, programa edo ekintza baten logika aurkeztu eta azaltzen duen irudi, diagrama edo kontakizun bat da. Horretarako, emaitzen esparruak ezarri diren helburuak lortzen laguntze aldera gauzatuko diren pausoak eta ekintza mailak azaltzeko erreparatzen dio, ekarpen hori adierazle jakin batzuekin nola neurtuko den aurkezteaz gainera.

Horrela, II. Aniztasuneko Foru Planak emaitza zehatz eta neurgarrietara begirako kudeaketa baten alde egiten du. Horretarako, funtsezko elementu hauek ezartzen dira::

- Jomuga zehatzak ezartzea (II. Planaren helburuak),
- II. Planeko ekintzen aurrerapen mailaren aldizkako neurketa (adierazleen bidez),
- II. Plana egikaritzeko so giltzarri diren eragileei rolak eta erantzukizunak esleitzea (jarraipen- edo monitorizazio-sistemaren parte gisa).
- Aldizka datuak hartzea kontu-ematean eta II. Plana zer-nola aurreratzen ari den gogoeta/ikaskuntza egitean ekarpena egiteko.

2. Zertarako balio du?

Emaizten esparruak ekintza emaitza neurgarrietara orientatzeko balio du, aurrerapenak neurtzeko eta planteatutako ekintzen egikaritzaren egoera egiaztatzeko adierazle batzuen bidez.

II. Planarekin hasten den ibilbide berri honetan asmoa bitartekaritzako kultura bat eratzen hasi eta, lankidetzan, sortzen doazen aurrerapen eta erronken inguruko informazioa emango duen monitorizazio- eta ebaluazio-sistema bat eraikitzea da, modu horretan, hurrengo etapen gaineko erabakiak oinarri baten baitan hartzeko.

II. Planeko emaitzen esparrua baterako lan tresna modura aurkezten da eta, horregatik, izaera bizi eta dinamikoa du, testuinguruak unean-unean eskatzen dituen premietara egokitu daitekeelarik (adibidez, ekintza edota errealitate berriak neur ditzaketen adierazleak gaineratuz, edo aurretiaz dauden adierazleen aldagaiak aldatuz).

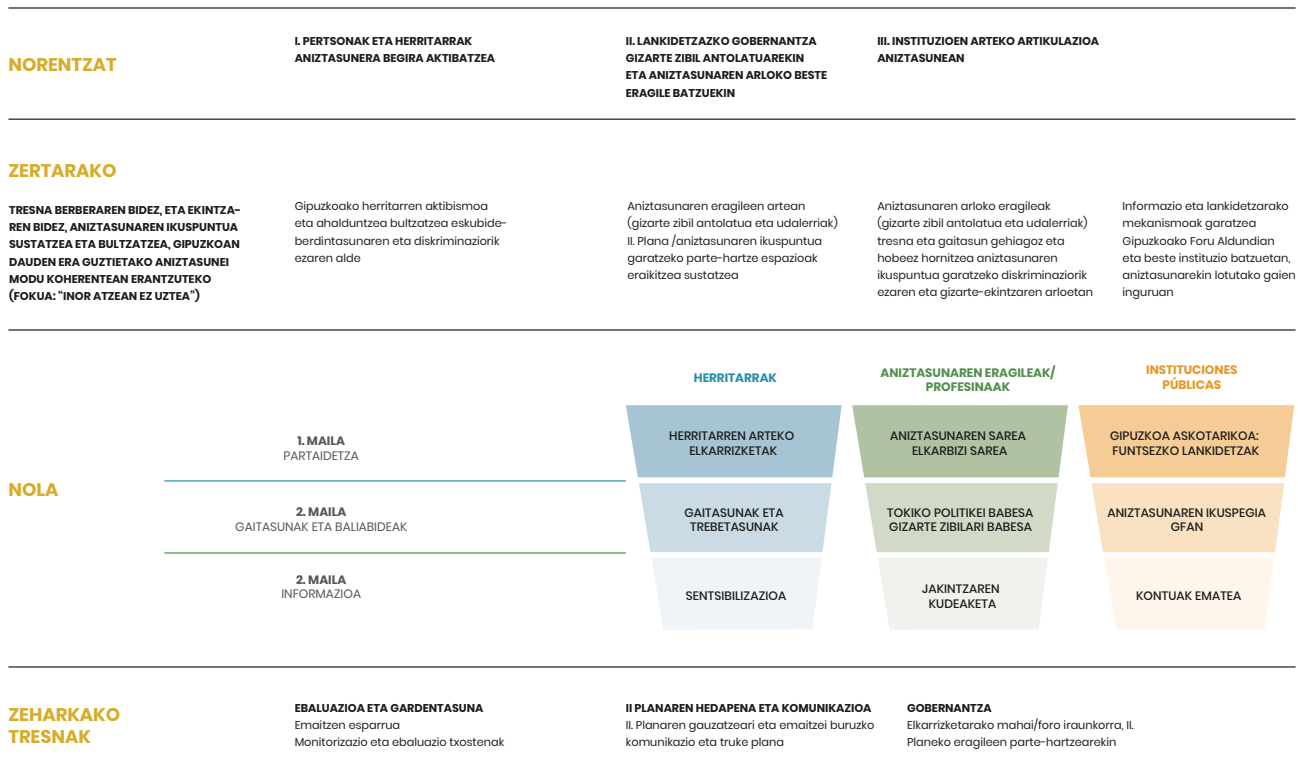
3. Zertan datza?

Emaitzen esparruak hiru elementu giltzarri ditu:

1. II. Planetik espero diren emaitzak, II. Plana eratzeko prozesu parte-hartzailearen ondotik proposatutako esku-hartzearen logika oinarritzat hartuz zehaztuak. Esku-hartzearen logikan ekintza mailak islatzen dira, eta baita zein helburutan lagundu nahi den eta nori mesede egin nahi zion ere. Logika hori 1. irudian islatuta geratzen da.

1. irudia. II. Planeko esku-hartzearen logika (70 orr.)

II ANIZTASUNEN FORU PLANA – ESKUBIDE BERTINTASUNA (GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA) 2021-2023

2. II. Aniztasuneko Planerako adierazleen esparrua. II. Planeko helburuen bilakaeraren inguruko informazioa eman eta hurrengo etapetarako erabakiak hartzea funtsatzeko ebidentziak eskaintzeko ezinbestekoa da II. Planean gauzatzen doazen ekintzak eta lortzean doazen emaitzak neurtzeko adierazleak izatea. Horregatik, adierazleak hiru mailatan banatzen dira:

- **Ekintzaren adierazleak:** II. Planak egiten duena neurtzekoak,
- **Emaitzen adierazleak:** II. Planak lortzen duena neurtzekoak,
- **Inpaktuaren adierazleak:** II. Planaren ekarpena jasotzen duen hura neurtzekoak.

Neurketaren kultura bat hasi ahal izateko, adierazleek neurgarri, errealista eta eraginkorrak izan behar dute. Gainera, ekintza ezberdinak gaineratzeko aukera eman behar dute, modu horretan, esate baterako, II. Planean kolaboratu duen ikastetxe kopuru osoa zein den edo ikerketa eta azterlanen bidez jorratu diren aniztasun ezberdinak zein diren jakin dadin.

1. taula. Adierazleen zerrenda mailaren arabera

Inpaktuaren adierazleak:	- Gipuzkoan aniztasunaren ikuspuntuaren alde (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) jardunean diren pertsona kopurua - Gaien zerrenda Aniztasunaren ikuspuntuari buruzko eztabaida publikoan (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) Gipuzkoan - Gipuzkoan aniztasunaren ikuspuntua (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) zeharkako egiteko politika publikoetako ekintza kopurua - Aniztasunaren ikuspuntuaren (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) gaineko ezagutza areagotzearen pertzepzioa Gipuzkoan - Gipuzkoako Foru Aldundiko langileen artean Aniztasunarekin lotutako gaien gaineko ezagutza areagotzearen pertzepzioa Gipuzkoan
Emaitzen adierazleak	- Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat - Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa - Inpaktu kopurua (Sare sozialak/hedabideak/webgune-bisitak) - Sare ezberdinetan egindako baterako ekimen kopurua - Elkarte eta udalerriek eskainitako laguntza maila: - Finantzatutako proiektu kopurua (Elkarte/udalerri) - Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua - Finantzazioaren aurrekontu osoa proiektuen bidez - Aniztasunarekin lotuta jorratutako helburuak (% helburuaren arabera) - Jorratutako aniztasunak (% aniztasun motaren arabera) - Onuradun kopurua ekimen/proiektuetan - Gauzatutako jarduera motak (% tipologiaren arabera) - Gipuzkoako Foru Aldundiak giza eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua - Bi departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua
Ekintzaren adierazleak	- Inplikaturako ikastetxe kopurua - Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita - Parte hartzen duen erakunde kopurua - Prestaturako material kopurua - Egindako kanpaina kopurua - Egindako jardunaldi/saio/bilkura kopurua - Aniztasunaren agenda/kanpaina egun kopurua - Jorratutako gaiak - Aniztasunaren Sareko kide diren erakunde kopurua - Elkarbizi Sarean ordezkaturako udalerri kopurua - Elkarte/udalerrien proiektuen deialdi kopurua - Elkarte/udalerrien proiektuen eskaera kopurua - Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua - Babestutako ikerketa kopurua - Dokutekan eskuragarri dagoen dokumentu kopurua - Argitaratutako aniztasunaren dekalogoak - Gutxienez 2 foru departamentu/udal dituzten proiektu/ekimen kopurua - Emaitzen esparruaren barnean datuak dituzten ekintza kopurua (21en gainean) - Jarraipenerako txosten kopurua - Jarraipenerako saio kopurua - Egindako eta hedatutako azken ebaluazioa

2. irudian erakusten denez, adierazleen esparruak logikako elementu bakoitza (Helburuak eta Ekintzak) adierazle jakin batzuekin lotzen du, partikularrak direnak eta, aldi berean, gehigarriak (egikaritzearekin eta helburuak lortzearekin lotutako datu orokorrak ezagutu eta horiek jakinarazi nahi izanez gero).

2. irudia. Adierazleen esparrua

EPE LUZERA BEGIRAKO HELBURUA- INPAKTUA

Kultura Demokratikoa indartzea, aniztasunean bizikidetzat hobe eta gizarte bidezkoago bat lortzeko, betiere, Giza Eskubideen Nazioarteko Aldarrikapenarekin koherentzia mantenduz

001. Gipuzkoan aniztasunaren ikuspuntuaren alde (diskriminaziorik eza eta eskubide-berdintasuna) jardunean diren pertsona kopurua

002. Gaienez zerrenda aniztasunaren ikuspuntuari buruzko eztabaida publikoan (diskriminaziorik eza eta eskubide-berdintasuna) Gipuzkoan

003. Gipuzkoan aniztasunaren ikuspuntua (diskriminaziorik eza eta eskubide-berdintasuna) zeharkako egiteko politika publikoetako ekintza kopurua

004. Aniztasunaren ikuspuntuaren (diskriminaziorik eza eta eskubide-berdintasuna) gaineko ezagutza areagotzearen pertzepzioa Gipuzkoan

005. Gipuzkoako Foru Aldundiko langileen artean Aniztasunarekin lotutako gaienez gaineko ezagutza areagotzearen pertzepzioa Gipuzkoan

II PLANAREN HELBURUAK- EPE ERTAINERA BEGIRAKO EMAITZAK

01. Herritarren aktibismoa eta ahalduztzea bultzatzea eskubide-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde

02. Aniztasunaren eragileen artean (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) II. Plana /aniztasunaren ikuspuntua garatzeko parte-hartze espazioak eraikitzea sustatzea

03. Aniztasunaren arloko eragileak (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) tresna eta gaitasun gehiagotzeko eta hobeez hornitzea aniztasunaren ikuspuntua garatzeko diskriminaziorik ezaren eta gizarte-ekintzaren arloetan

04. Informazio eta lankidetzarako mekanismoak garatzea Gipuzkoako Foru Aldundian eta beste instituzio batzuetan, aniztasunarekin lotutako gaienez inguruan

01. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat

02. Aniztasunarekin lotutako gaietaz ezagutza areagotzearen pertzepzioa

03. Inpaktu kopurua (sare sozialak/hedabideak/webgune-bisitat)

04. Sare ezberdinetan egindako baterako ekimen kopurua

05. Elkarte eta udalerriei eskainitako laguntza maila:

051. Finantzatutako proiektu kopurua (Elkarte/udalerri)

052. Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua

053. Finantzazioaren aurrekontu osoa proiektuen bidez

054. Aniztasunarekin lotuta jorratutako helburuak (% helburuaren arabera)

055. Jorratutako aniztasunak (% aniztasun motaren arabera)

056. Onuradun kopurua proiektuetan

057. Gauzatutako jarduera motak (% tipologiaen arabera)

06. Gipuzkoako Foru Aldundiak giza eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua

07. Bi departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua

EKINTZAK – BEREHALAKO EMAITZAK

1. "Aniztasunetik Eraikiz"
2. Baliabide didaktikoak
3. Prebentzio eta sentsibilizazio kanpaina
4. Aniztasunaren agenda
5. Aniztasunerako herritarren eskolak
6. Aniztasun arloko topaketarako espazioak
7. Aniztasunaren Sarea
8. Elkarbizi Sarea
9. Proiektuen urteroko deialdia
10. Prestakuntza/informazio saiok
11. Proiektuen urteroko deialdia
12. Lankidetzat-proiektuak tokiko eremuan

13. Dokuteka digitala
14. Ikerketak gai berrietan
15. Aniztasunaren dekalogoak
16. GFaren barne koordinaziorako espazioak
17. GFAko langileentzako gaitasunak
18. GFAko baterako ekimen kopurua
19. Azaleratzen ari diren gaiekiko arreta
20. Elkarriketarako espazioak
21. II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko mekanismoak

EKINTZAREN ADIERAZLEAK(EK)

1. Inplikaturako ikastetxe kopurua
2. Parte-hartzaile kopurua
3. Parte hartzen duen erakunde kopurua
4. Prestaturako material kopurua
5. Egindako kanpaina kopurua
6. Egindako jardunaldi/saio/bilkura kopurua
7. Aniztasunaren agenda/kanpaina egun kopurua
8. Jorratutako gaiak
9. Aniztasunaren Sareko kide diren erakunde kopurua
10. Elkarbizi Sarean ordezkaturako udalerri kopurua
11. Elkarre/udalerrien proiektuen deialdi kopurua
12. Elkarre/udalerrien proiektuen eskaera kopurua

13. Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua
14. Babestutako ikerketa kopurua
15. Dokutekan eskuragarri dagoen dokumentu kopurua
16. Argitaratutako aniztasunaren dekalogoak
17. Gutxienez 2 foru departamentu/udal dituzten proiektu/ekimen kopurua
18. Emaizten esparruaren barnean datuak dituzten ekintza kopurua (21en gainean)
19. Jarraipenerako txosten kopurua
20. Jarraipenerako saio kopurua
21. Egindako eta hedatutako azken ebaluazioa

3. II. Planaren jarraipena egin eta hura zein neurritan lortzen den ebaluatzeko tresnak eta lanerako sistema. PEmaitzen esparru eraginkor bat lortzeko, ez da aski adierazleak zehaztearekin, besterik gabe. II. Planak datuak jaso (adierazleen-fitxak), aurrerapenen berri eman (txostenak) eta ideiak, ikaskuntzak eta erabaki hartzeak trukatzeko (kontu-emate saioak) aukera ematen duten tresnak izan behar ditu. Horrek guztiak, monitorizazio- eta ebaluazio-sistema osatzen du, 21. ekintzaren baitan II. Planean jasoa. Kontu-ematea.

3. irudia Lan tresnak eta lanerako sistema

4. II. Aniztasuneko Planerako adierazleen esparrua

Adierazleen esparruan esku-hartzearen logikako maila ezberdinak jasotzen dira eta elementu bakoitza (Helburuak eta Ekintzak) adierazle jakin batzuekin lotzen du, partikularrak direnak eta, aldi berean, gehigarriak (egikaritzearekin eta helburuak lortzearekin lotutako datu orokorrak ezagutu eta horiek jakinarazi nahi izanez gero).

Adierazleen esparrua atxikitzen den Excel dokumentuan jasota geratzen da. Bertan, era berean, elementu ugari gaineratzen dira:

Helburu eta Ekintzen zerrenda eta horiei dagozkien adierazleak (1. fitxa – Adierazleen esparrua), hauek barne hartzen dituena:

- Helburu eta ekintzen hedaketa
- Helburu/ekintza bakoitza neurtzeko baliagarri diren adierazleen zerrenda bat

2. taula. II. Aniztasuneko Planerako adierazleen esparrua

NEURTUKO DITUEN HELBURU/EKINTZAK	ADIERAZLEAK (INP-INPAKTUA, EM-EMAITZA, EK-EKINTZA)
Helburu orokorra: Kultura Demokratikoa indartzea, aniztasunean bizikidetzak hobea eta gizarte bidezkoago bat lortzeko, betiere, Giza Eskubideen Nazioarteko Aldarrikapenarekin koherentzia mantenduz	001. INP. Gipuzkoan eskubideen ikuspuntuaren alde (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) jardunean diren pertsona kopurua 002. INP. Eskubideen ikuspuntuaren (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) gaineko ezagutza areagotzearen pertzepzioa pertsona parte-hartzaileengan 003. INP. Gaien zerrenda eskubideen ikuspuntuari buruzko eztabaida publikoan (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) Gipuzkoan 004. INP. Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) zeharkako egiteko politika publikoetako ekintza kopurua 005. INP. Eskubideen ikuspuntuaren (diskriminaziorik eza eta eskubide berdintasuna) gaineko ezagutza areagotzearen pertzepzioa Gipuzkoan 006. INP. Gipuzkoako Foru Aldundiko langileen artean Aniztasunarekin lotutako gaien eta II. Aniztasuneko Foru Planaren gaineko ezagutza areagotzearen pertzepzioa Gipuzkoan

I. Pertsona eta herritarrek aktibatzea

NEURTUKO DITUEN HELBURU/EKINTZAK	ADIERAZLEAK (INP-INPAKTUA, EM-EMAITZA, EK-EKINTZA)
1. helburua: Herritarren aktibismoa eta ahalduntzea bultzatzea eskubide berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren alde, informazio, espazioak eta gaitasunak sortuz.	01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 03. EM. Inpaktu kopurua (Gizarte-sareak/hedabideak/webgune-bisitak)
1. “Aniztasunetik Eraikiz”, Ikastetxeetara zuzendua	1. EK. Inplikaturako ikastetxe kopurua 2. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita
2. Irakasle eta ikasleei zuzendutako baliabide didaktikoak	3. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua 4. EK. Prestaturako material kopurua
3. Aniztasun arloan diskriminazioa prebenitu eta sentsibilizazioa lantzeko kanpaina	5. EK. Egindako kanpaina kopurua 6. EK. Egindako jardunaldi kopurua
4. Aniztasunaren Agenda Gipuzkoan	7. EK. Aniztasunaren agenda/kanpaina egun kopurua 8. EK. Jorratutako gaiak 3. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua
5. Aniztasunerako herritarren eskolak	6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 3. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua
6. Aniztasun arloko topaketarako espazioak	2. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita 8. EK. Jorratutako gaiak

II. Gizarte zibil antolatuaren eta udalerrien egiazko parte-hartzea aniztasunaren ikuspuntuaren barnean

NEURTUKO DITUEN HELBURU/EKINTZAK	ADIERAZLEAK (INP-INPAKTUA, EM-EMAITZA, EK-EKINTZA)
2. helburua: Aniztasunaren eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) Gipuzkoan Aniztasuneko Plana /Aniztasunaren ikuspuntua garatzeko parte-hartze espazioak eraikitzen dituzte.	01. EM. Interes/erabilgarritasun maila parte-hartzaile/herritarrentzat 02. EM. Aniztasunarekin lotutako gaietan ezagutza areagotzearen pertzepzioa 04. EM. Sare ezberdinetan egindako baterako ekimen kopurua
7. Aniztasunaren Sarea Gipuzkoan	9. EK. Aniztasunaren Sareko kide diren erakunde kopurua 6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 8. EK. Jorratutako gaiak
8. Elkarbizi – Aniztasunerako Udalerrien Sarea	10. EK. Elkarbizi Sarean ordezkaturako udalerri kopurua 6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 8. EK. Jorratutako gaiak
3. helburua Aniztasunaren arloko eragileek (gizarte zibil antolatua eta udalerriak) diskriminaziorik ezarekin eta gizarte-ekintzarekin lotuta aniztasunaren ikuspuntua garatzeko tresna eta gaitasun gehiago eta hobeak dituzte.	05. EM. Elkarte eta udalerriei eskainitako laguntza maila: 051. Elkarte/udalerrien finantzaturako proiektu kopurua 052. Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua 053. Finantzazioaren aurrekontu osoa proiektuen bidez 054. Aniztasunarekin lotuta jorratutako helburuak (% helburuaren arabera) 055. Jorratutako aniztasunak (% aniztasun motaren arabera) 056. Onuradun kopurua ekimen/proiektuetan 057. Gauzatutako jarduera mota (% tipologiaen arabera) 06. EM. Dokuteka webgunera egindako bisita kopurua 07. EM. Giza Eskubideetako Zuzendaritzan jasotako kontsulta kopurua
9. Irabazi asmorik gabeko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia	11. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen deialdi kopurua 12. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen eskaera kopurua

10. Aniztasunaren ikuspuntuari buruzko prestakuntza/informazio saioak

6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua

2. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita

3. EK. Parte hartzen duen erakunde kopurua

8. EK. Jorratutako gaiak

11. Tokiko erakundeetarako proiektuen urteroko deialdia

12. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen deialdi kopurua

13. EK. Elkarte/udalerrien proiektuen eskaera kopurua

12. Lankidetzak-proiektuak tokiko eremuan

13. EK. Bi udalerri edota erakunde baino gehiagoren proiektu/ekimen kopurua

8. EK. Jorratutako gaiak

13. Dokuteka digitala

15. EK. Dukotekan eskuragarri dagoen dokumentu kopurua

14. Ikerketak gai berrietan

14. EK. Babestutako ikerketa kopurua

8. EK. Jorratutako gaiak

III. Institutzioen arteko artikulazioa Aniztasunean

NEURTUKO DITUEN HELBURU/EKINTZAK	ADIERAZLEAK (INP-INPAKTUA, EM-EMAITZA, EK-EKINTZA)
4. helburua: Informazio eta lankidetzarako mekanismoak garatzea Gipuzkoako Foru Aldundian eta beste instituzio batzuetan, aniztasunarekin lotutako gaien inguruan	06. EM. Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoan eskubideen ikuspuntua zeharkako eginez burututako ekintza kopurua 07. EM. Bi departamentu edo gehiagorekin aniztasunaren eta Giza Eskubideen ikuspuntuaren alde egindako ekintza kopurua
15. Aniztasunaren dekalogoak: politika publikoetan aniztasuna zeharkako egiteko modua	16. EK. Argitaratutako aniztasunaren dekalogoak
16. Gipuzkoako Foru Aldundiaren barne koordinaziorako espazioak	6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua
17. Gipuzkoako Foru Aldundiko langileentzako gaitasun eta tresnak	6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 4. EK. Prestatutako material kopurua 2. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita
18. Aniztasunaren zeharkakotasuna Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekintza giltzarrietan	6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 2. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita
19. Azaleratzen ari diren gaiekiko arreta: lan arloko diskriminazioa	6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 2. EK. Parte hartzen duen pertsona kopurua, sexuaren arabera bereizita 4. EK. Prestatutako material kopurua
20. Aniztasunari buruzko solaserako beste espazio batzuetan parte hartzea	6. EK. Antolatutako jardunaldi/saio/bilkura kopurua 8. EK. Jorratutako gaiak
21. II. Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko mekanismoak	19. EK. Emaizten esparruaren barnean datuak dituzten ekintza kopurua (21en gainean) 20. EK. Jarraipenerako txosten kopurua 21. EK. Egindako jarraipenerako saio kopurua 22. EK. Egindako eta hedatutako azken ebaluazioa

5. Adierazleen fitxa

Adierazleen Fitxa Ekintzen eta horien emaitzen jarraipena egiteko beste tresna bat da, izan ere, II. Plana neurtu eta haren aurrerapenaren berri emateko beharrezkoa den informazio guztia jasotzen da bertan.

Adierazle bakoitzaren deskribapena/ adierazlearen fitxa

1. Adierazlea
2. Deskribapena / Informazio osagarria
3. Oinarri-lerroa
4. Balioa 1. urtea / 2. urtea / 3. urtea
5. Informazio-iturriak
6. Erakunde Arduraduna
7. Neurketa-maiztasuna
8. Iruzkinak eta mugak

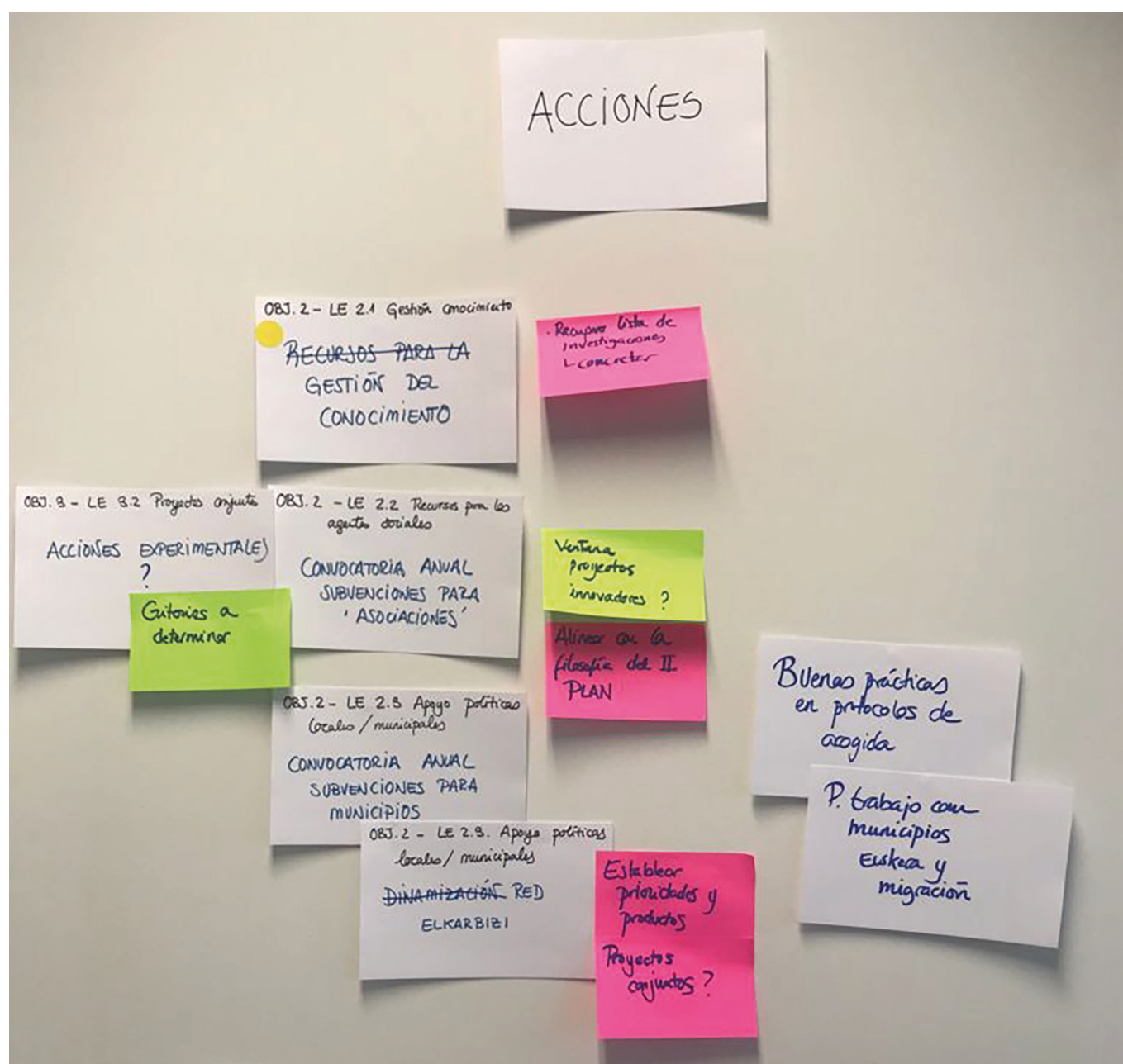
Aldagai/adierazle ezberdinak banakatze maila ezberdinak egiteko aukera eman behar duten tresnen bidez jasoko dira. Modu horretan, informazio gaineratua jasotzeaz gain, irizpide interesgarrien arabera banakatu ahal izateko, garatutako ekintzen berri eman eta, era berean, horiek deskribatze aldera.

Banakatze mailak

1. II. Planeko Ekintza motaren arabera
2. II. Planeko helburuaren arabera
3. Jorratzen dituen aniztasunak
4. Parte-hartzaile mota
5. Sexua
6. Adina
7. Irismen geografikoa (ekintza non burutzen den)
8. Banaketa geografikoa
9. Parte hartzen duten erakunde mota
10. Parte hartzen duten erakunde motaren deskribapena
11. Jarduera mota 1
12. Jarduera mota 2
13. Jarduera/bilkura mota
14. Proiektuko Ekintzen deskribapena
15. Lurralde mailak
16. Hizkuntzak
17. Material / Produktu / Tresna mota

Monitorizazio- eta ebaluazio-sistemarako intsumoak biltzeko tresna eta iturriak garatuko dira. Jarraipen hori egiteko hainbat ekintza garatuko dira Giza Eskubideetako Zuzendaritzatik eta ebidentziak eta datuak jasotzeko beharrezkoak diren erakundeen lankidetzarekin: Aniztasunaren Sarea, Elkarbizi Sarea, zein dirulaguntzen bidezko finantzazioz proiektuak garatzen dituzten udal erakunde/udalerrriak eta erakundeak.

Azkenik, Emaizen Esparrua "bizirik" dagoen tresna bat dela nabarmendu behar da, izan ere, etapen arabera neurketa- eta jarraipen-sistema bat sortzeko hastapen proposamen gisa eta II. Plana txertatzen duten aldeek (nagusiki, Giza Eskubideetako eta Kultura Demokratikoko Zuzendaritza, Elkarbizi Sarea eta Aniztasunaren Sarea) egokituko duten tresna modura planteatzen da, hura modu parte-hartzaile batean garatuz. Bereziki, erantzukizunei, iturriei, aldagai/adierazleak ebidentziekin elikatzeko informazio-fluxuei eta datuak hartzeko maiztasunari dagozkien alderdiak II. Aniztasuneko Planeko gobernantza-sistemaren arabera lerrokatu beharko dira.

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Diputación Foral
de Gipuzkoa

ETORKIZUNA
ORAIN
Es futuro